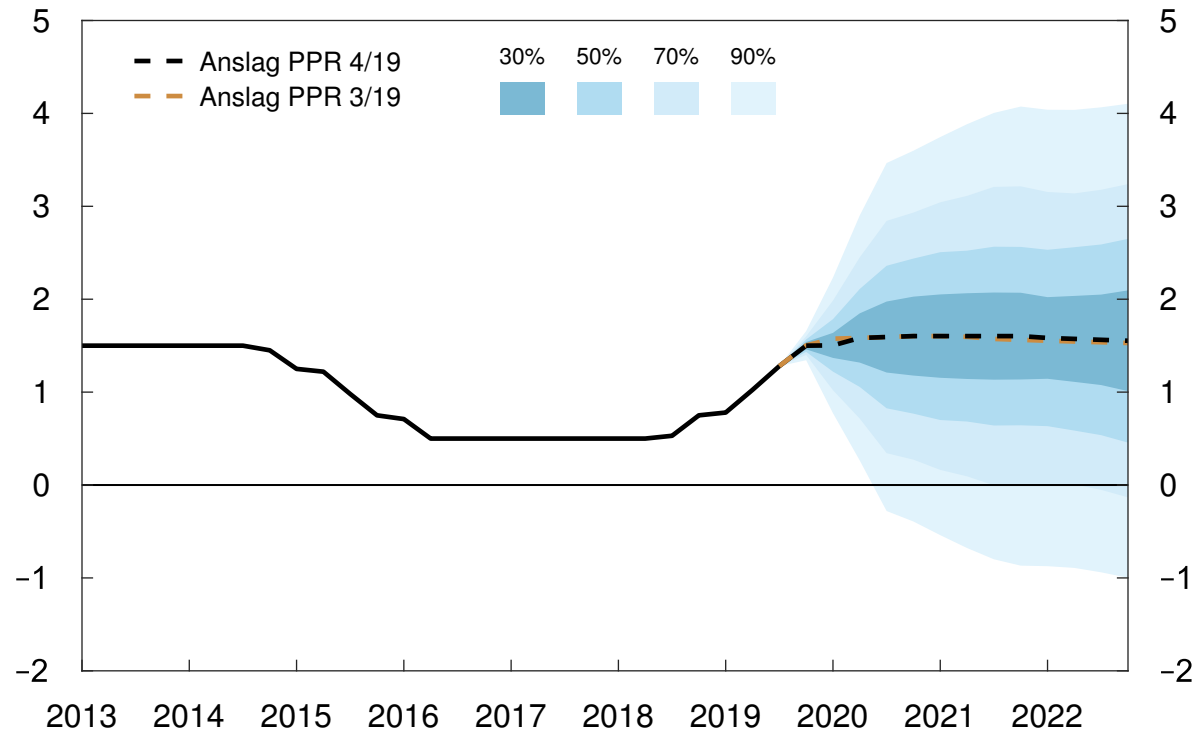

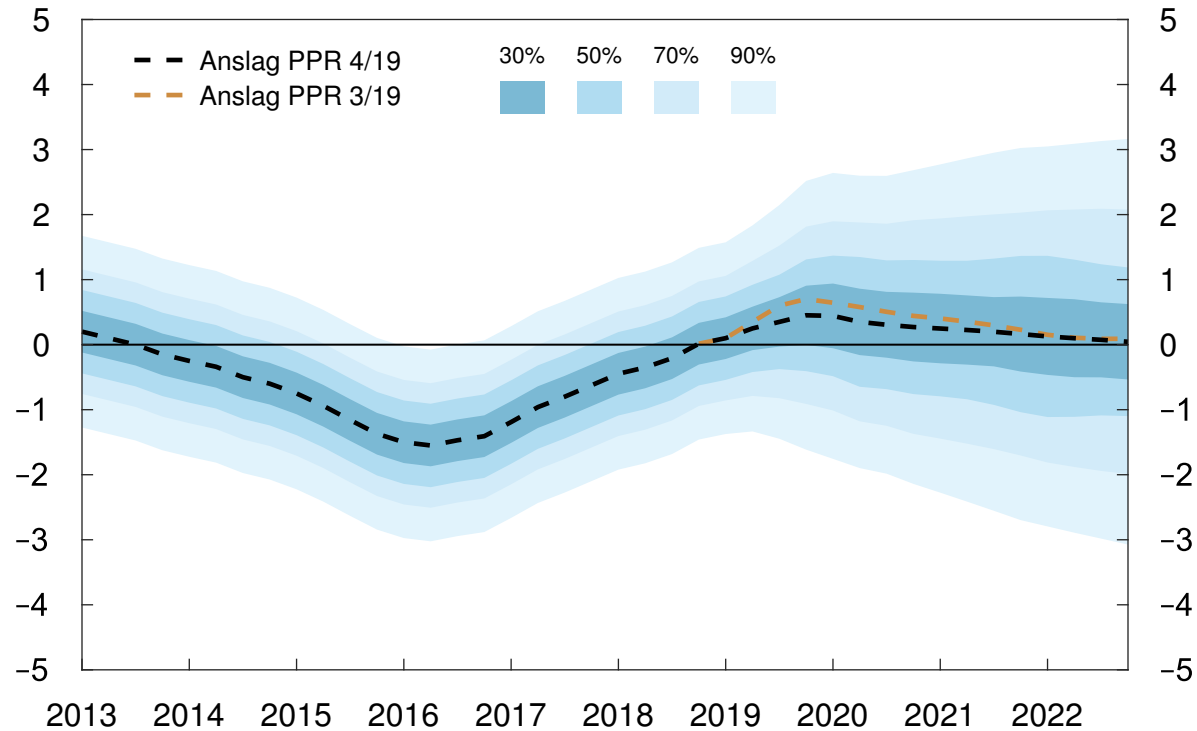
Figur 1.1a Styringsrenten med usikkerhetsvifte¹⁾.
Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

1) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Den tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten. 2) Anslag for 4. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

Kilde: Norges Bank

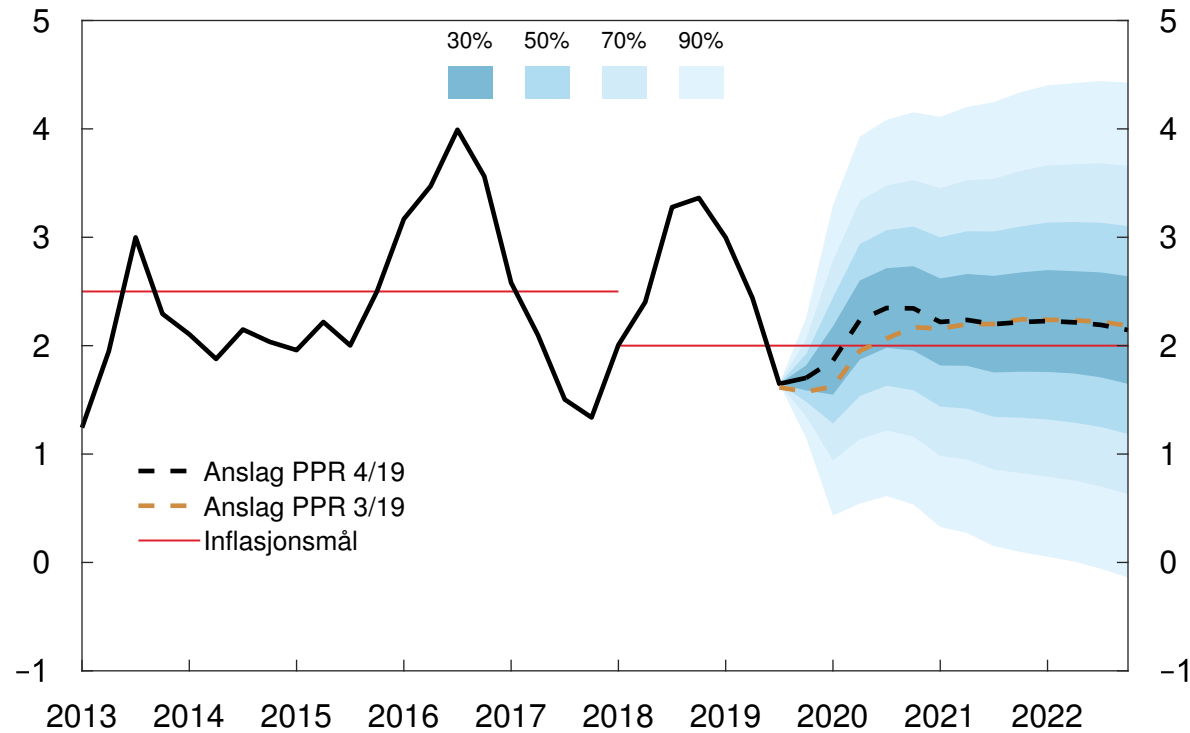
Figur 1.1b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ med usikkerhetsvifte²⁾.
Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge. 2) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO.

Kilde: Norges Bank

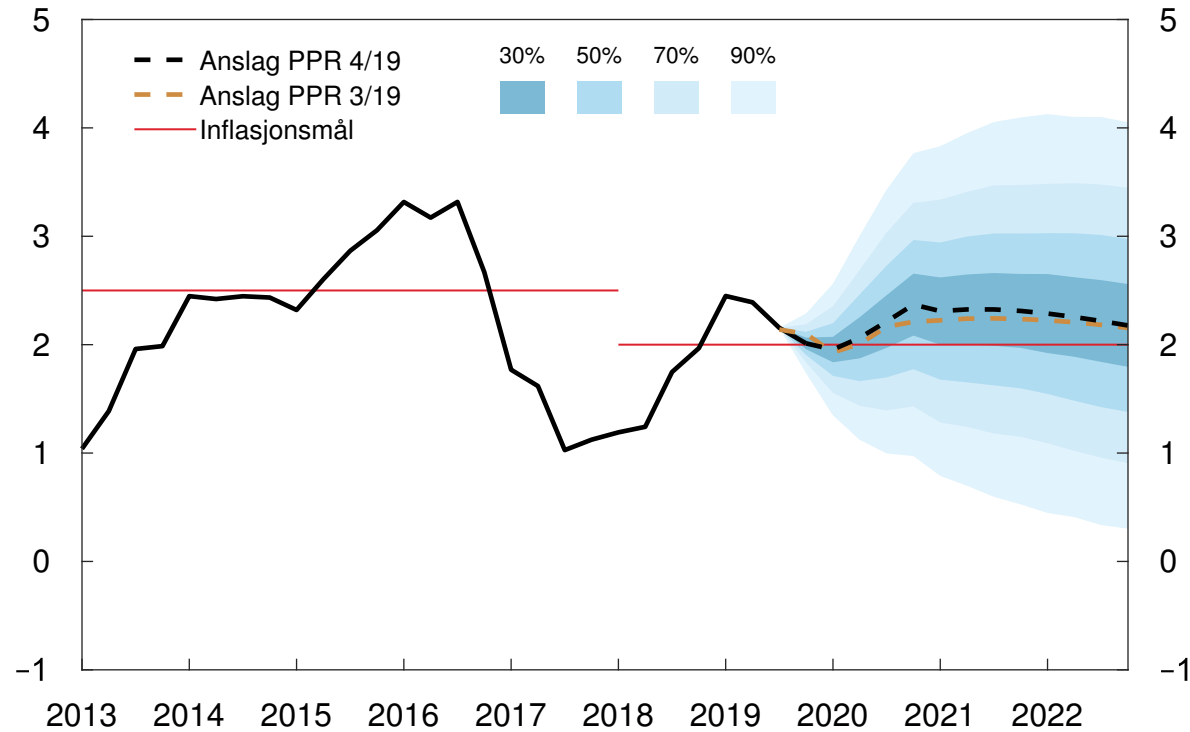
Figur 1.1c Konsumprisindeksen (KPI) med usikkerhetsvifte¹⁾.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

1) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. 2) Anslag for 4. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

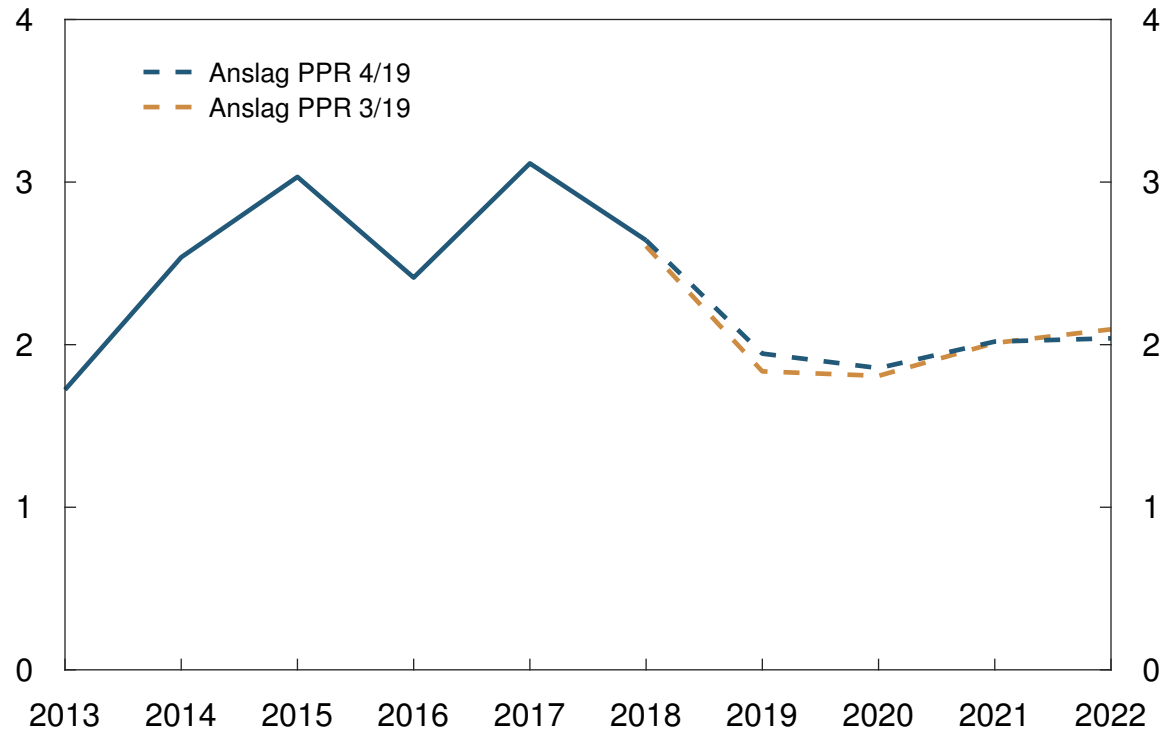
Figur 1.1d KPI-JAE¹⁾ med usikkerhetsvifte²⁾.
 Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022³⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. **2)** Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. **3)** Anslag for 4. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

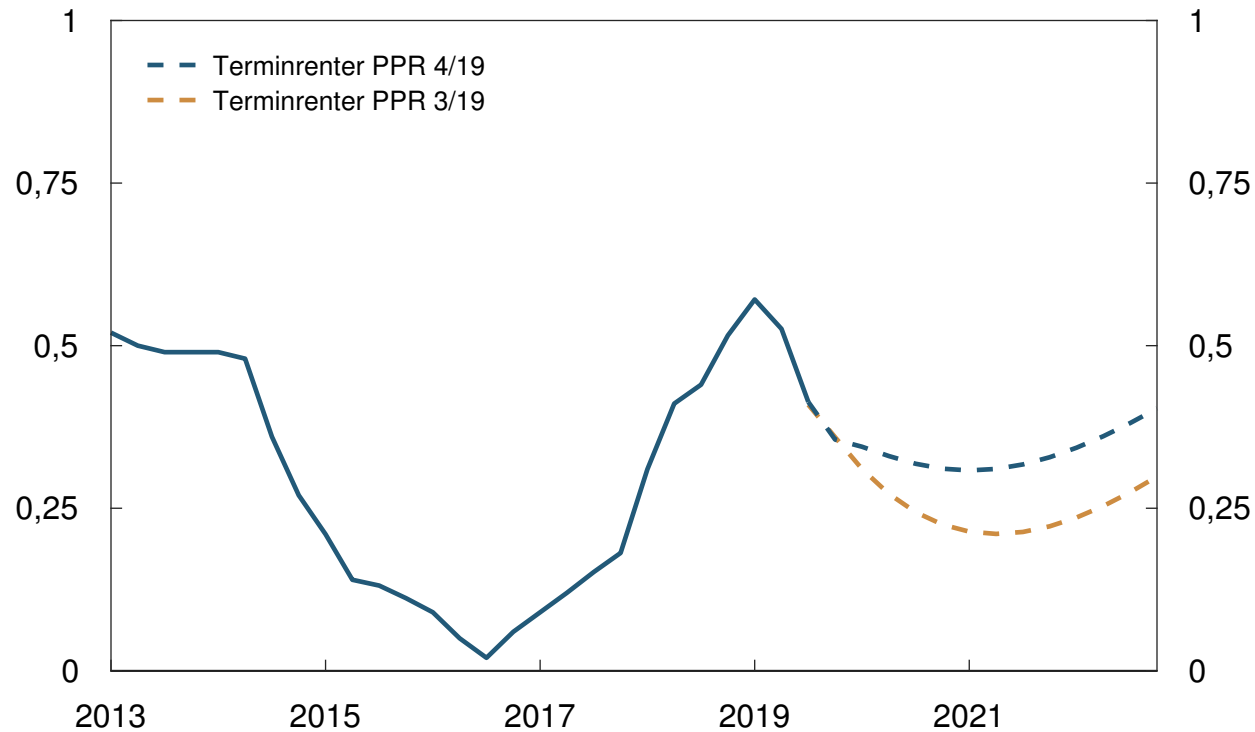
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.2 BNP hos handelspartnerne¹⁾. Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022²⁾

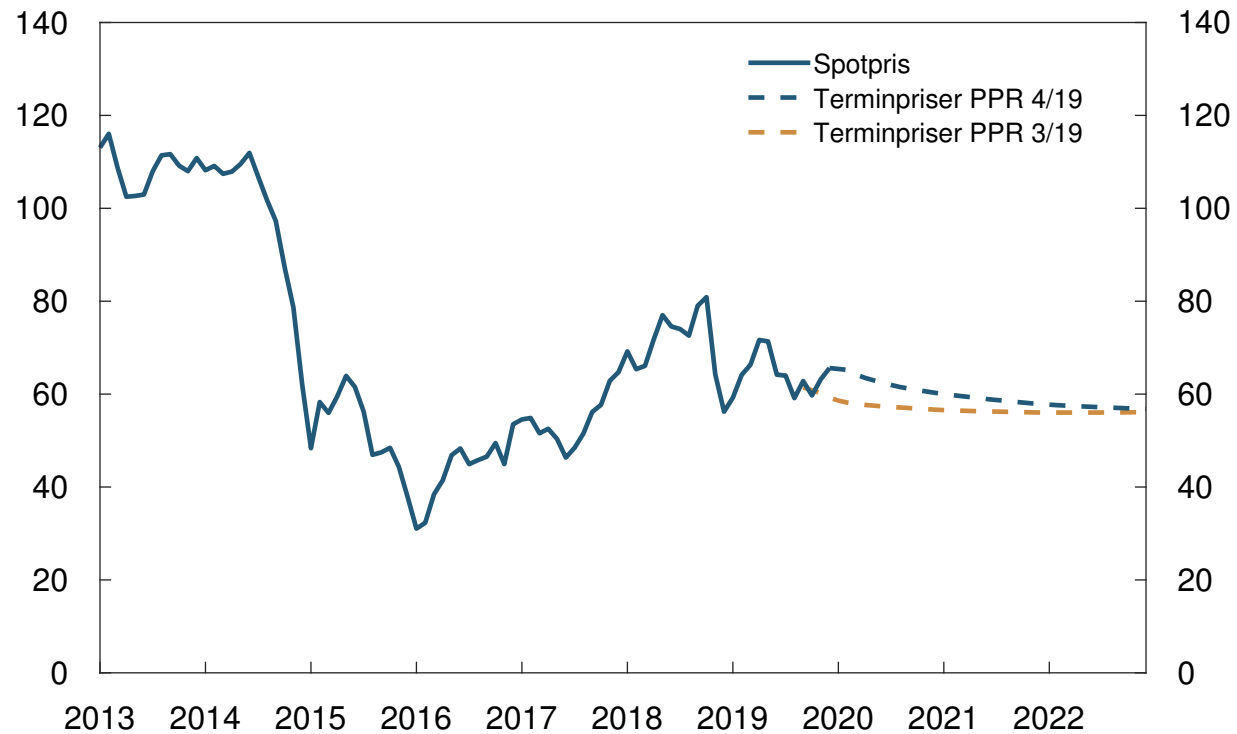
1) Eksportvekter. 25 vigtige handelspartnere. 2) Anslag for 2019 – 2022.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.3 Tremåneders pengemarkedsrenter hos handelspartnerne.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

1) Basert på pengemarkedsrenter og renteswapper. Beregningen er beskrevet i Norges Bank (2015) «Beregning av aggregatet for handelspartnernes renter». *Norges Bank Memo 2/2015*. 2) Terminrenter beregnet per 13. september 2019 for PPR 3/19 og per 13. desember 2019 for PPR 4/19.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

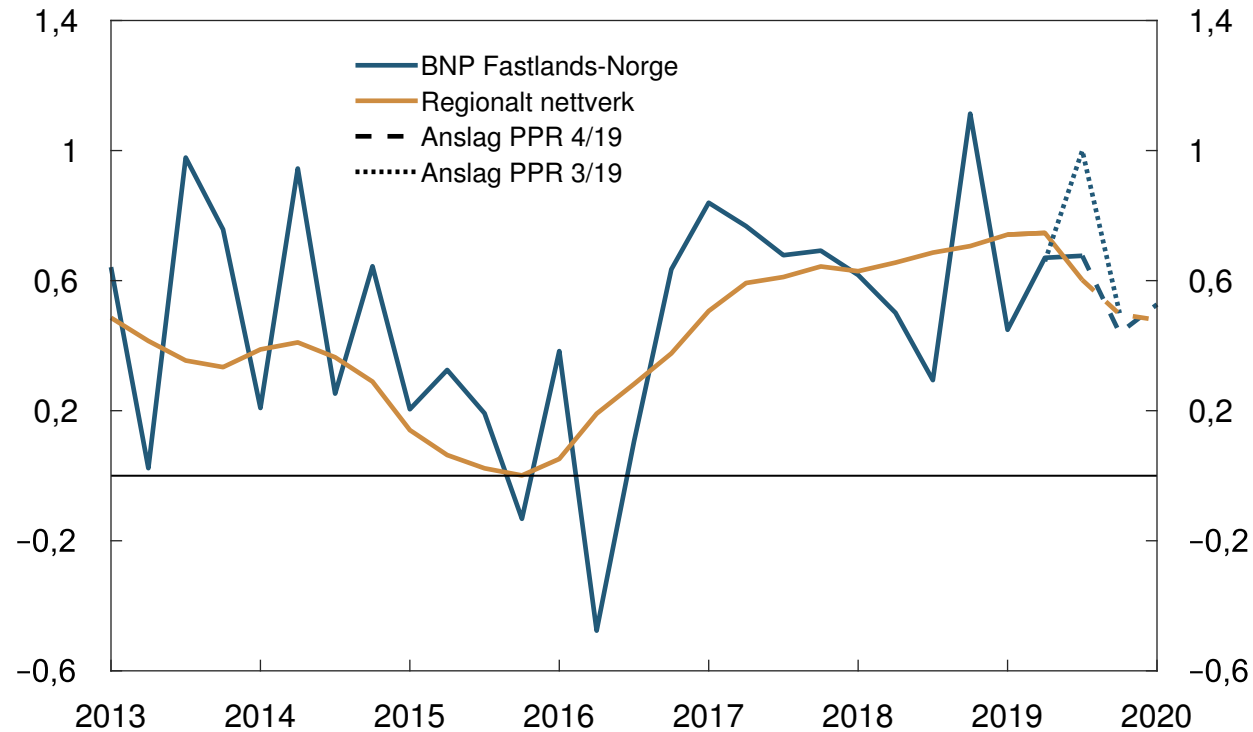
Figur 1.4 Oljepris. ¹⁾ USD per fat. Januar 2013 – desember 2022 ²⁾

1) Brent Blend. 2) Terminpriser per 13. september 2019 for PPR 3/19 og per 13. desember 2019 for PPR 4/19.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.5 BNP for Fastlands-Norge¹⁾ og Regionalt nettverks indikator for produksjonsvekst²⁾. Kvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 1. kv. 2020³⁾

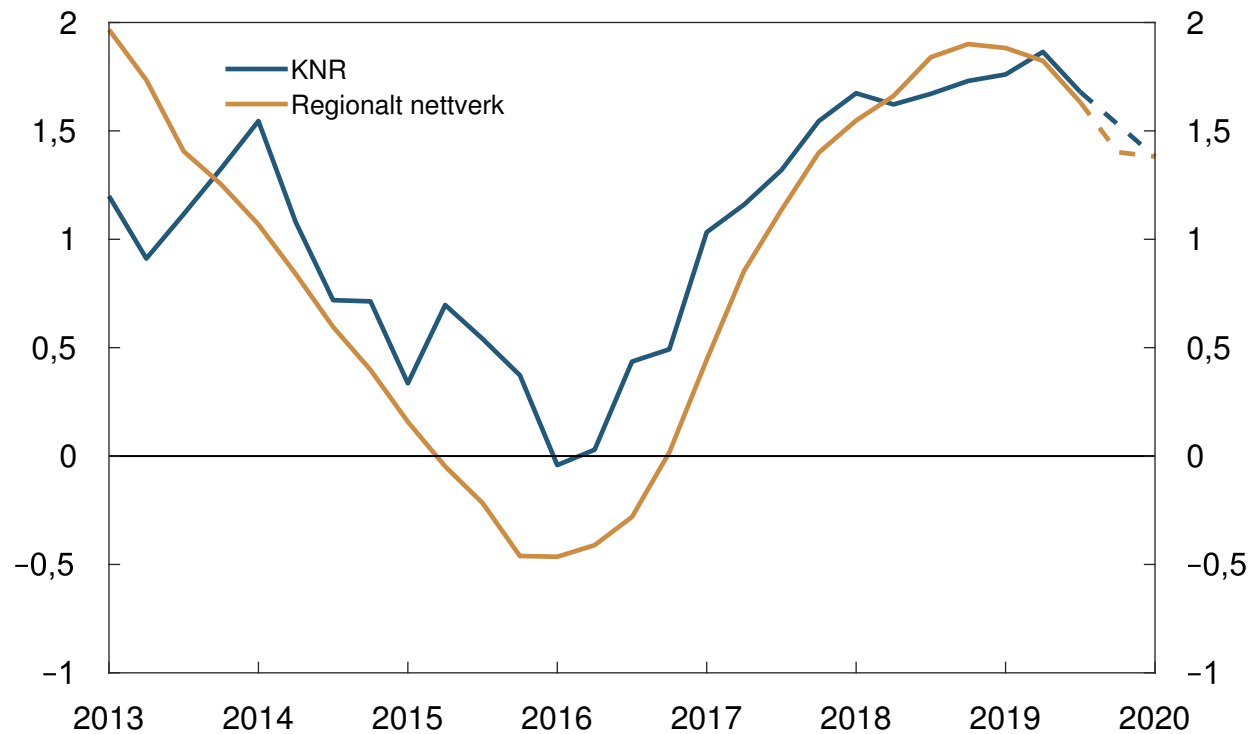
1) Sesongjustert. 2) Rapportert produksjonsvekst siste tre måneder konvertert til kvartalstall. Kvartalstallene er beregnet som en sammenvektning av tremånederstall basert på når intervjuene er foretatt. For 4. kv. 2019 brukes en sammenvektning av historisk og forventet vekst, mens for 1. kv. 2020 brukes forventet vekst.

3) Anslag for 4. kv. 2019 – 1. kv. 2020.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

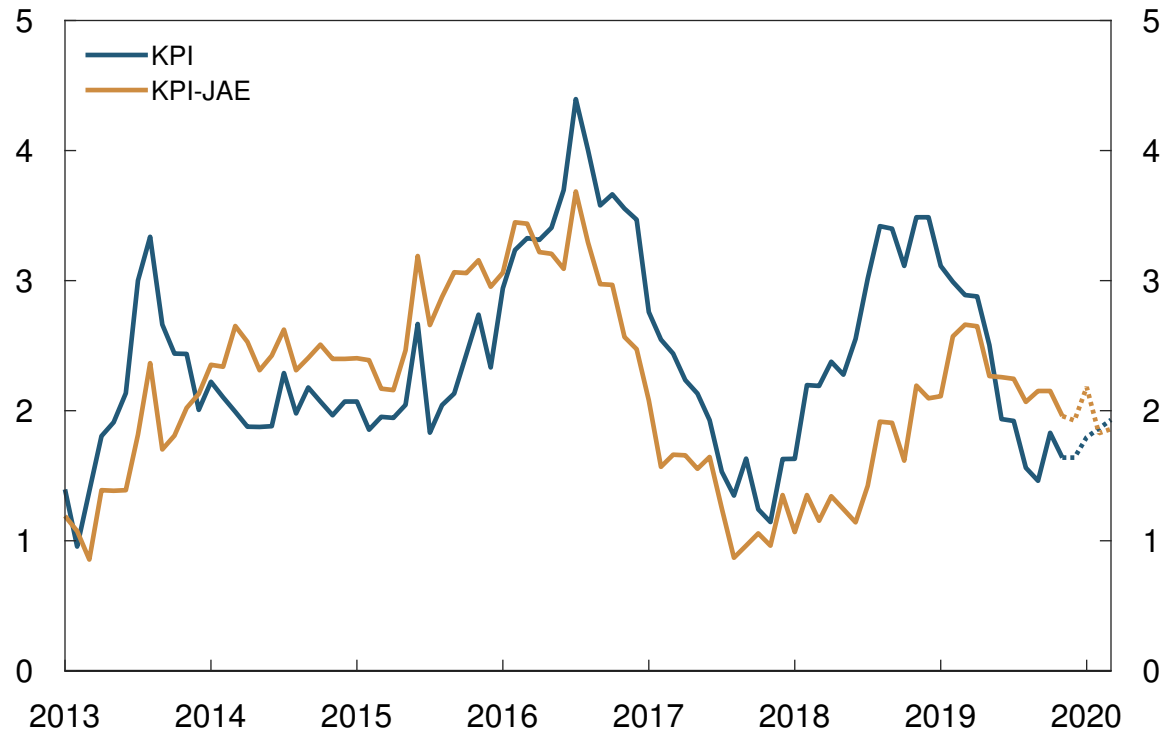
Figur 1.6 Sysselsetting ifølge KNR¹⁾ og Regionalt nettverk²⁾.
Firekvarteralsvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 1. kv. 2020³⁾

1) Kvartalsvis nasjonalregnskap. Sesongjustert. 2) Rapportert sysselsettingsvekst siste tre måneder konvertert til kvartalstall. Kvartalstallene er beregnet som en sammenvekting av tremånederstall basert på når intervjuene er foretatt. For 4. kv. 2019 brukes en sammenvekting av historisk og forventet vekst, mens for 1. kv. 2020 brukes forventet vekst. 3) Anslag for 4. kv. 2019 – 1. kv. 2020.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

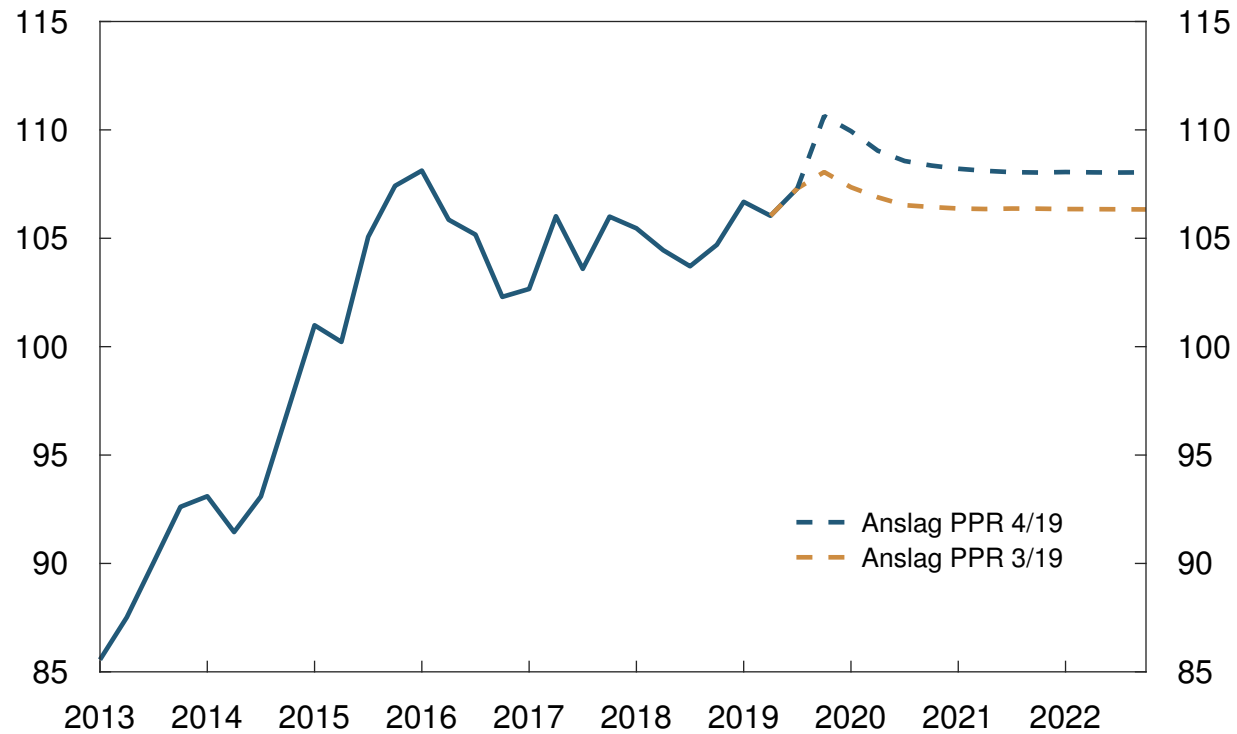
Figur 1.7 KPI og KPI-JAE¹⁾.

Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2013 – mars 2020²⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Anslag for desember 2019 – mars 2020.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

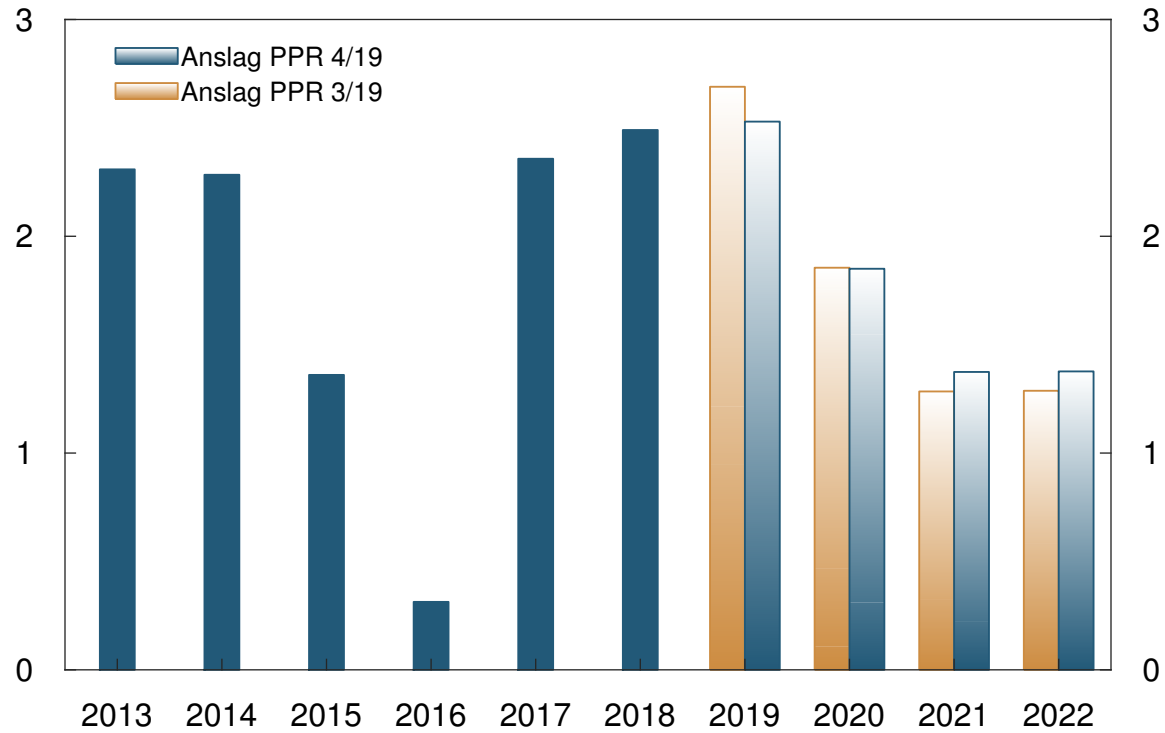
Figur 1.8 Importveid valutakursindeks (I-44).¹⁾ 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

1) Stigende kurve indikerer svakere kronkurs. 2) Anslag for 4. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

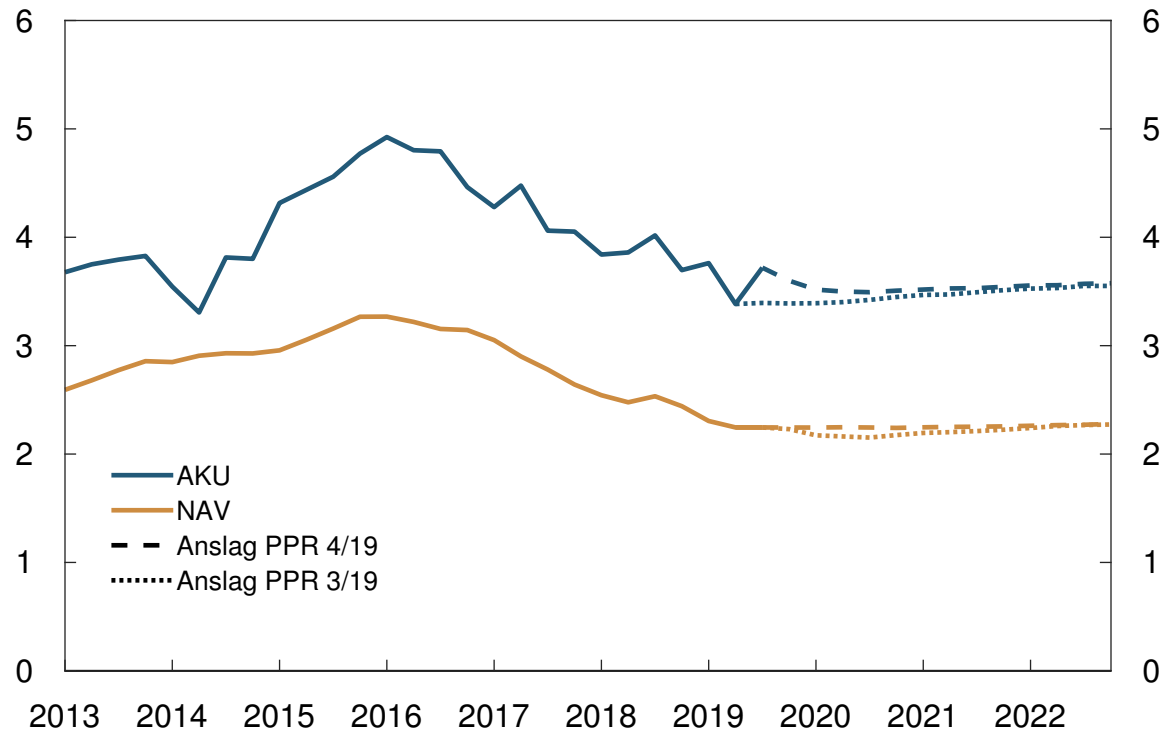
Figur 1.9 BNP for Fastlands-Norge. ¹⁾ Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022 ²⁾

1) Virkedagskorrigeret. 2) Anslag for 2019 – 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

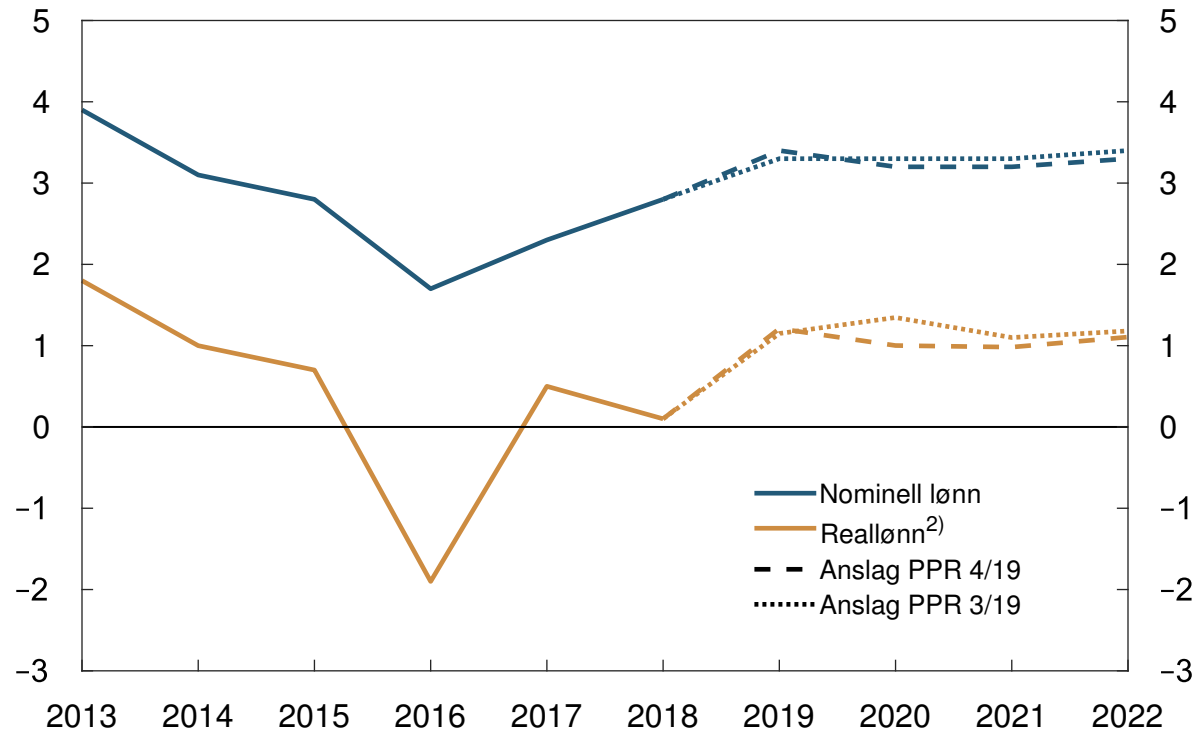
Figur 1.10 Arbeidsledige ifølge AKU¹⁾ og NAV²⁾.

Andel av arbeidsstyrken. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022³⁾

1) Arbeidskraftundersøkelsen. 2) Registrert arbeidsledighet. 3) Anslag for 4. kv. 2019 – 4. kv. 2022.
Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.11 Lønn. Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022¹⁾

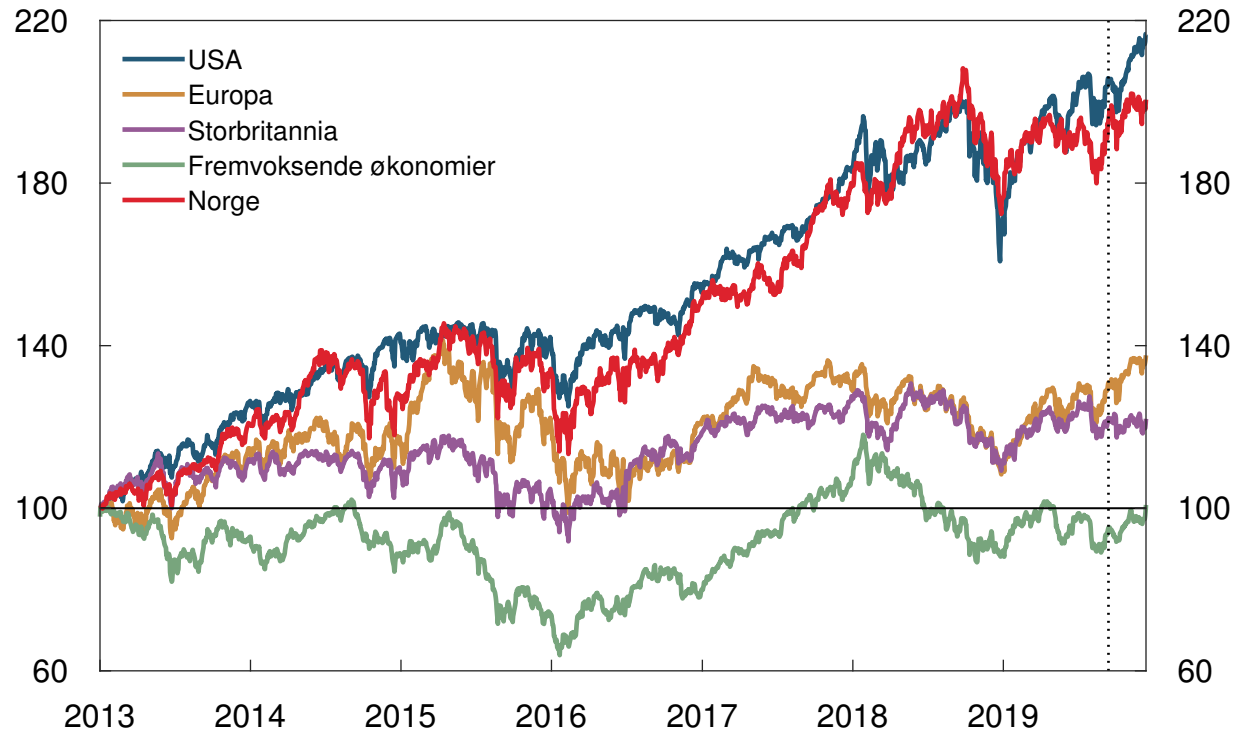

1) Anslag for 2019 – 2022. 2) Nominell lønn deflatert med KPI.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

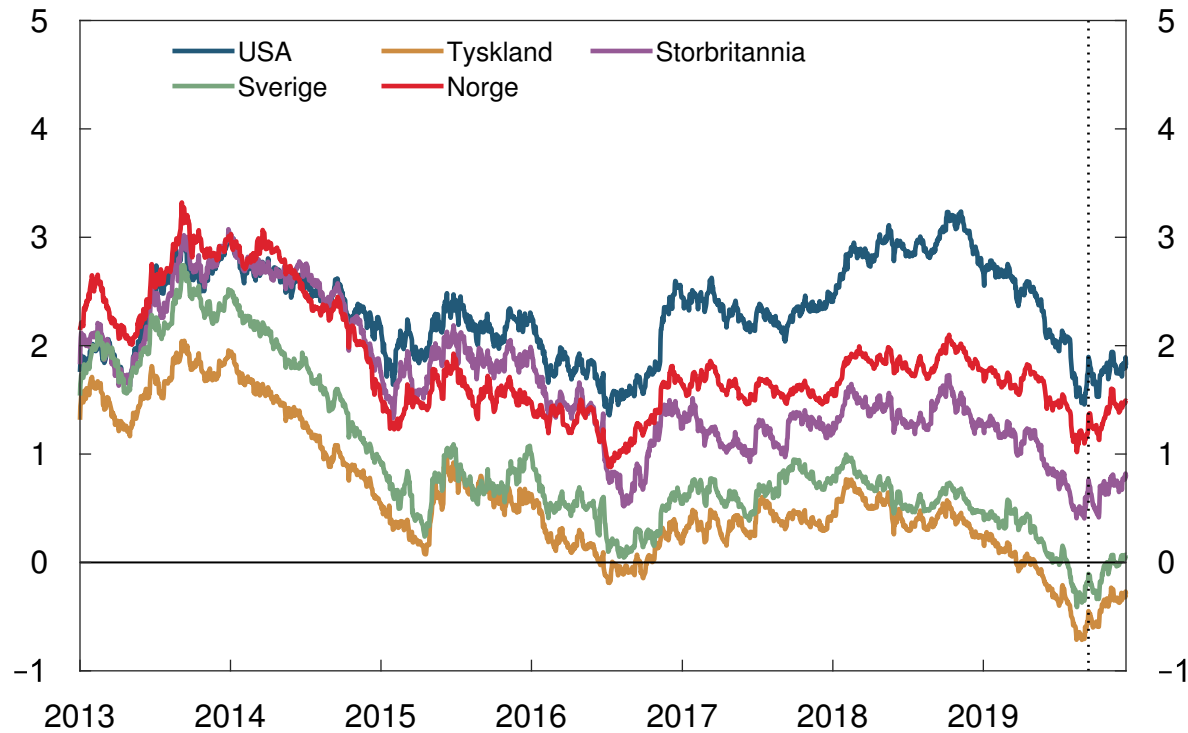
Figur 2.1 Aksjekursindekser i utvalgte land.¹⁾

Indeks. 2. januar 2013 = 100. 2. januar 2013 – 13. desember 2019²⁾

1) Standard and Poor's 500 Index (USA). Euro Stoxx 50 Index (Europa). Financial Times Stock Exchange 100 Index (Storbritannia). MSCI Emerging Markets Index (fremvoksende økonomier). Oslo Børs Benchmark Index (Norge). 2) PPR 3/19 var basert på informasjon til og med 13. september 2019, markert ved vertikal linje.
Kilde: Bloomberg

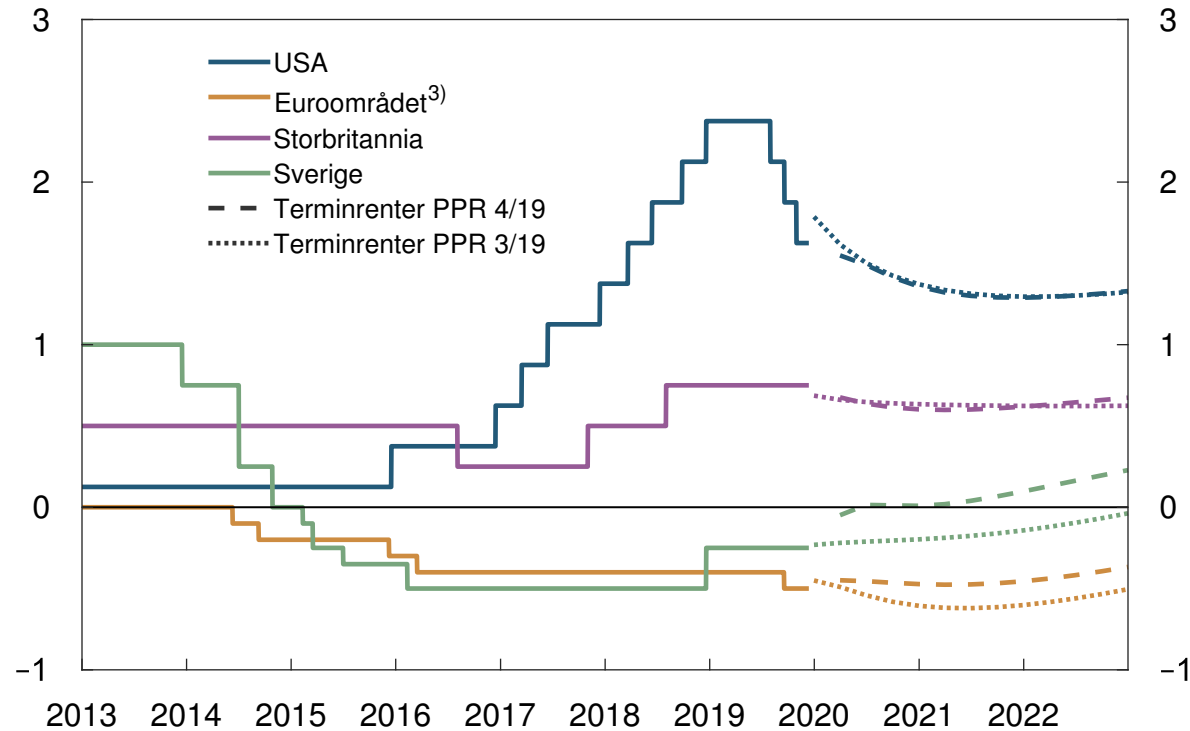
Figur 2.2 Renter på tiårs statsobligasjoner i utvalgte land.
Prosent. 2. januar 2013 – 13. desember 2019¹⁾

1) PPR 3/19 var basert på informasjon til og med 13. september 2019, markert ved vertikal linje.
Kilde: Bloomberg

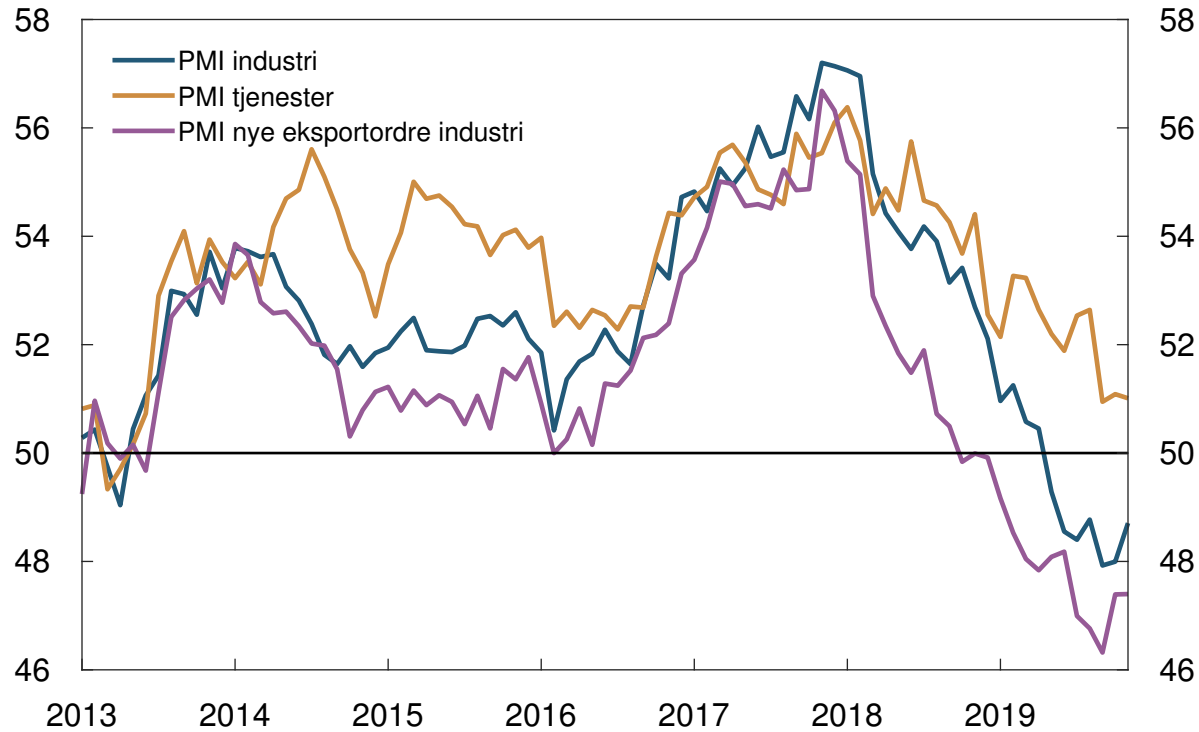

Figur 2.3 Styringsrenter og beregnede terminrenter¹⁾ i utvalgte land.
 Prosent. 1. januar 2013 – 31. desember 2022²⁾

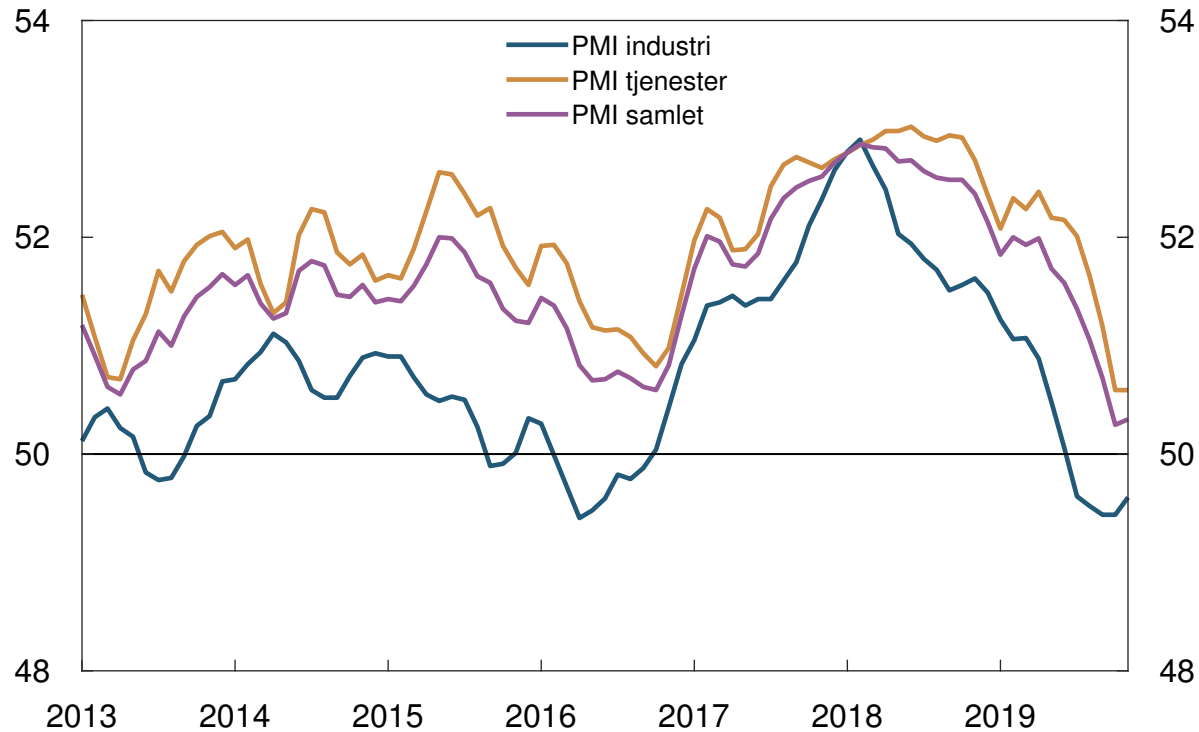
1) Terminrenter per 13. september 2019 (PPR 3/19) og per 13. desember 2019 (PPR 4/19). Terminrentene er basert på Overnight Index Swap (OIS) renter. **2)** Dagstall til og med 13. desember 2019. Kvartalstall fra 1. kv. 2020. **3)** ESBs innskuddsrente.
 Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.4 PMI hos handelspartnerne.¹⁾
Sesongjustert. Indeks.²⁾ Januar 2013 – november 2019

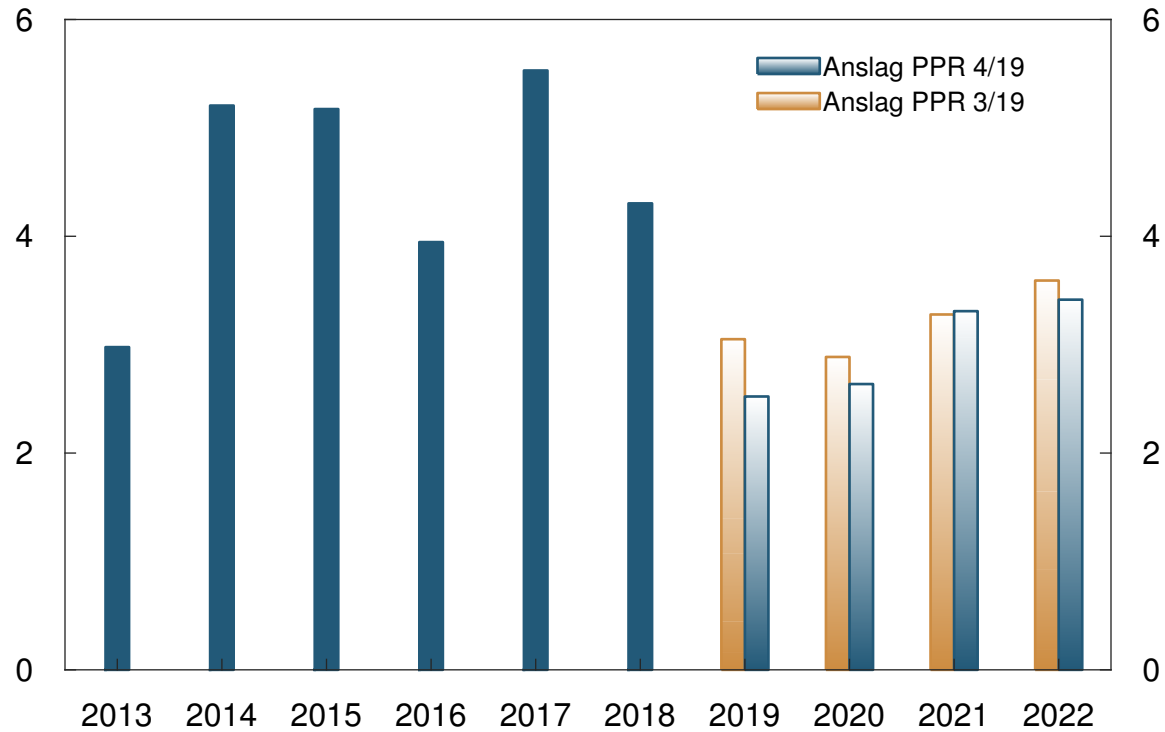
1) Eksportvektor. 25 viktige handelspartnere. 2) Spørreundersøkelse blant innkjøpssjefer.
Diffusjonsindeks rundt 50.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.5 Global PMI: Sysselsetting.¹⁾
Sesongjustert. Indeks.²⁾ Januar 2013 – november 2019

1) Vektene er basert på bidrag til global produksjon av varer og tjenester. 2) Spørreundersøkelse blant innkjøpssjefer. Diffusjonsindeks rundt 50. Tremåneders glidende snitt.
Kilde: Thomson Reuters

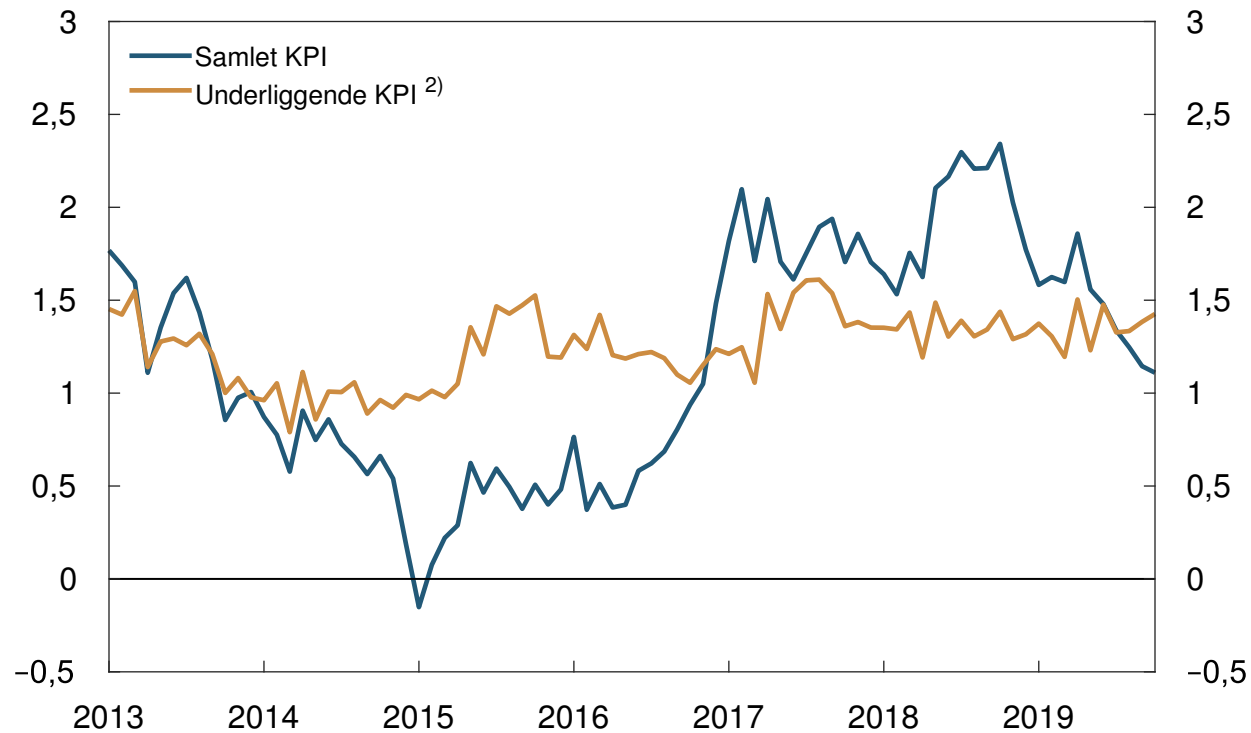
Figur 2.6 Import hos handelspartnerne.¹⁾ Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) Eksportvekt. 25 viktige handelspartnere. 2) Anslag for 2019 – 2022.

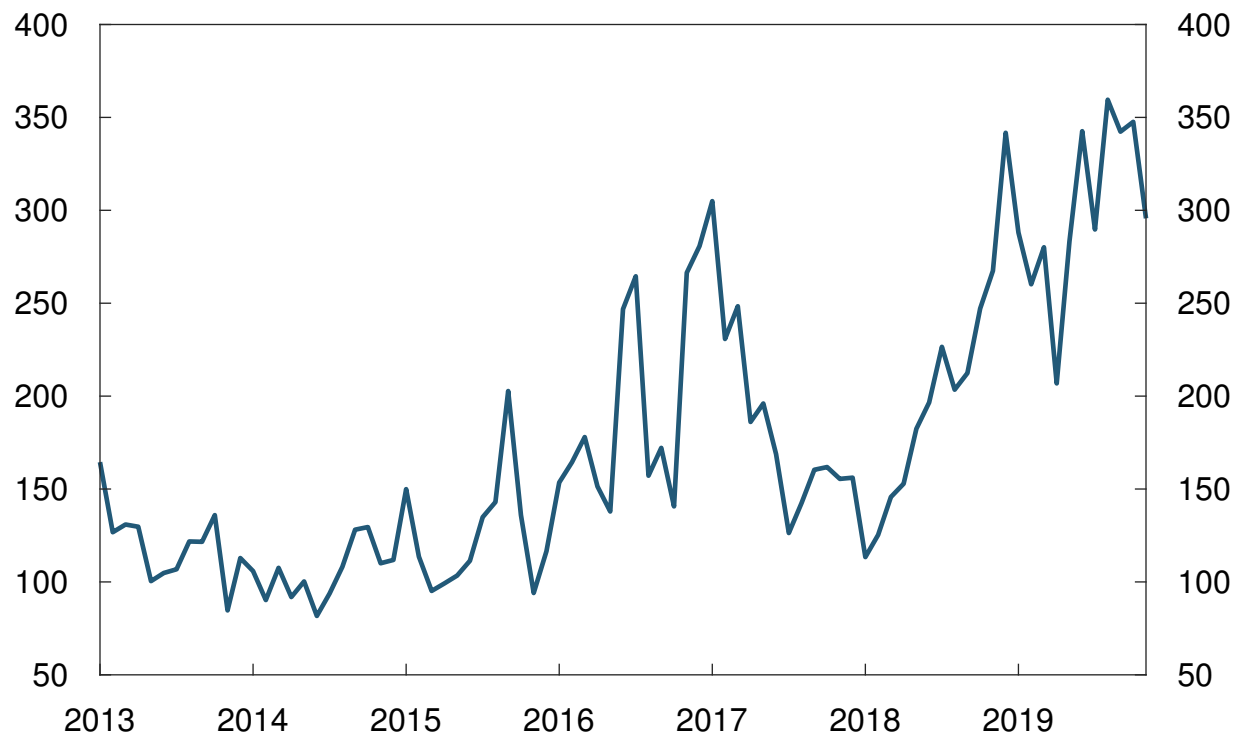
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.7 Konsumpriser i utvalgte land.¹⁾
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2013 – oktober 2019

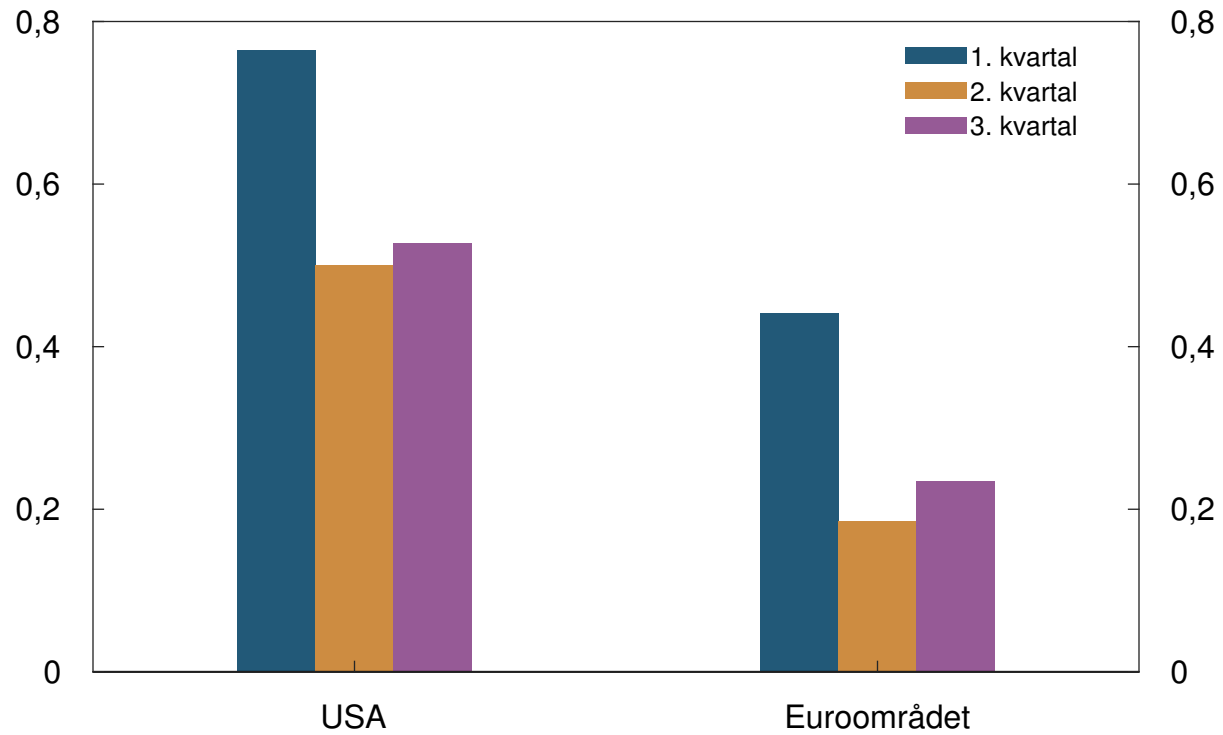
1) Importvektet. USA, euroområdet, Storbritannia og Sverige. 2) USA: utenom mat og energi. Storbritannia og euroområdet: utenom mat, tobakk, alkohol og energi. Sverige: utenom energi. Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.8 Global økonomisk-politisk usikkerhet.¹⁾
Indeks.²⁾ Januar 2013 – november 2019

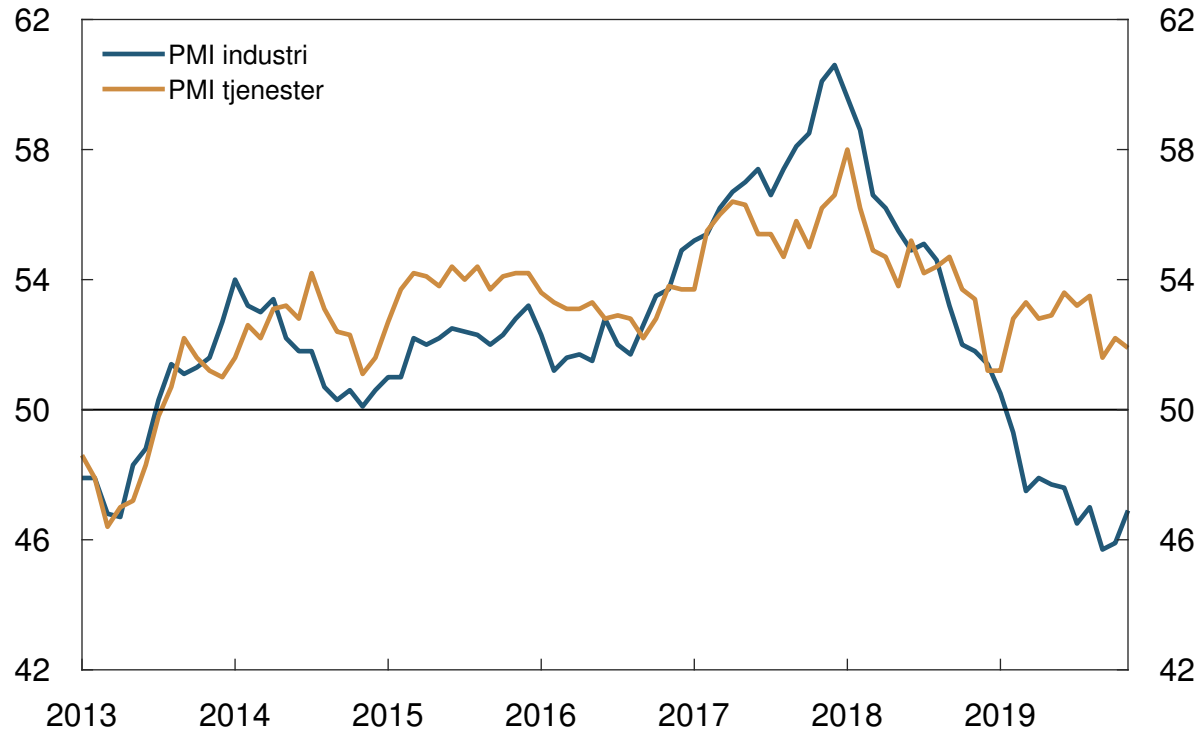
1) Indikator som måler forekomsten av ordet "usikkerhet" i forbindelse med "økonomi" og "politikk" i avisartikler. 2) Vektet etter PPP-justert BNP. Stigende kurve indikerer større usikkerhet. Kilde: policyuncertainty.com

Figur 2.9 BNP i USA og euroområdet.
Kvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2019 – 3. kv. 2019

Kilde: Thomson Reuters

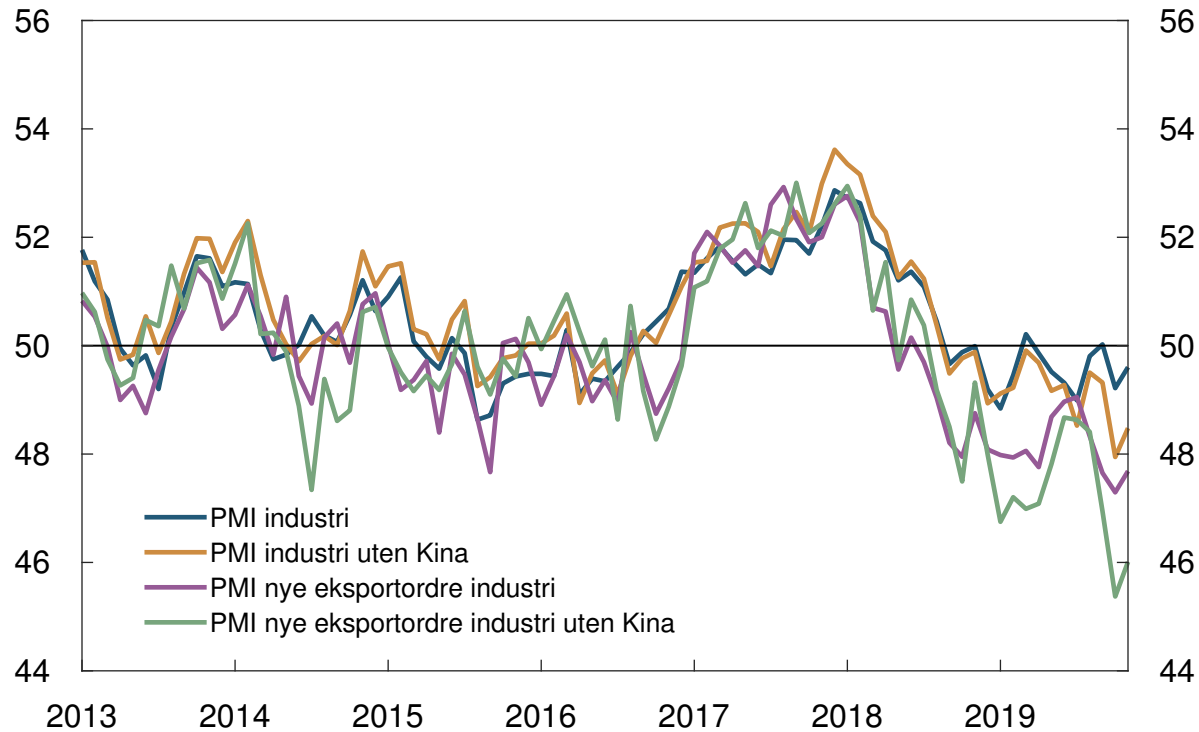
Figur 2.10 PMI i euroområdet.
Sesongjustert. Indeks.¹⁾ Januar 2013 – november 2019

1) Spørreundersøkelse blant innkjøpssjefer. Diffusjonsindeks rundt 50.
Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.11 PMI i fremvoksende økonomier.¹⁾
Sesongjustert. Indeks.²⁾ Januar 2013 – november 2019

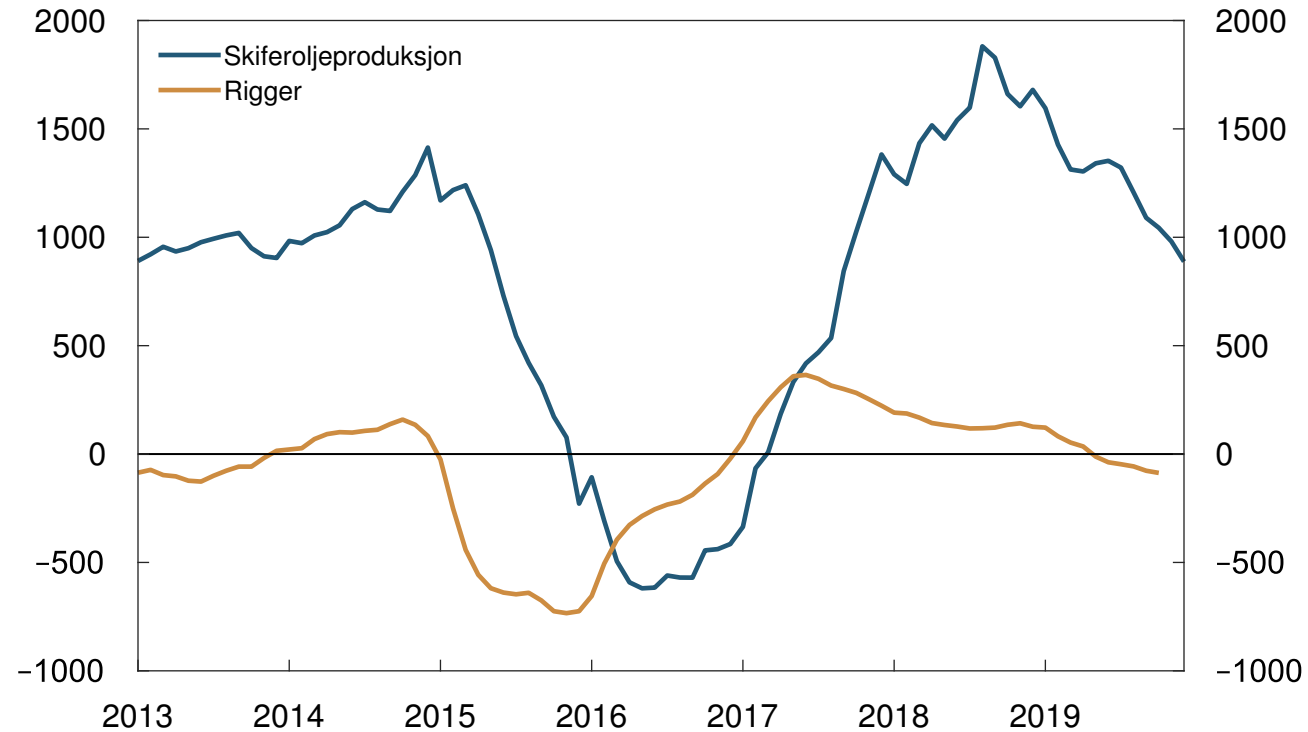

1) Eksportvektor. Kina, Thailand, Brasil, Tyrkia, India, Russland, Indonesia og Polen.

2) Spørreundersøkelse blant innkjøpssjefer. Diffusjonsindeks rundt 50.

Kilder: Markit, Thomson Reuters, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

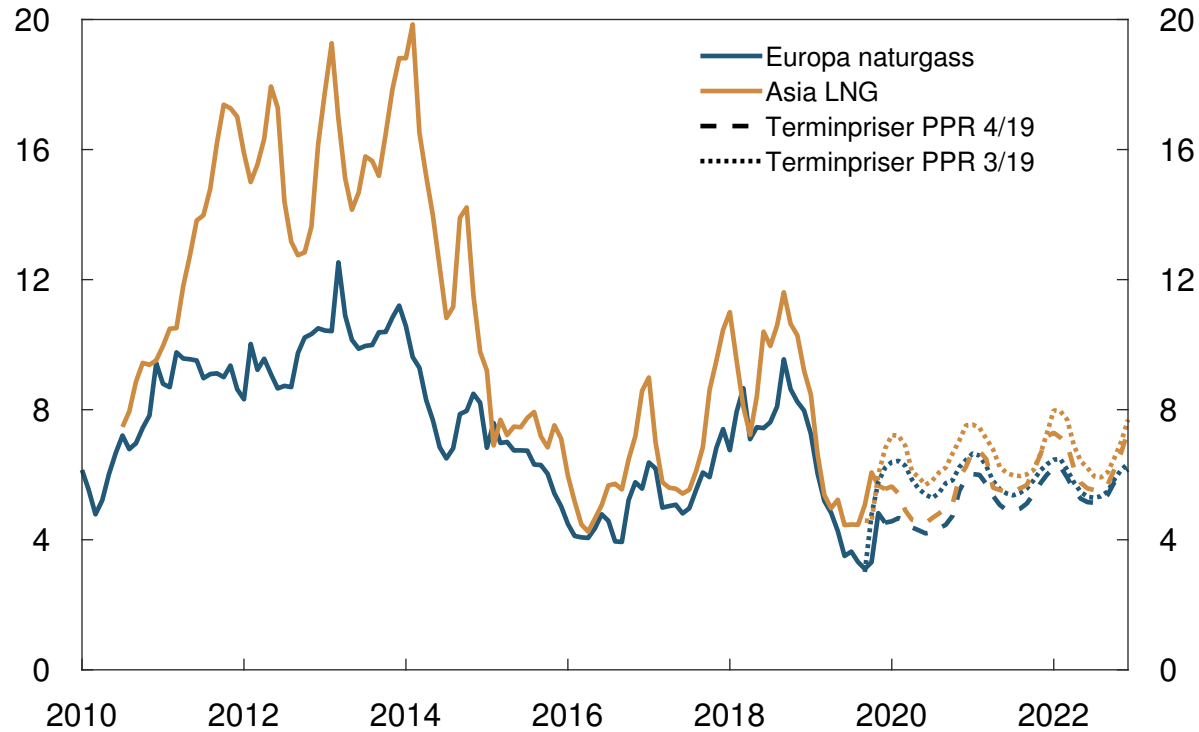
Figur 2.A Skiferoljeproduksjon¹⁾ og antall rigger i USA.
Tolv måneders vekst. Januar 2013 – desember 2019²⁾

1) Vekst målt i tusen fat per dag. 2) Tall for skiferoljeproduksjon i november og desember 2019 er anslag fra US Energy Information Administration. Tall for antall rigger er til og med oktober 2019.

Kilder: US Energy Information Administration og Norges Bank

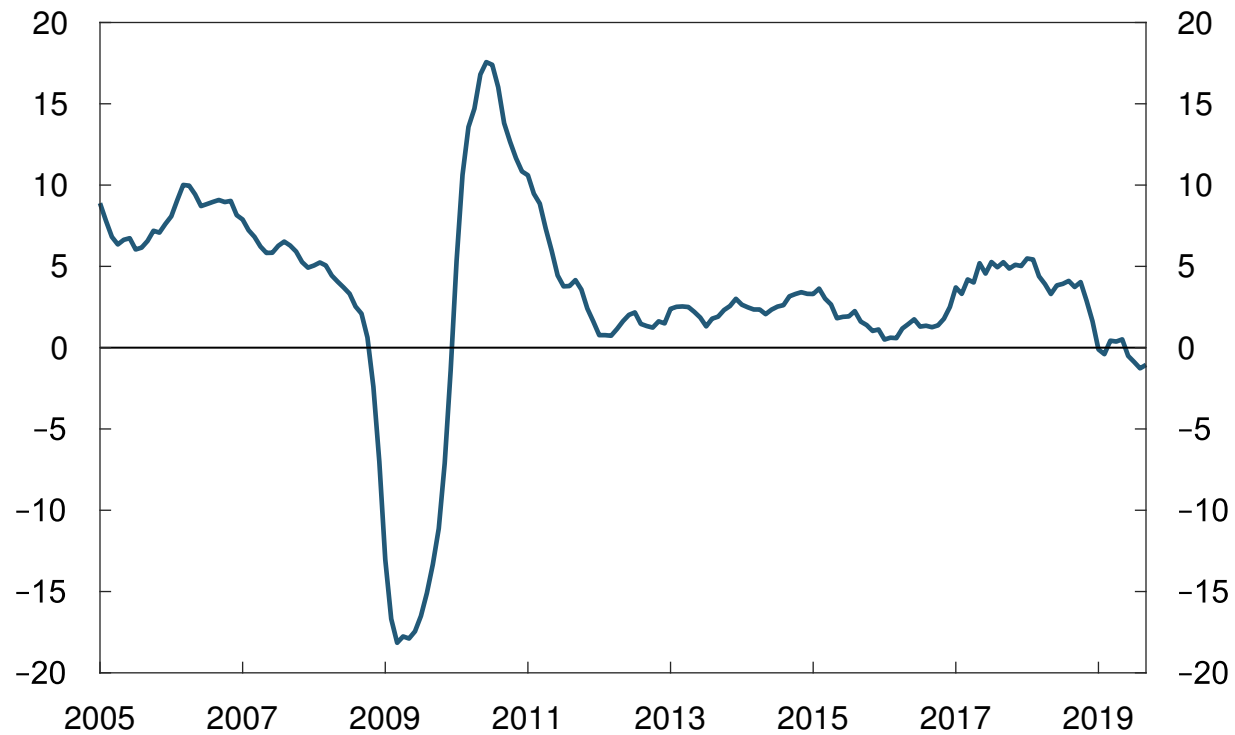
Figur 2.B Priser på naturgass¹⁾.
USD per MMBtu. Januar 2010 – desember 2022²⁾

1) Verdivektet gjennomsnitt av priser på naturgass i Nederland og Storbritannia. 2) Terminpriser per 13. september 2019 for PPR 3/19 og per 13. desember 2019 for PPR 4/19.

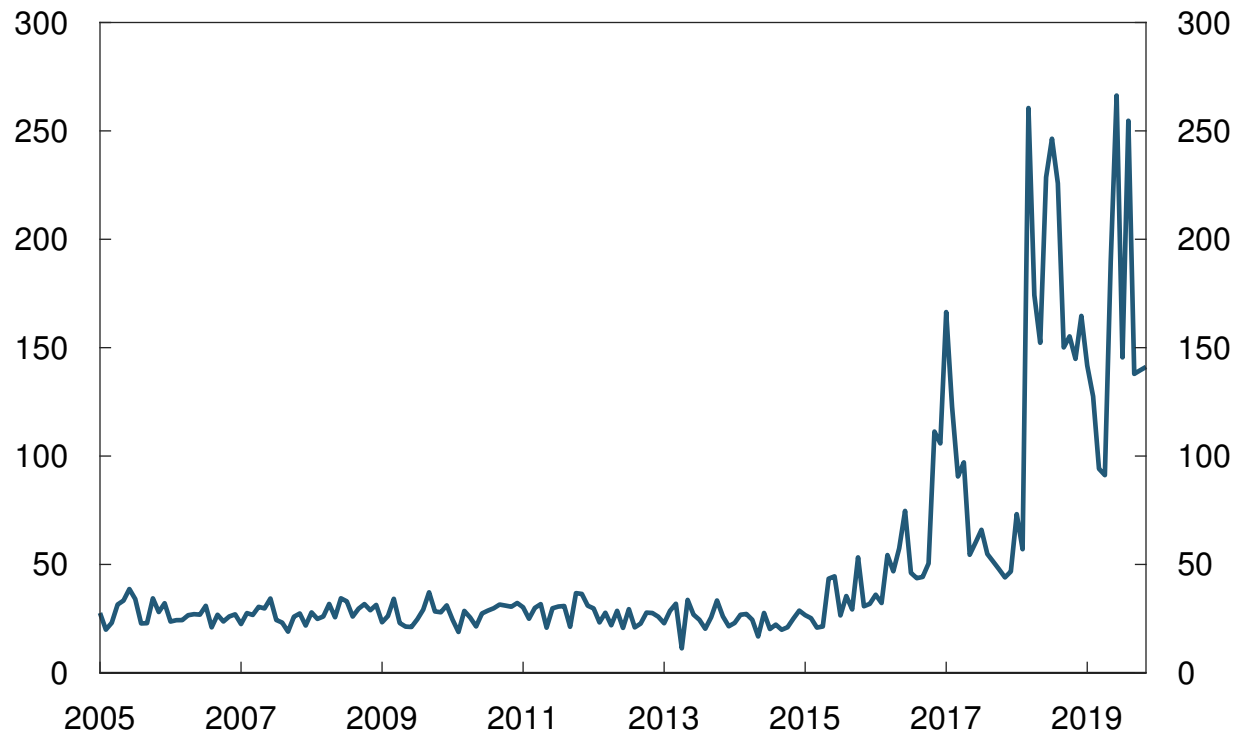
Kilder: Norsk Petroleum, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.C Global varehandel.¹⁾
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2005 – september 2019

1) Indeks for global varehandel er beregnet som et gjennomsnitt av global import og eksport.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.D Handelspolitisk usikkerhet.¹⁾ Indeks.²⁾ Januar 2005 – november 2019

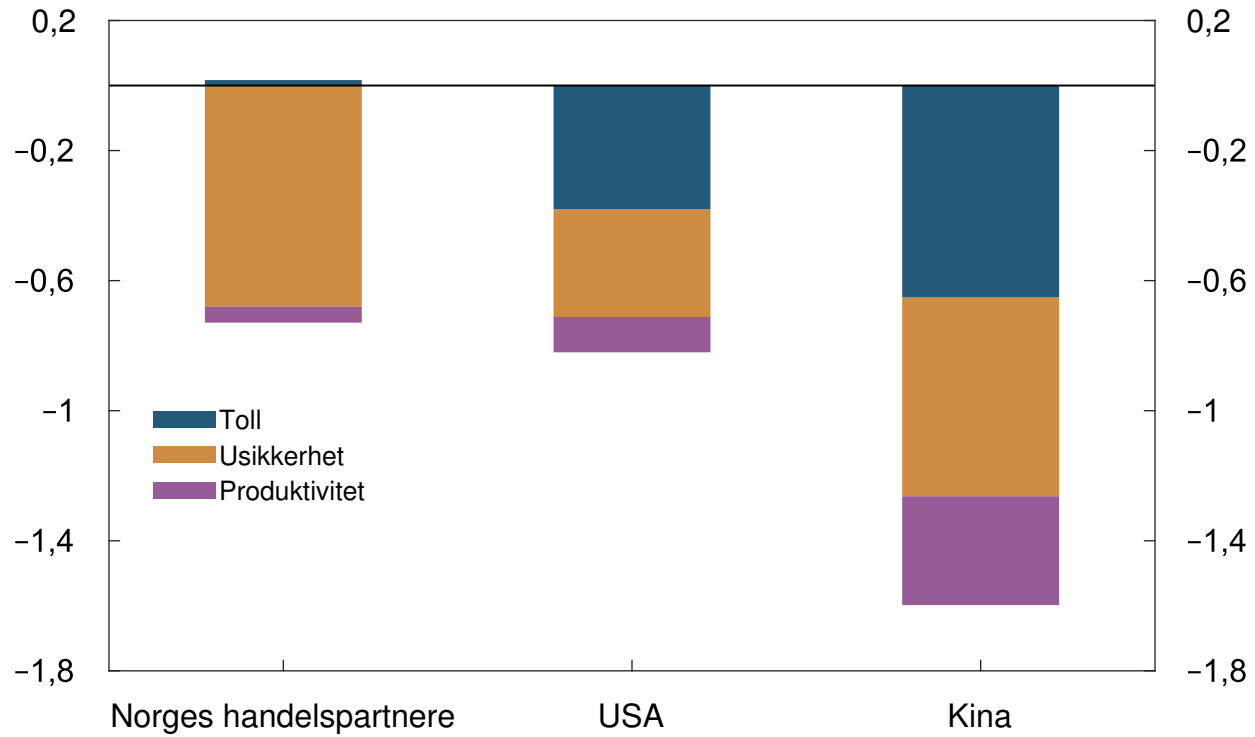

1) Indikator som måler forekomsten av ordet "usikkerhet" i forbindelse med "handelspolitikk" i avisartikler.

2) Stigende kurve indikerer større usikkerhet.

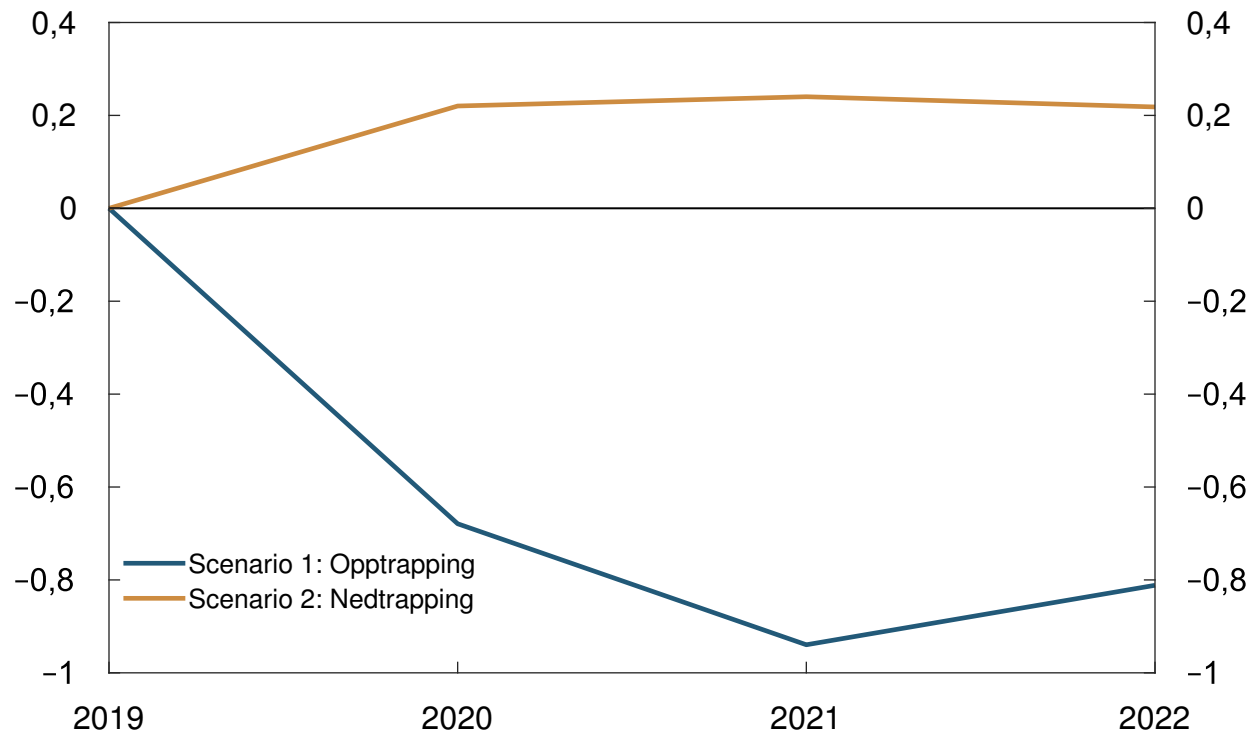
Kilde: Caldara, D., M. Iacoviello, P. Molligo, A. Prestipino og A. Raffo, "The Economic Effects of Trade Policy Uncertainty", revidert november 2019, *Journal of Monetary Economics*, kommende.

Figur 2.E Produksjonsgap for Norges handelspartnere, USA og Kina.
Beregnete effekter av handelskonfliktene. Prosentenheter. 2019

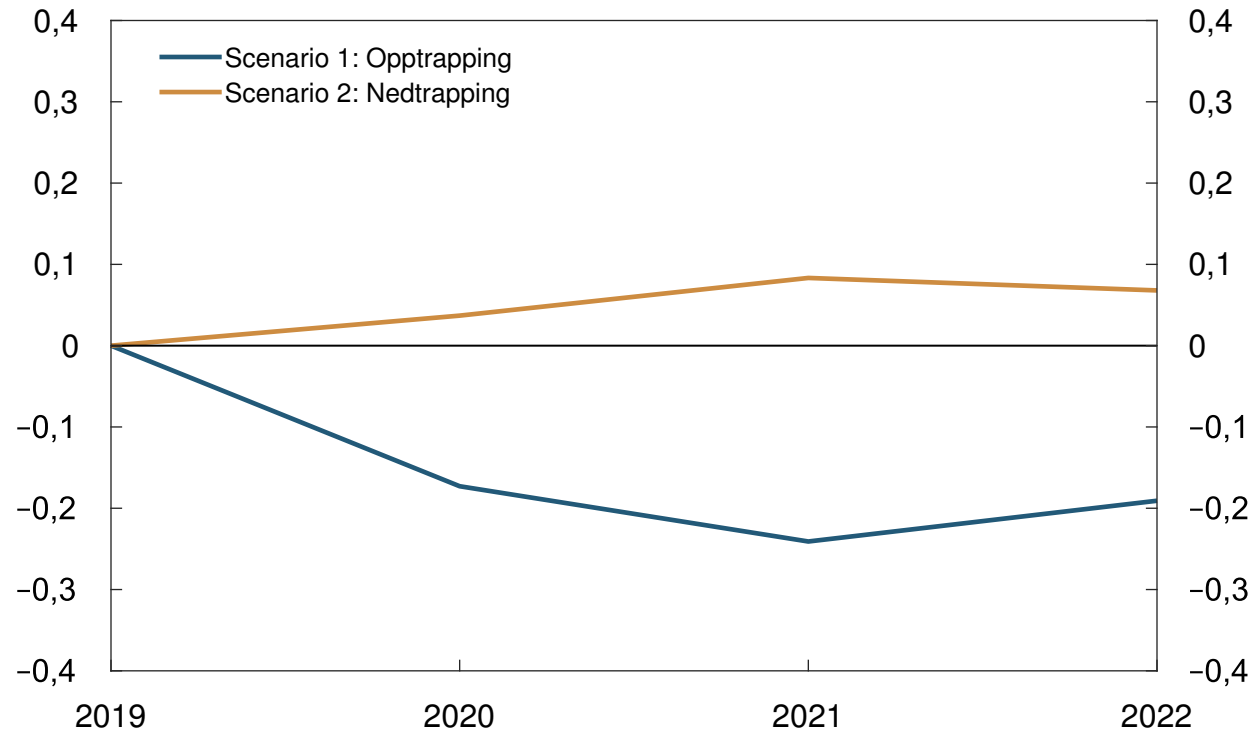
Kilde: Norges Bank

Figur 2.F Produksjonsgap for Norges handelspartnere. Beregnede effekter av handelskonfliktene i ulike scenarier. Prosentenheter. 2019 – 2022

Kilde: Norges Bank

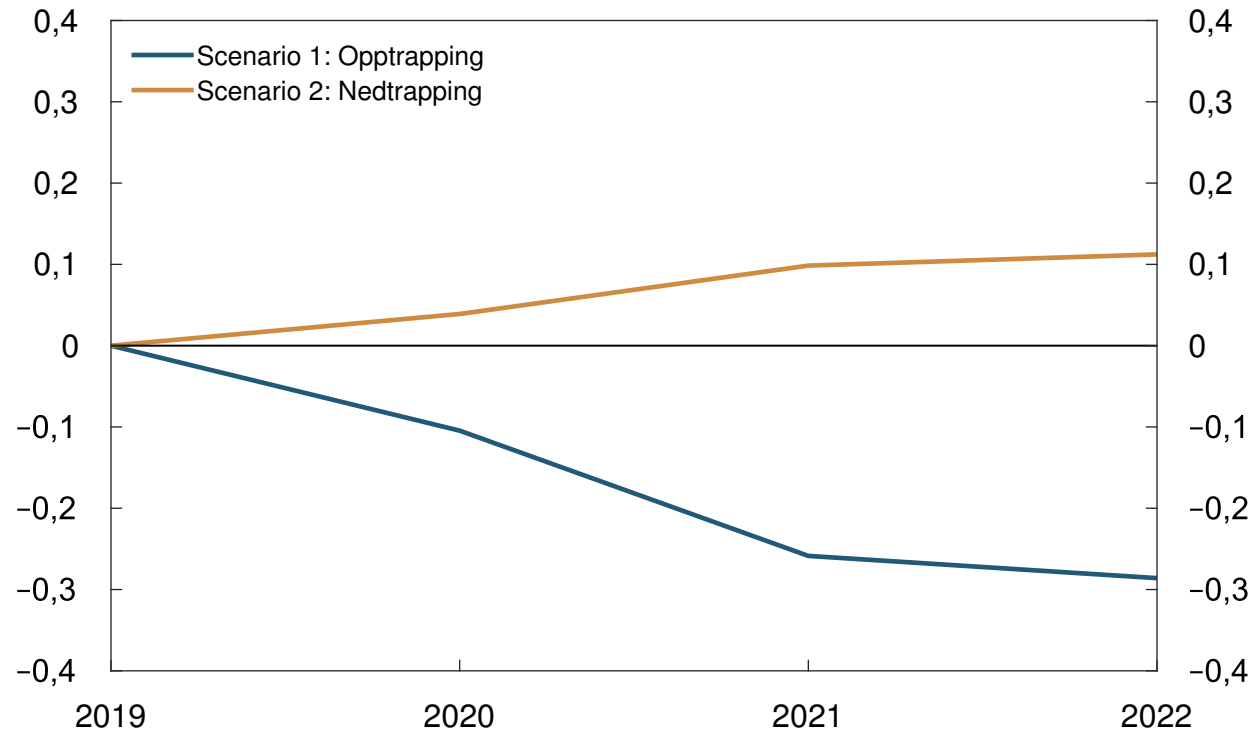
Figur 2.G Produksjonsgap for Norge. Beregnede effekter i NEMO av handelskonfliktene i ulike scenarier. Prosentenheter. 2019 – 2022

Kilde: Norges Bank

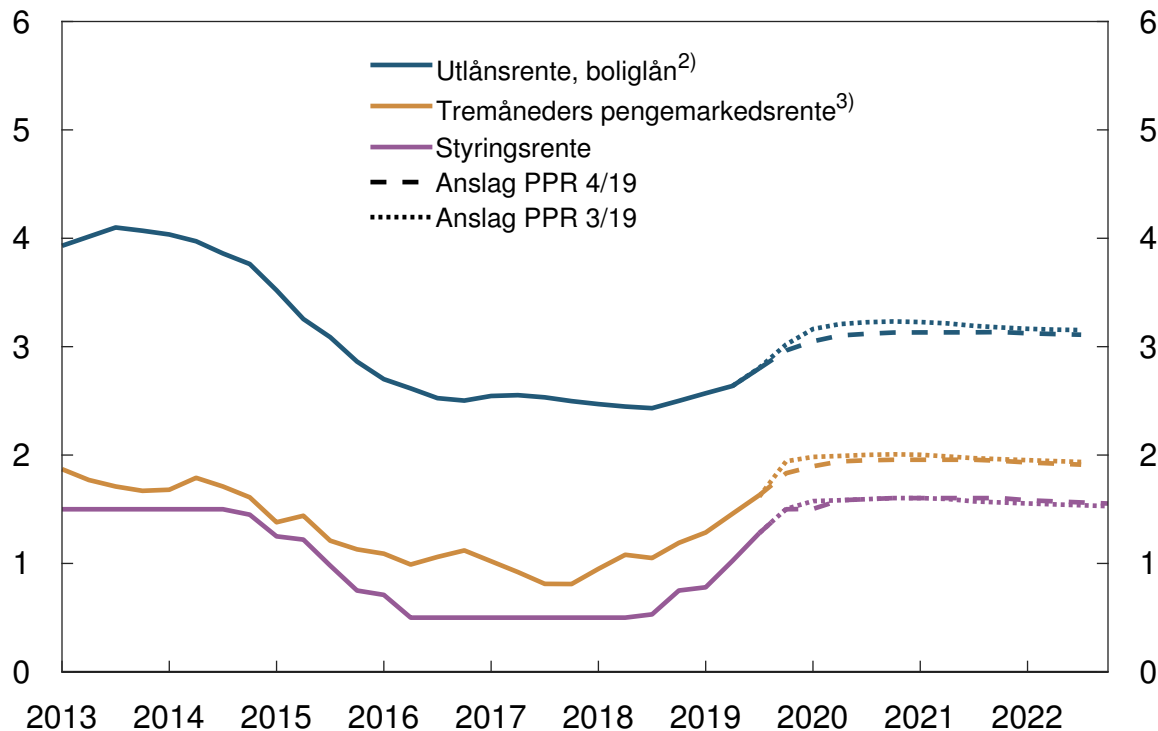

Figur 2.H Styringsrente. Beregnede effekter i NEMO av handelskonfliktene i ulike scenarioer. Prosentenheter. 2019 – 2022

Kilde: Norges Bank

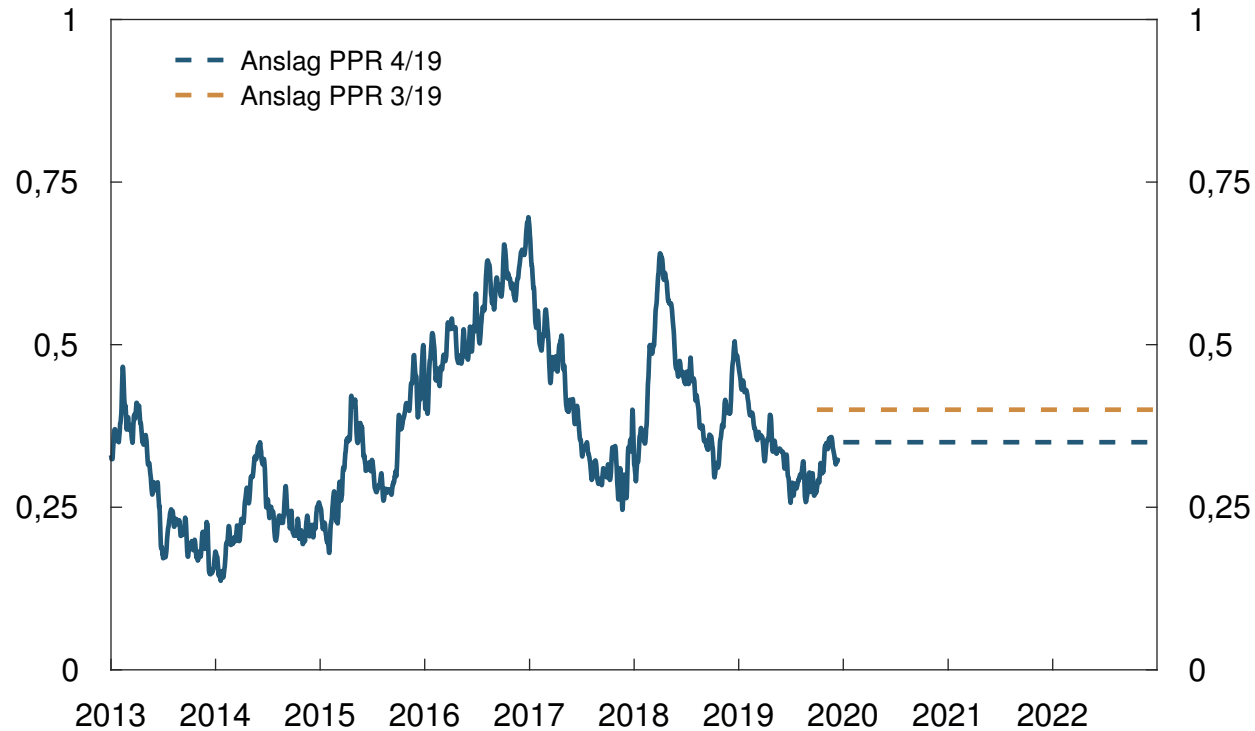
Figur 3.1 Renter. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022¹⁾

1) Anslag for 4. kv. 2019 – 3. kv. 2022 (boliglånsrente og tremåneders pengemarkedsrente) / 4. kv. 2022 (styringsrente). **2)** Gjennomsnittlig rente på utestående nedbetalingslån med pant i bolig til husholdninger for utvalget av banker og kredittforetak som inngår i Statistisk sentralbyrås månedlige rentestatistikk. **3)** Anslagene er beregnet som tokvartalers glidende gjennomsnitt av styringsrenten pluss anslag på pengemarkedspåslaget.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.2 Påslag i norsk tremåneders pengemarkedsrente.¹⁾ Femdagers glidende gjennomsnitt. Prosentenheter. 1. januar 2013 – 31. desember 2022²⁾

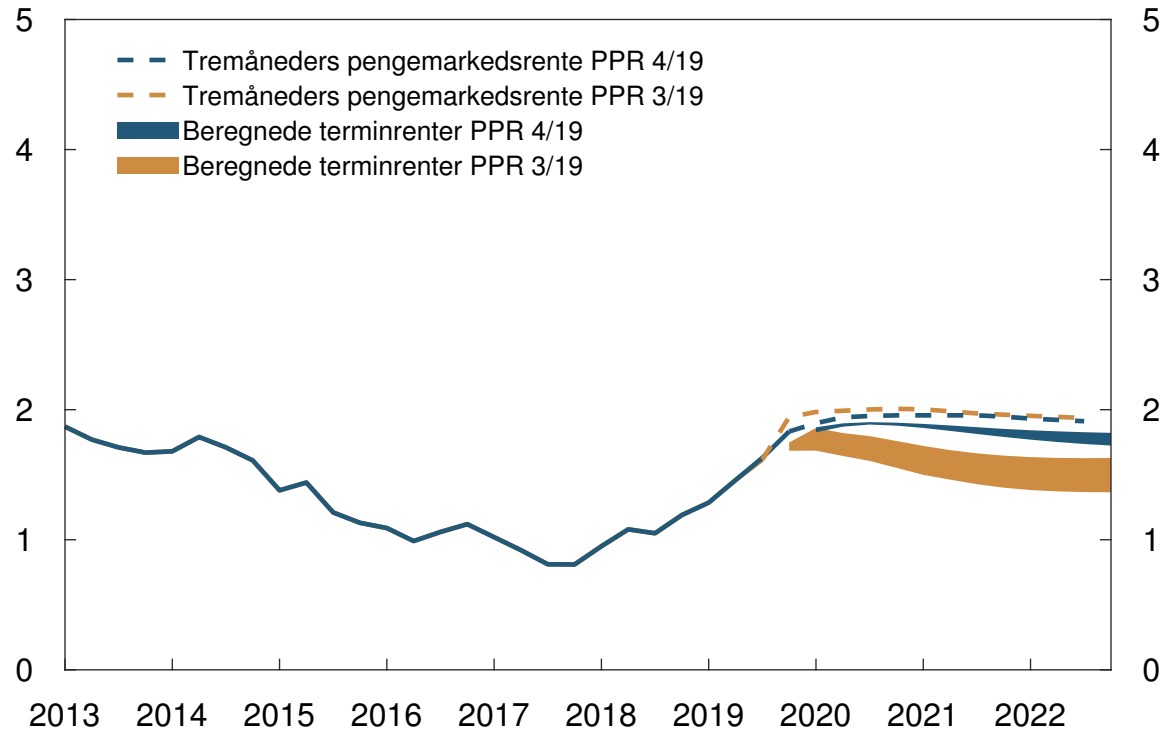

1) Norges Banks anslag på differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente og forventet styringsrente.

2) Anslag for 4. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

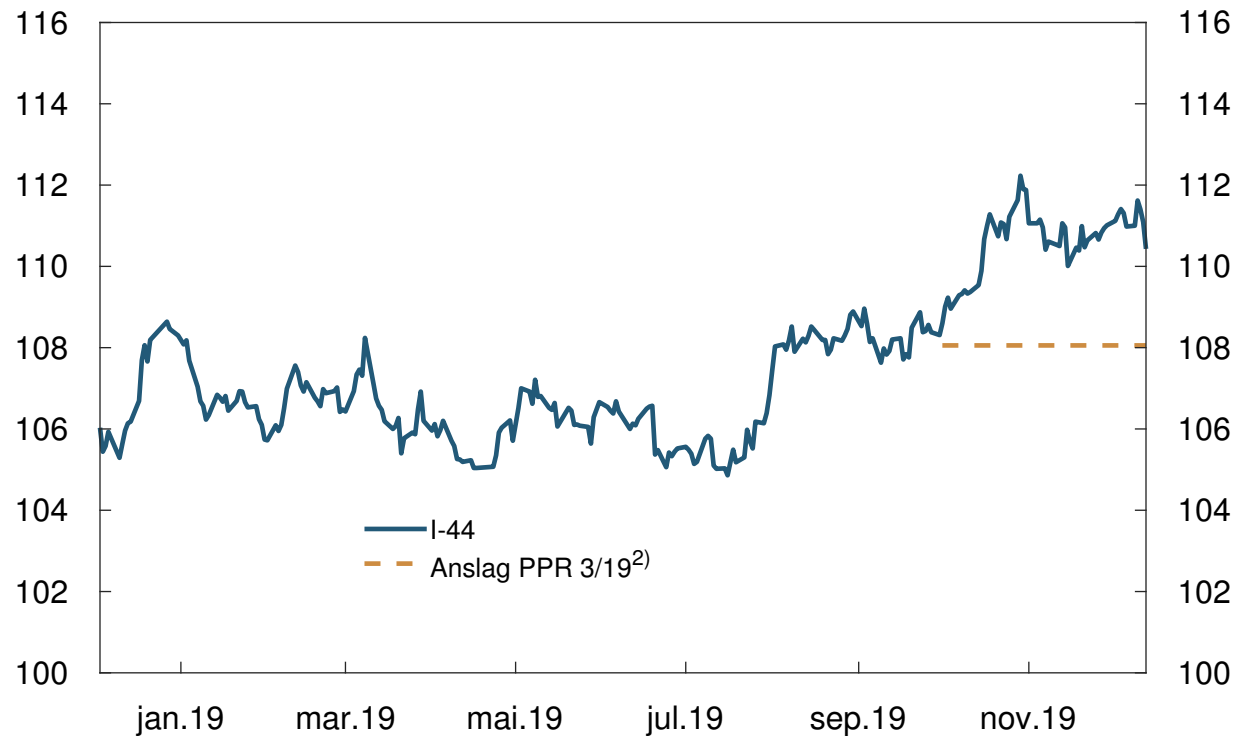
Figur 3.3 Tremåneders pengemarkedsrente¹⁾ og beregnede terminrenter²⁾. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022³⁾

1) Anslag for pengemarkedsrenten er beregnet som tokvartalers glidende gjennomsnitt av styringsrenten pluss anslag på pengemarkedspåslaget. 2) Terminrentene er basert på rentene i pengemarkedet og renteswapper. Oransje og blå intervall viser høyeste og laveste rente i henholdsvis perioden 2. september – 13. september 2019 (PPR 3/19) og perioden 2. desember – 13. desember 2019 (PPR 4/19). 3) Anslag for 4. kv. 2019 – 3. kv. 2022 (pengemarkedsrente) / 4. kv. 2022 (terminrenter).

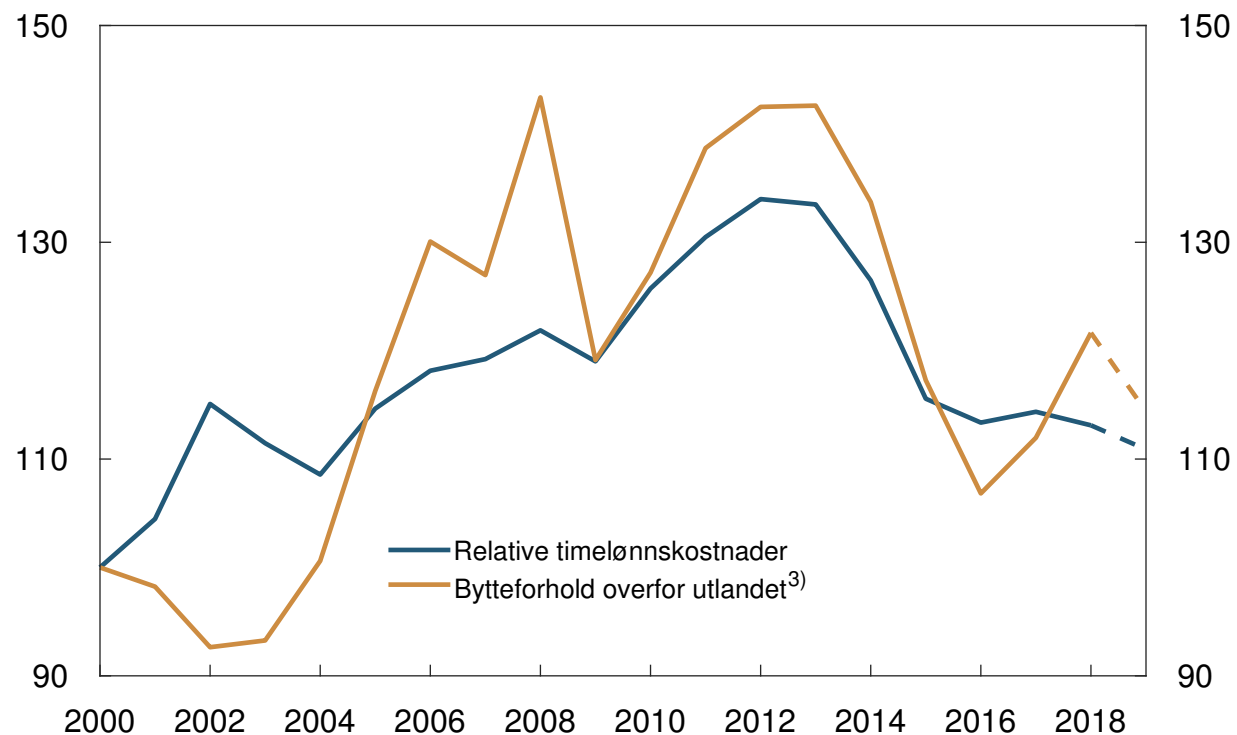
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.4 Importveid valutakursindeks (I-44).¹⁾
3. desember 2018 – 13. desember 2019

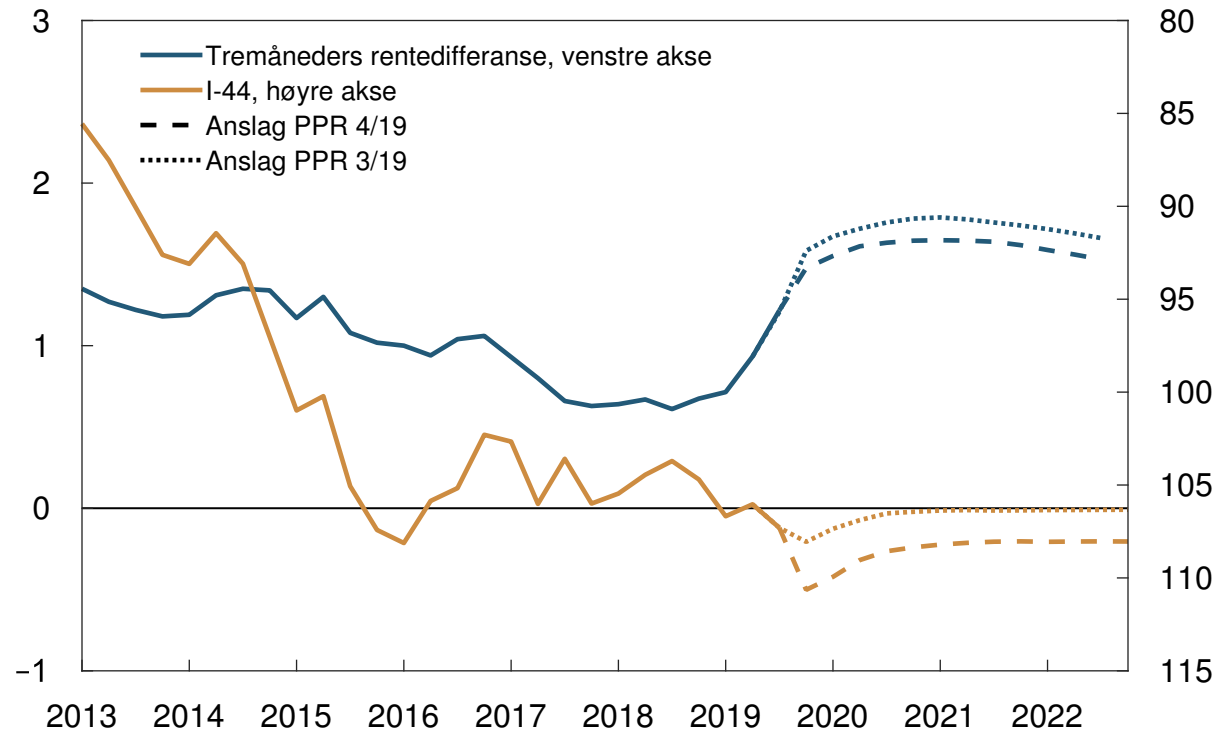
1) Stigende kurve indikerer svakere kronekurs. 2) Anslag for gjennomsnitt i 4. kv. 2019.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.5 Relative timelønnskostnader¹⁾ i industrien og bytteforholdet overfor utlandet. Indeks. 2000 = 100. 2000 – 2019²⁾

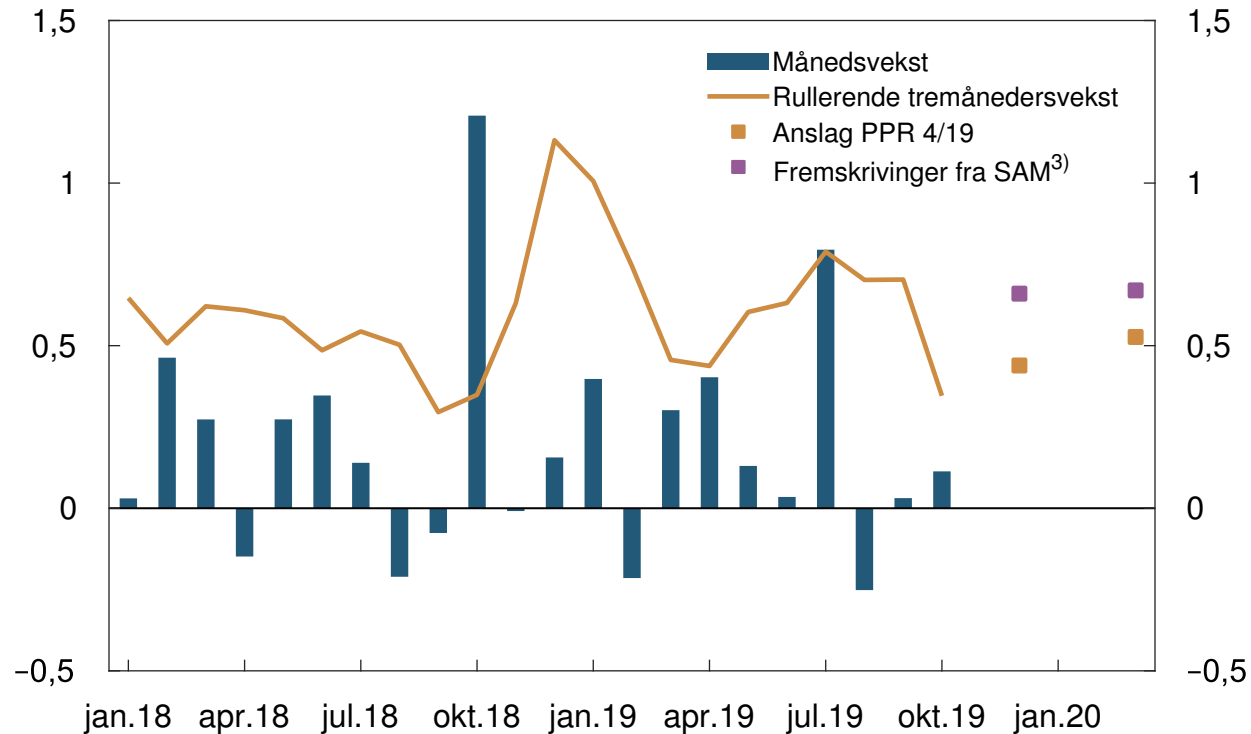
1) Timelønnskostnader i industrien i Norge i forhold til industrien hos handelspartnerne i EU i felles valuta.
2) Anslag for 2019. 3) Bytteforholdet er definert som eksportpriser dividert med importpriser.
Kilder: Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene (TBU), Statistisk Sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.6 Importveid valutakursindeks (I-44).¹⁾ Differanse mellom tremåneders pengemarkedsrente i Norge²⁾ og hos handelspartnerne³⁾. Prosentenheter. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022⁴⁾

1) Stigende kurve indikerer sterkere kronekurs. 2) Anslagene for pengemarkedsrenten er beregnet som tokvartalers glidende gjennomsnitt av styringsrenten pluss anslag på pengemarkedspåslaget. 3) Terminrenter for handelspartnerne beregnet per 13. september (PPR 3/19) og per 13. desember 2019 (PPR 4/19). Beregningen er beskrevet i Norges Bank (2015) «Beregning av aggregatet for handelspartnernes renter». *Norges Bank Memo 2/2015*. 4) Anslag for 4. kv. 2019 – 3. kv. 2022 (pengemarkedsrente) / 4. kv. 2022 (I-44).
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 4.1 BNP for Fastlands-Norge. Sesongjustert. Prosent.
 Månedsvækst og rullerende tremånedersvækst¹⁾. Januar 2018 – mars 2020²⁾

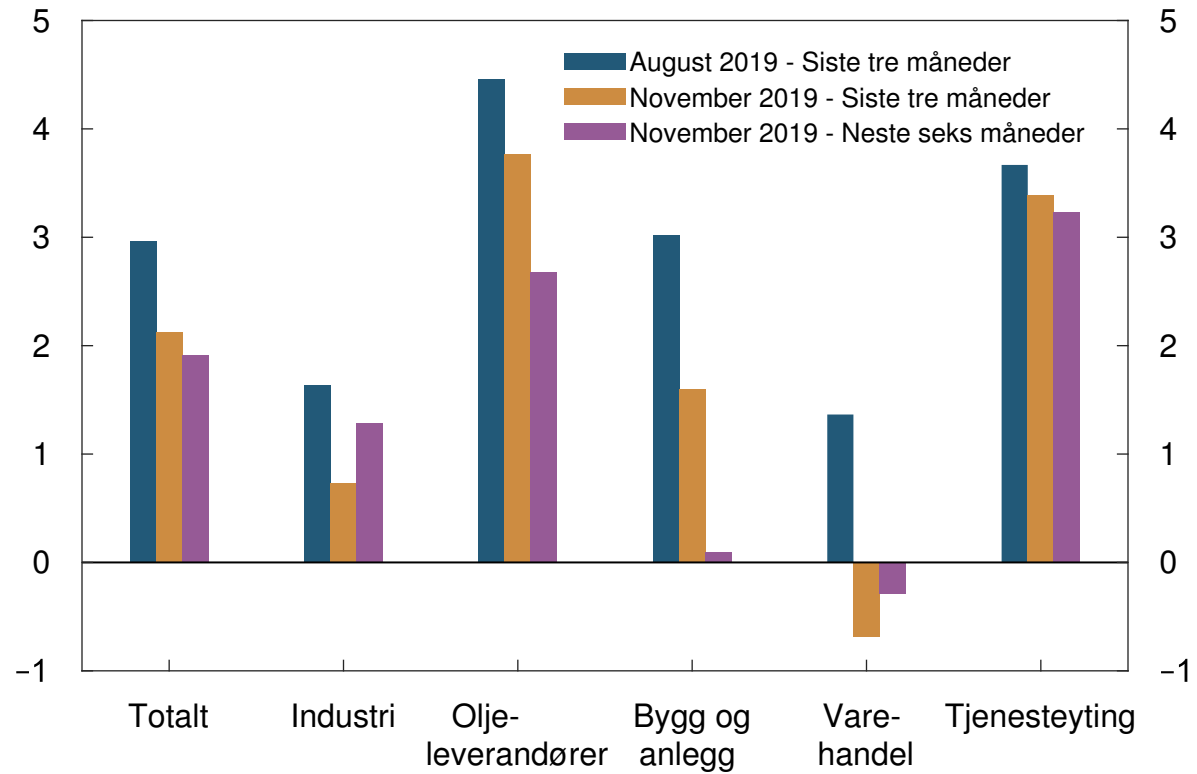

1) Vekst siste tremånedersperiode sammenlignet med foregående tremånedersperiode. 2) Anslag for desember 2019 – mars 2020. 3) System for sammenveining av kortidsmodeller.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

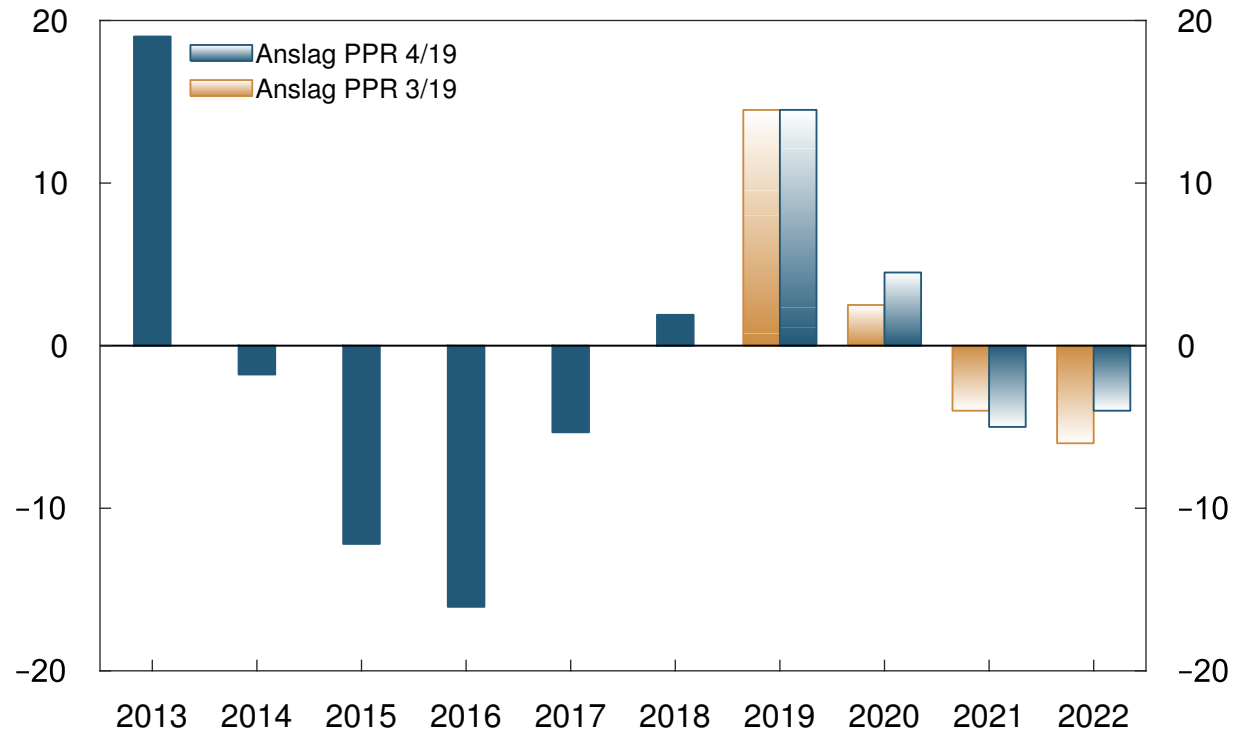

Figur 4.2 Produksjonsvekst i ulike næringer ifølge Regionalt nettverk.
Annualisert. Prosent

Kilde: Norges Bank

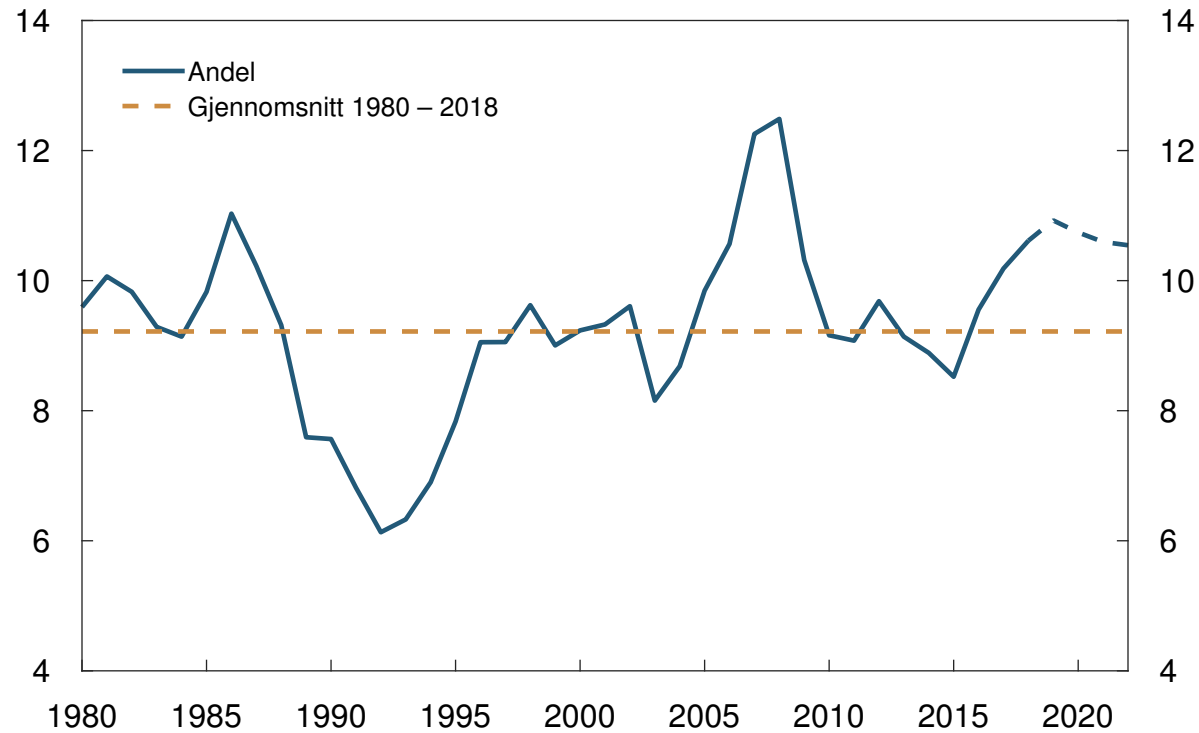
Figur 4.3 Petroleumsinvesteringer. ¹⁾ Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) Virkedagskorrigeret. 2) Anslag for 2019 – 2022.

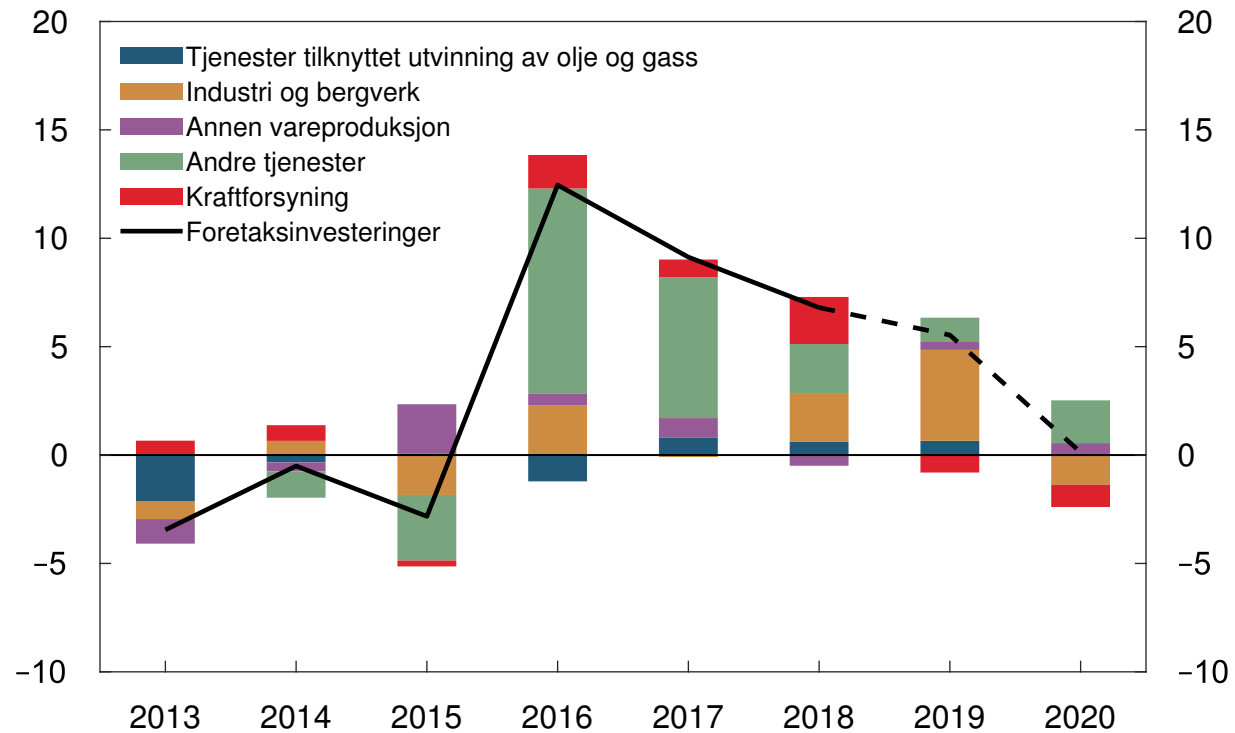
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.4 Foretaksinvesteringer i Fastlands-Norge.¹⁾
Andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 1980 – 2022²⁾

1) Virkedagskorrigeret. 2) Anslag for 2019 – 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.5 Foretaksinvesteringer i Fastlands-Norge.¹⁾
 Bidrag til årsvekst.²⁾ Prosentenheter. 2013 – 2020³⁾

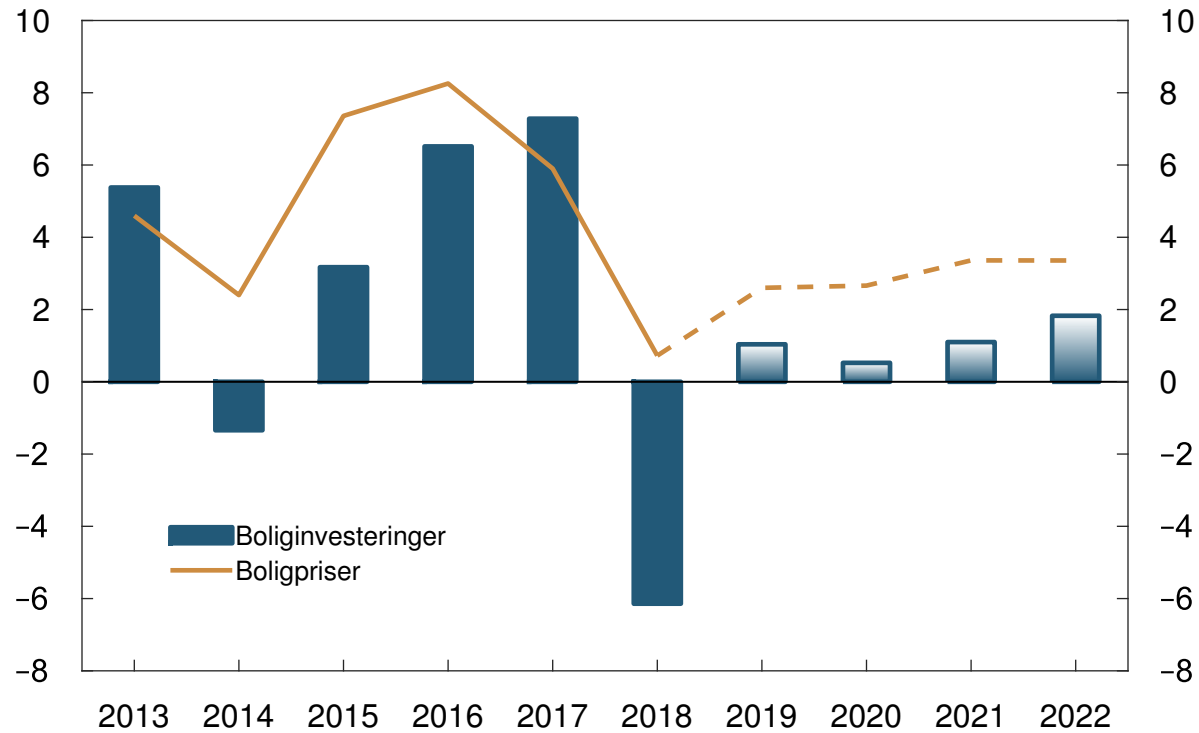

1) Virkedagskorrigert. 2) I statistikken forekommer avvik mellom summen av komponentene og aggregerte foretaksinvesteringer før basisåret 2017. 3) Anslag for 2019 og 2020.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.6 Boliginvesteringer og nominelle boligpriser.

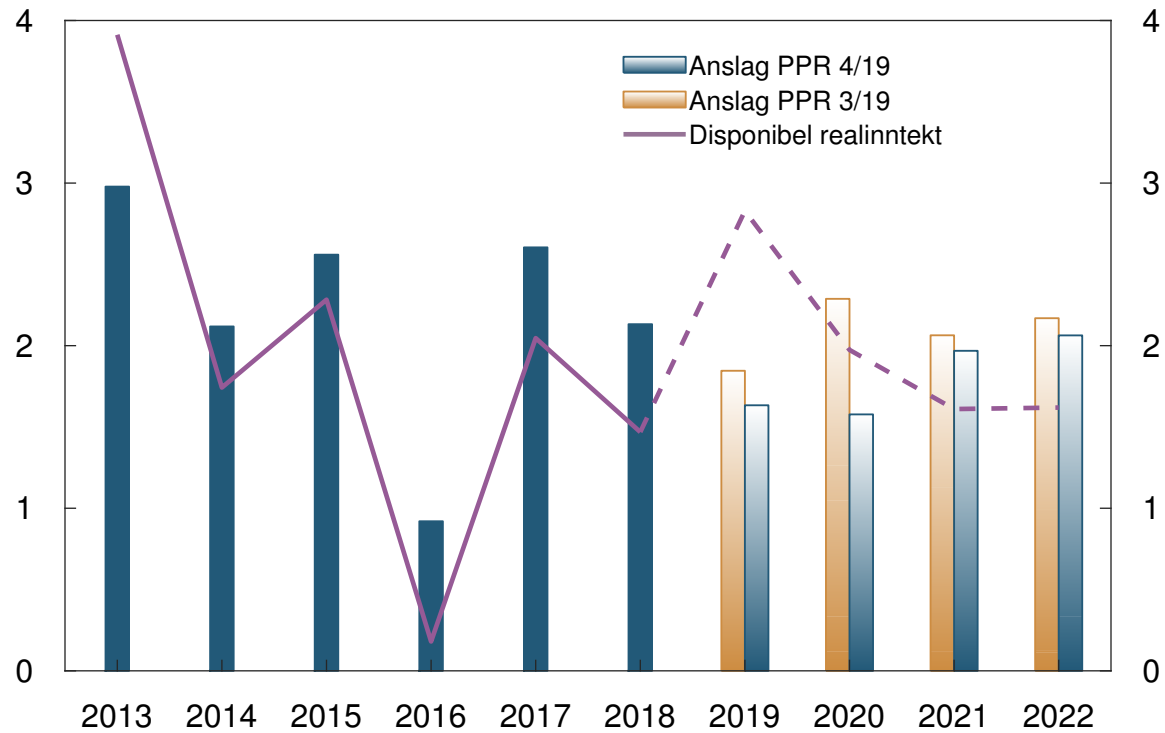
Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022 ¹⁾

1) Anslag for 2019 – 2022.

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

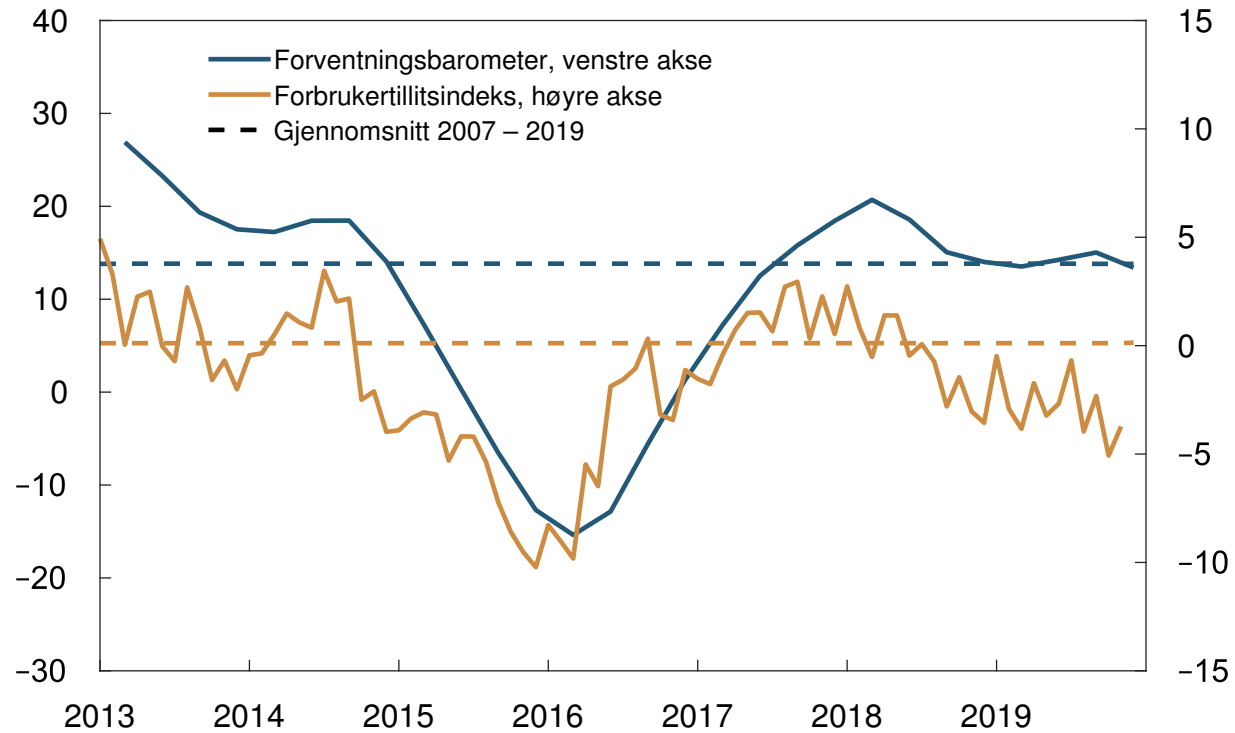
Figur 4.7 Husholdningenes konsum¹⁾ og disponibel realinntekt^{2), 3)}
Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022⁴⁾

1) Virkedagskorrigeret. 2) Utenom aksjeutbytte. 3) Inkluderer ideelle organisasjoner. 4) Anslag for 2019 – 2022.

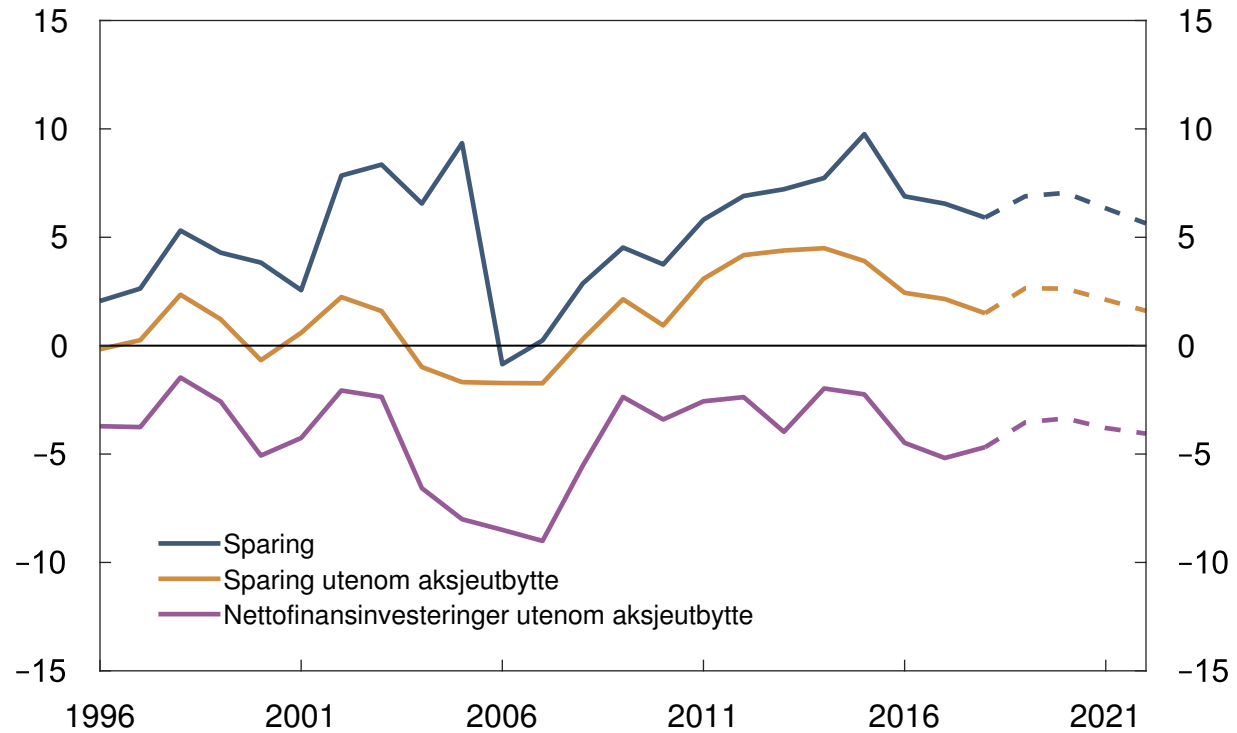
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.8 Forbrukertillit. Netttotal. Kantar TNS Forventningsbarometer for husholdningene. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2019. Opinions forbrukertillitsindeks (CCI). Januar 2013 – november 2019

Kilder: ForbrukerMeteret™ fra Opinion, Kantar TNS og Norges Bank

Figur 4.9 Husholdningenes sparing og nettofinansinvesteringer.
Andel av disponibel inntekt. Prosent. 1996 – 2022¹⁾

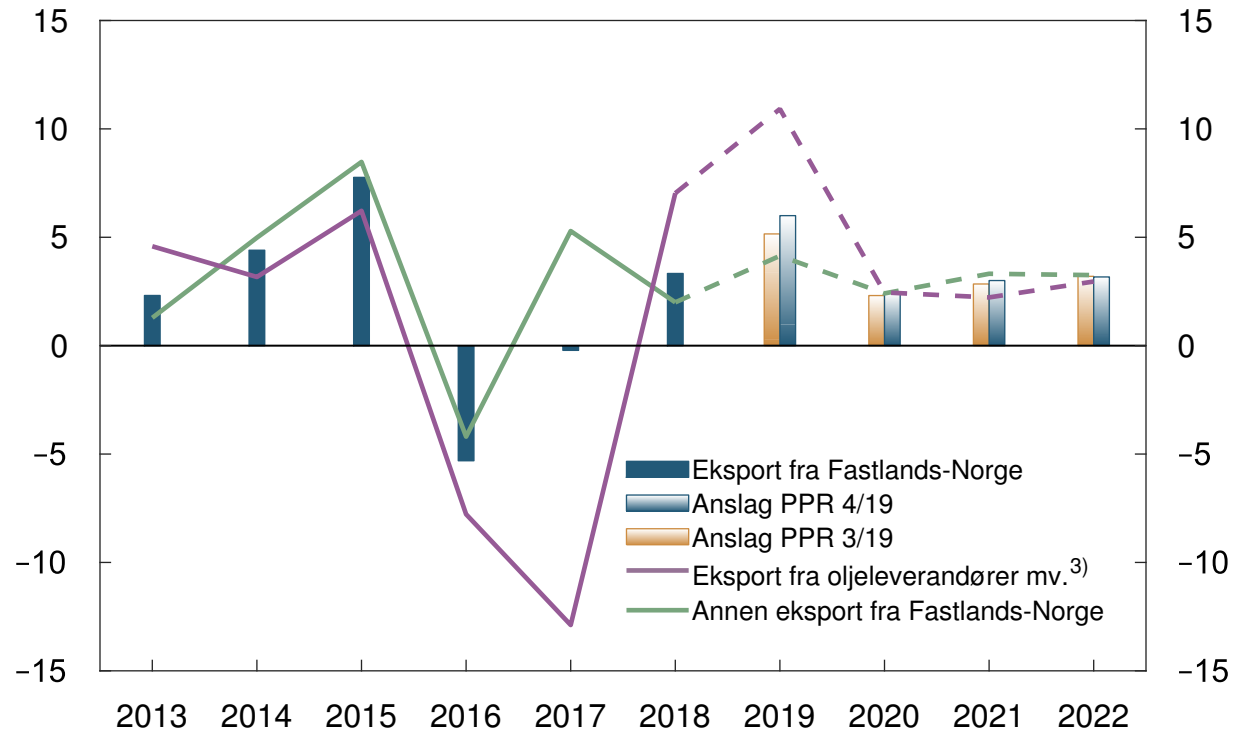

1) Anslag for 2019 – 2022.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

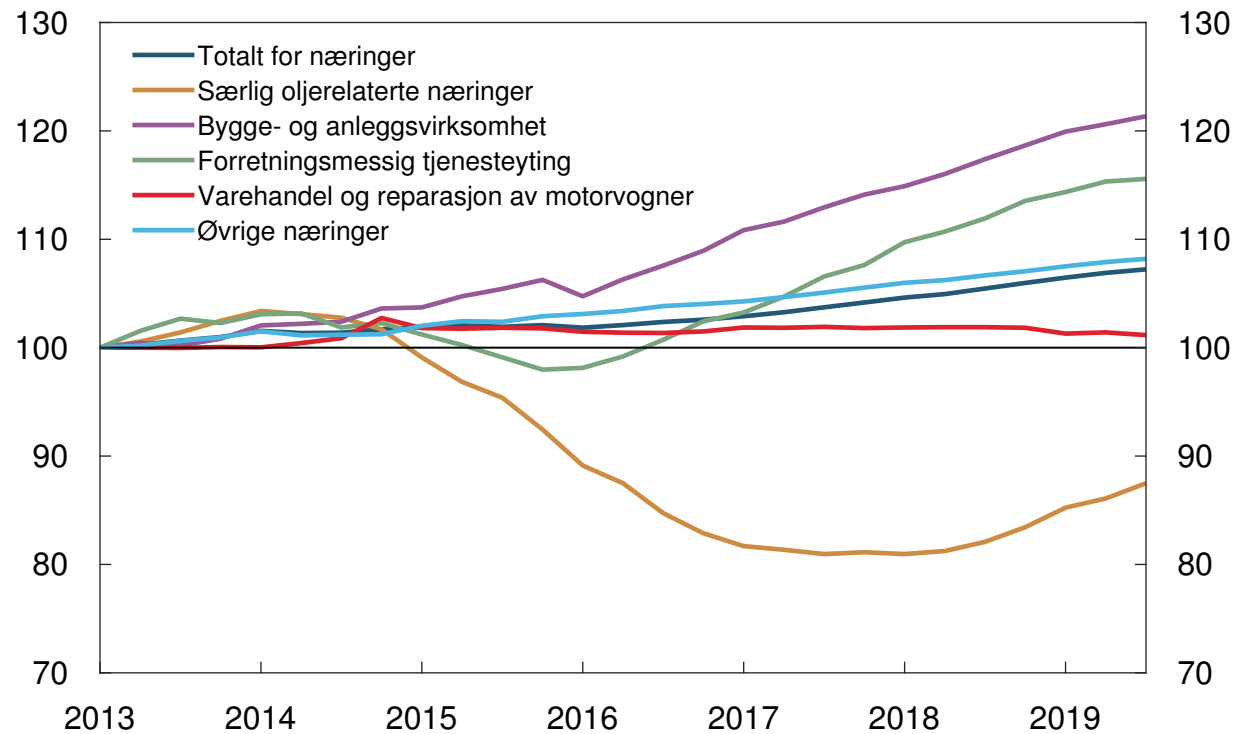
Figur 4.10 Eksport fra Fastlands-Norge.¹⁾ Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) Virkedagskorrigert. 2) Anslag for 2019 – 2022. 3) Vare- og tjenestegrupper i nasjonalregnskapet hvor oljeleverandører står for en betydelig del av eksporten.

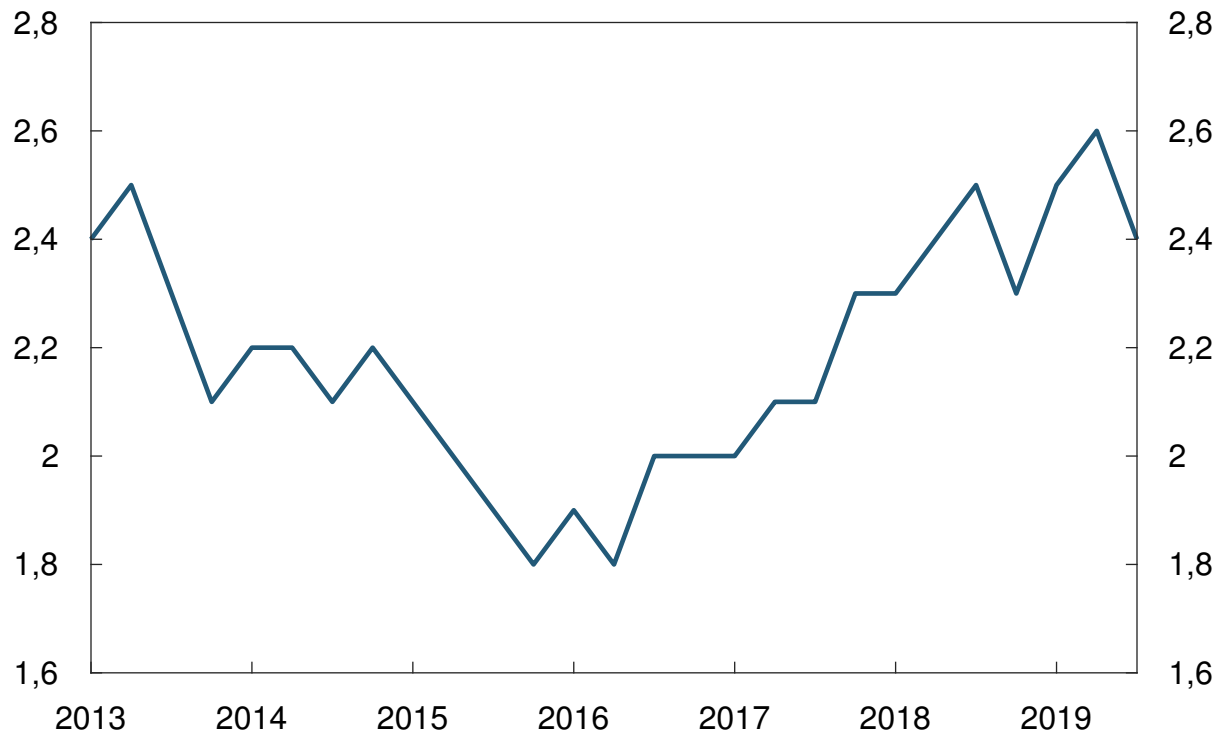
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.11 Sysselsatte personer. Lønnstakere og selvstendige.
Sesongjustert. Indeks. 1. kv. 2013 = 100. 1. kv. 2013 - 3. kv. 2019

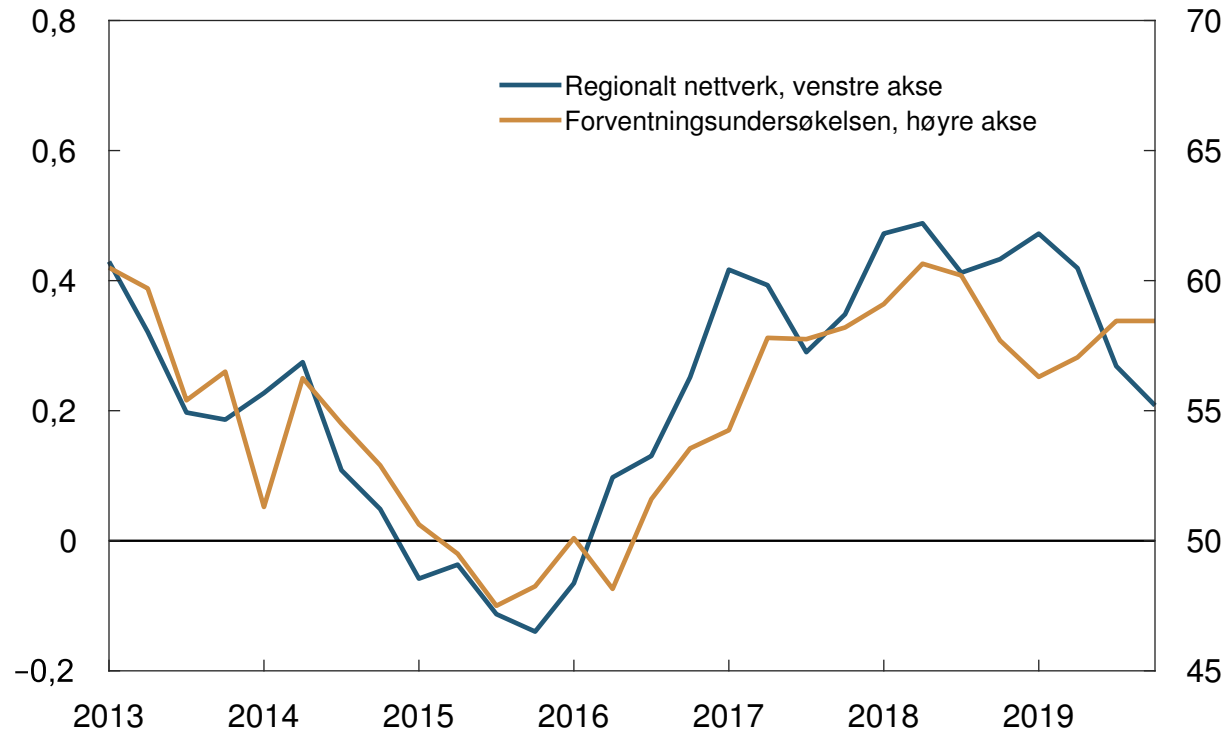
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.12 Ledige stillinger. Andel av totalt antall stillinger.
Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2013 – 3. kv. 2019

Kilde: Statistisk sentralbyrå

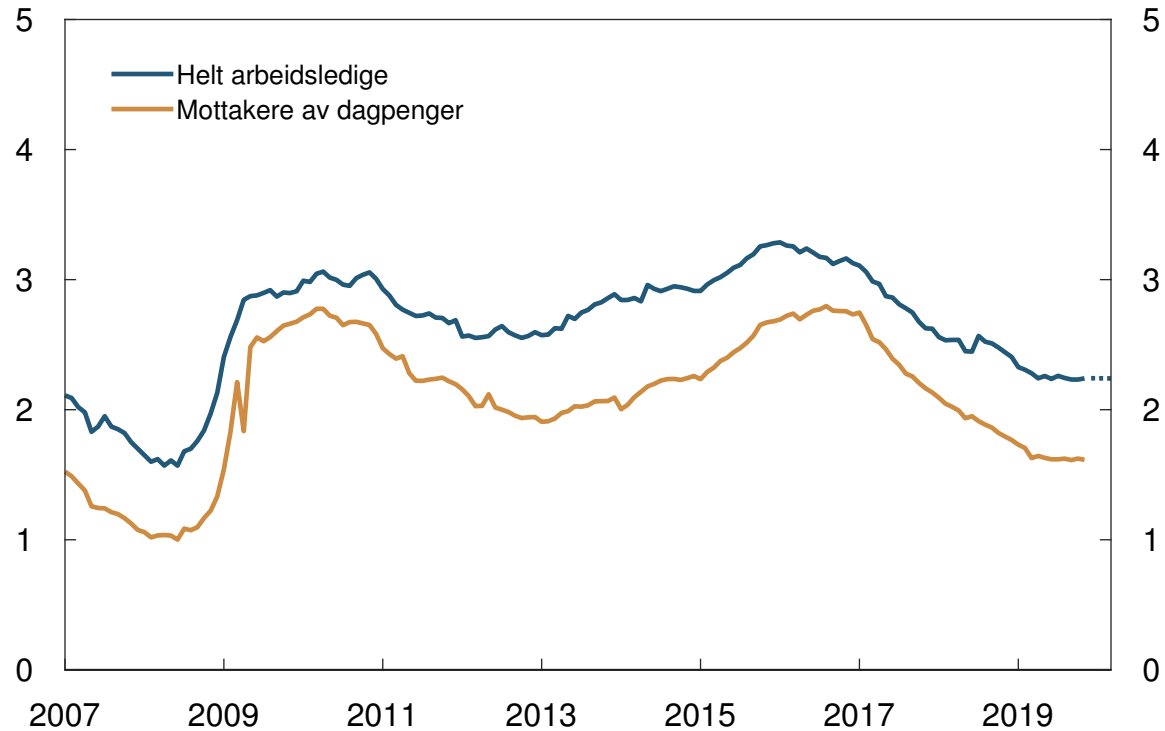
Figur 4.13 Forventet sysselsetting. Regionalt nettverk.¹⁾ Kvartalsvekst. Sesongjustert. Prosent. Norges Banks forventningsundersøkelse. Diffusjonsindeks.²⁾ 1. kv. 2013 – 4. kv. 2019

1) Forventet endring i sysselsetting neste tre måneder. 2) Andel av næringslivsledere som venter "flere ansatte" i egen bedrift neste tolv måneder + 0,5 * andel som venter "like mange ansatte".

Kilder: Epinion, Opinion og Norges Bank

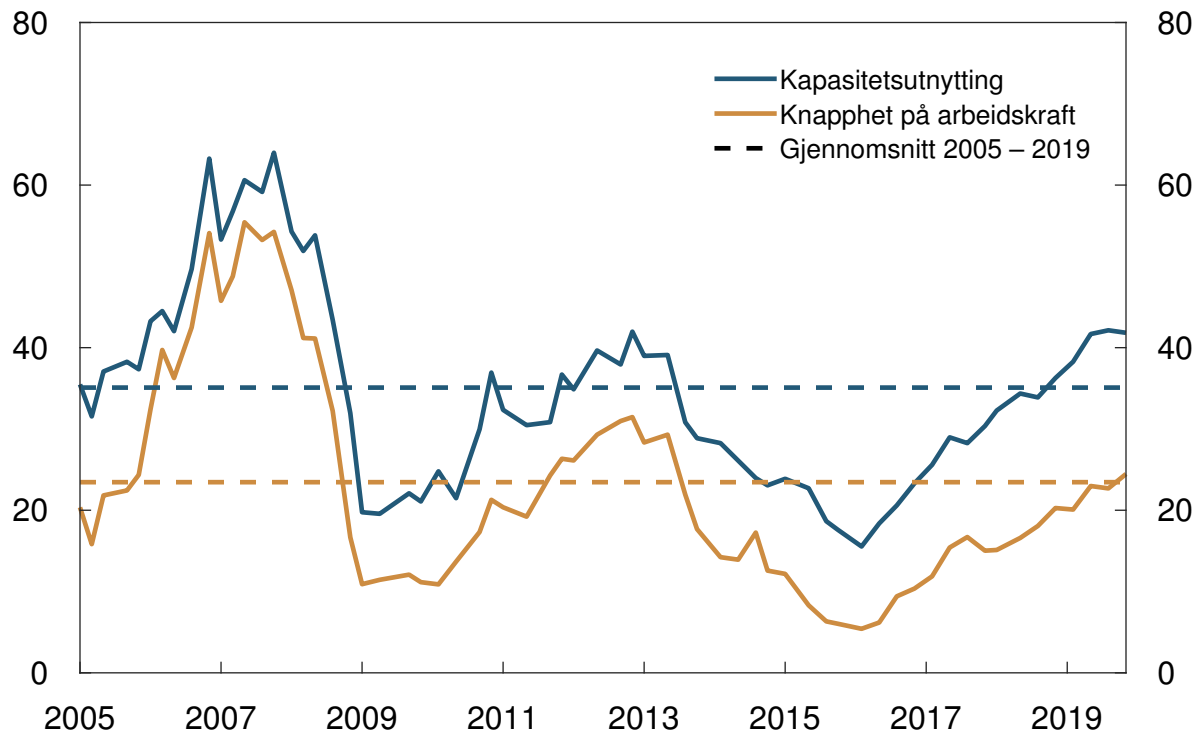
Figur 4.14 Helt arbeidsledige og dagpengemottakere¹⁾ ifølge NAV.
Andel av arbeidsstyrken. Sesongjustert. Prosent. Januar 2007 – mars 2020²⁾

1) Om lag halvparten av de helt arbeidsledige mottar dagpenger. I tillegg er det noen delvis arbeidsledige og personer på tiltak som har rett på dagpenger. 2) Anslag for desember 2019 – mars 2020.

Kilder: NAV og Norges Bank

Figur 4.15 Kapasitetsutnyttning¹⁾ og knapphet på arbeidskraft²⁾ ifølge Regionalt nettverk. Prosent. Januar 2005 – november 2019

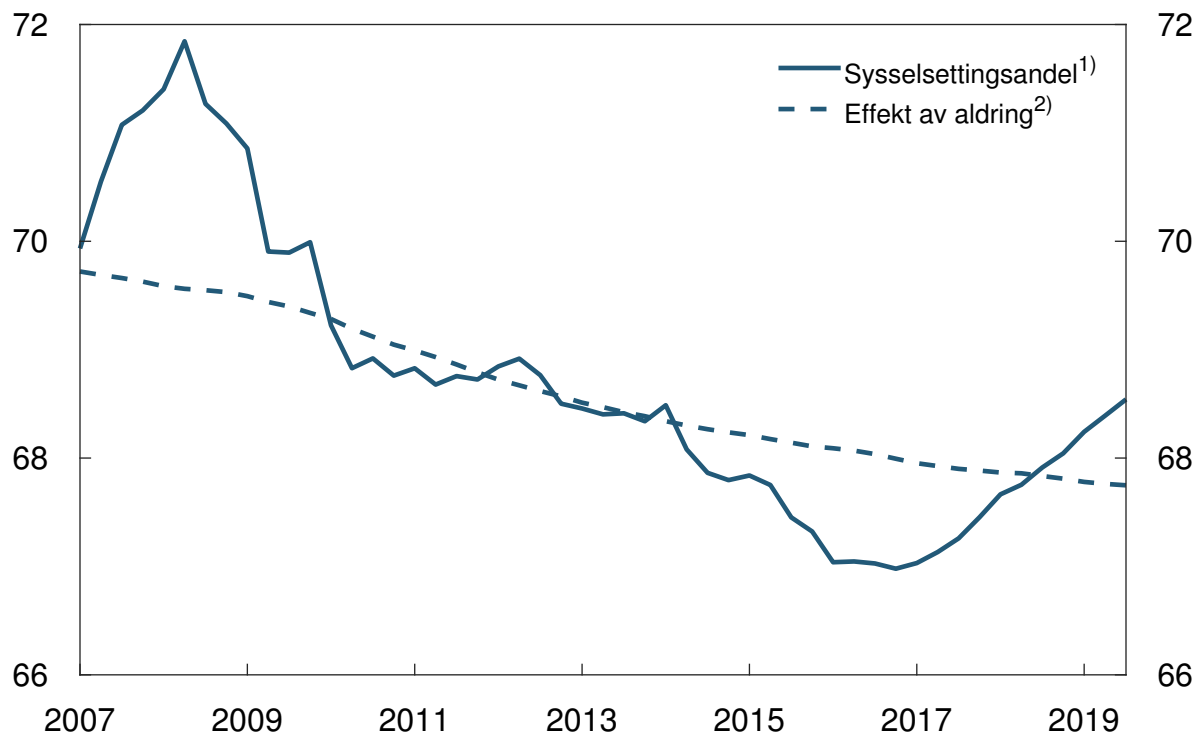

1) Andel av kontaktene som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte vekst i etterspørselen.

2) Andel av kontaktene som svarer at knapphet på arbeidskraft begrenser produksjonen. Spørsmålet om arbeidskraft er bare stilt til de bedriftene som har oppgitt å ha full kapasitetsutnyttning, men serien viser andelen av alle kontaktene i intervjurunden. Kommune- og sykehussektoren svarer ikke på spørsmålet om kapasitetsutnyttning, men svarer likevel på spørsmålet om arbeidskraft.

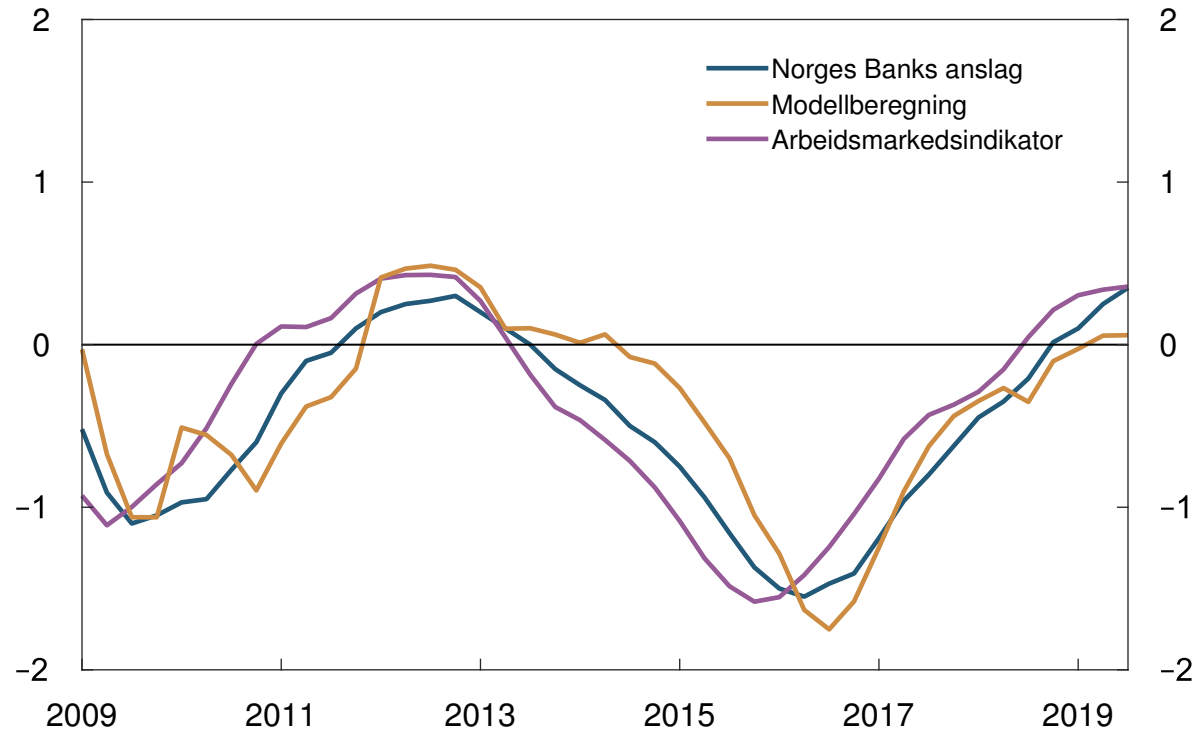
Kilde: Norges Bank

Figur 4.16 Sysselsatte som andel av befolkning 15 – 74 år.
Bosatte. Prosent. 1. kv. 2007 - 3. kv. 2019

1) Sysselsetting (KNR) fratrukket personer på korttidsopphold (registerdata). Serien for personer på korttidsopphold er justert for brudd i 2015. **2)** Utvikling i sysselsetningsandelen dersom sysselsetningsandelene for hvert femårige årskull hadde vært uendret på nivåene fra 2013. Kurven faller på grunn av aldring av befolkningen 15–74 år. 2013 er valgt fordi kapasitetsutnyttningen etter vår vurdering var nær et normalt nivå dette året.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.17 Estimerer på produksjonsgapet.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2009 – 3. kv. 2019

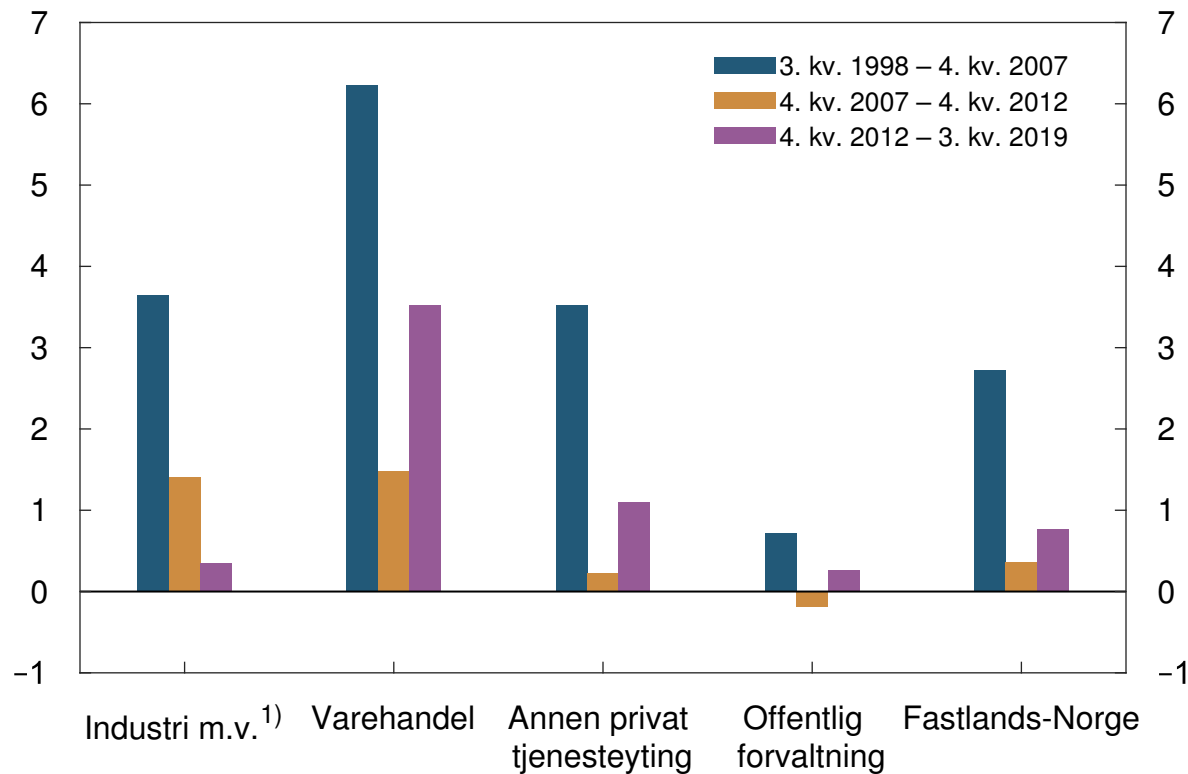

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge.

Kilde: Norges Bank

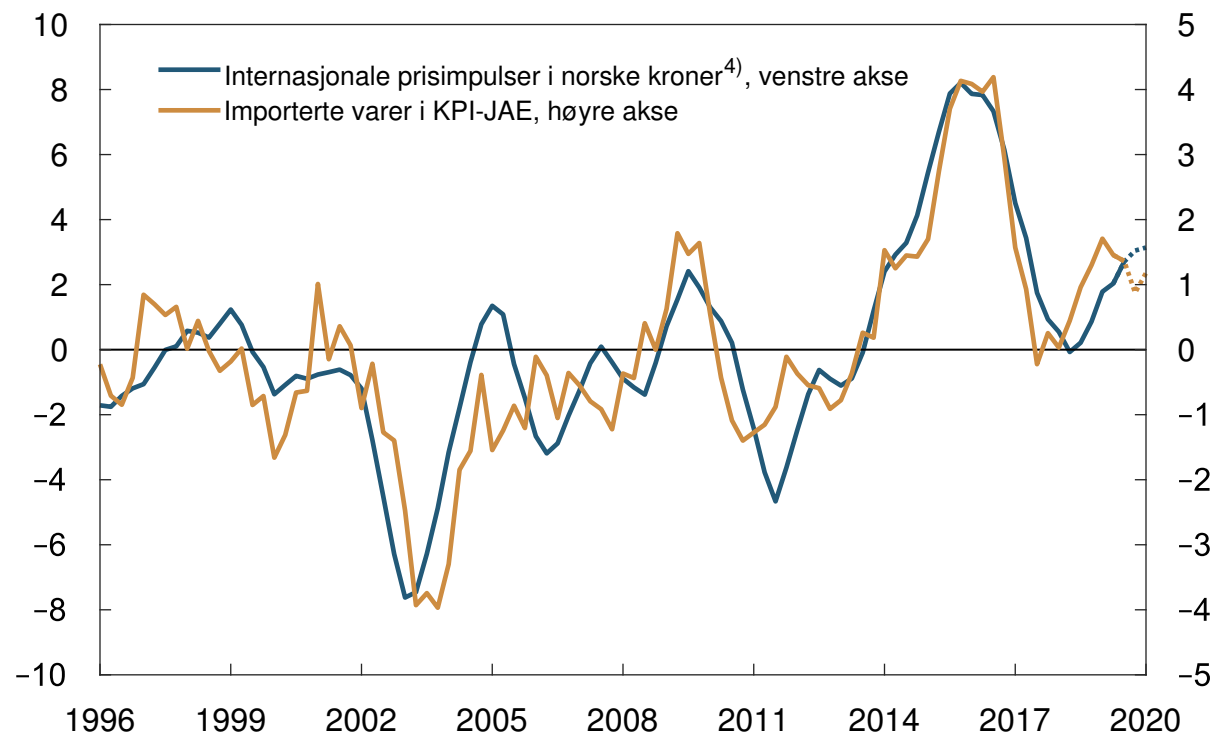
Figur 4.18 Produktivitetsvekst i ulike næringer.
Gjennomsnittlig årsvekst i ulike perioder. 3. kv. 1998 – 3. kv. 2019

1) Industri og annen vareproduksjon.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.19 Importerte varer i KPI-JAE¹⁾ og internasjonale prisimpulser i norske kroner²⁾. Firekvartalersvekst. 1. kv. 1996 – 1. kv. 2020³⁾

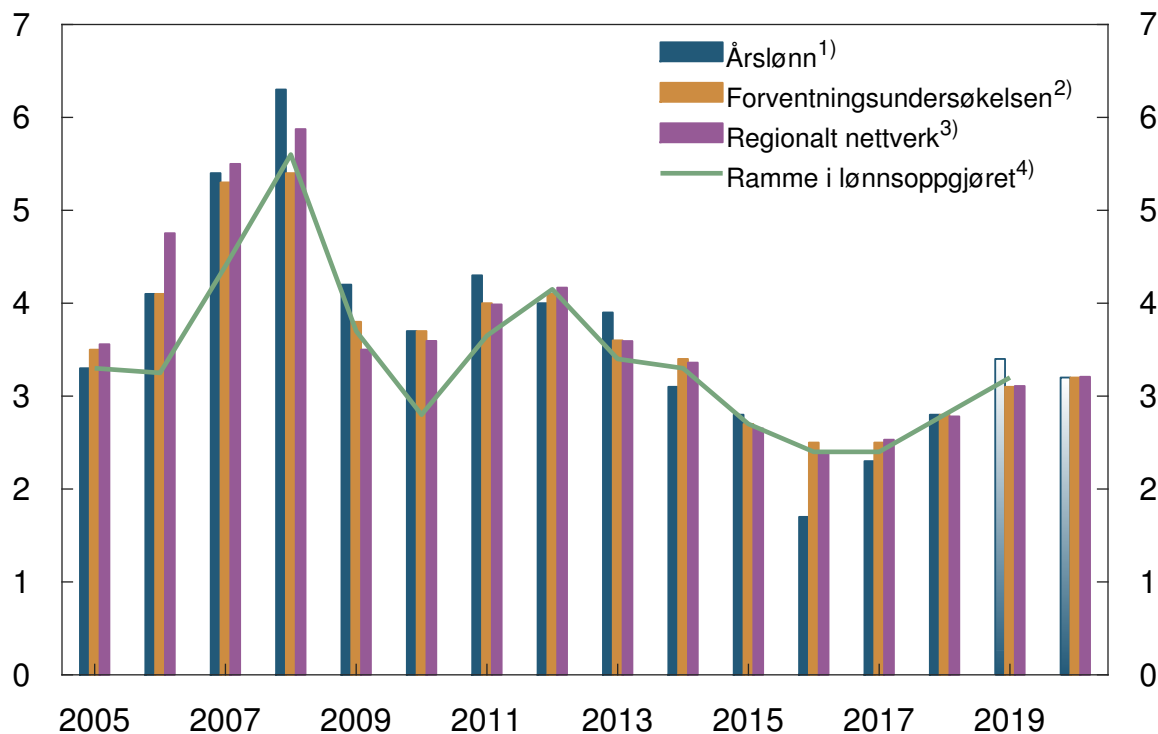

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Norges Banks indikator for internasjonale prisimpulser til importerte konsumvarer i norske kroner. 3) Anslag for 4. kv. 2019 – 1. kv. 2020.

4) Enkelt gjennomsnitt siste åtte kvartaler.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

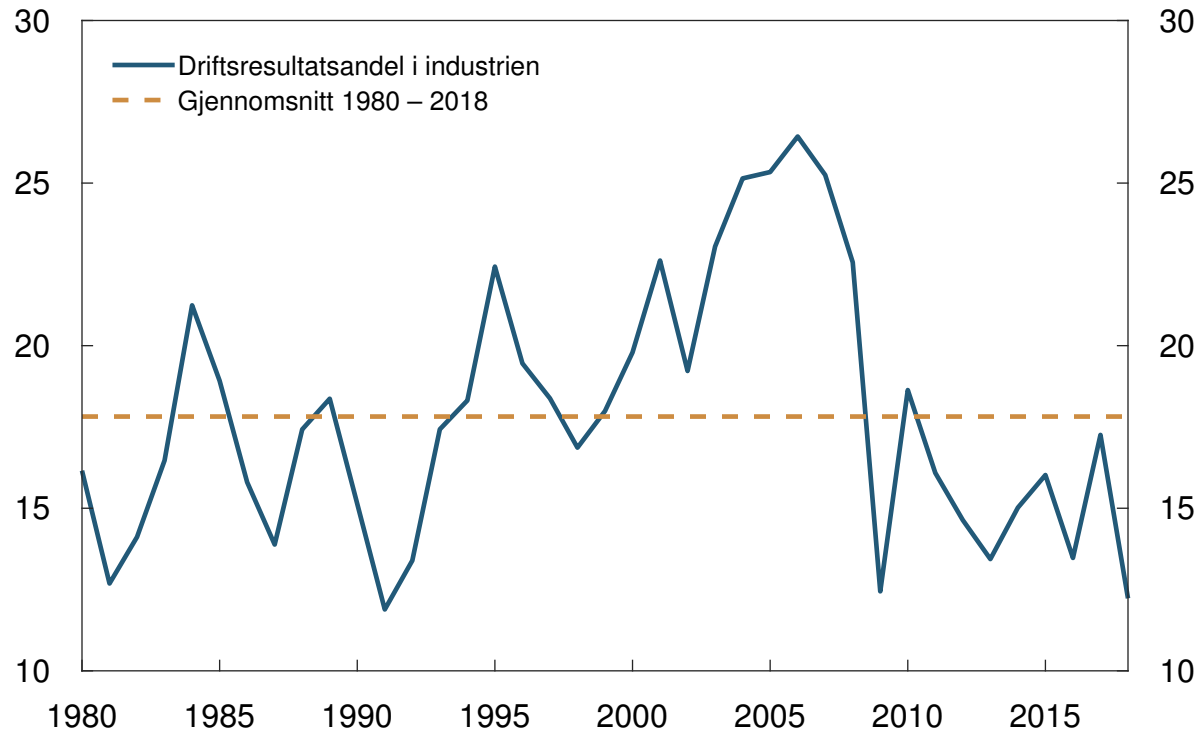
Figur 4.20 Lønn, lønnsramme og lønnsforventninger.
Årsvkst. Prosent. 2005 – 2020

1) Faktisk årslønnsvekst fra Statistisk sentralbyrå. Norges Banks anslag for 2019 og 2020.
 2) Partene i arbeidslivets forventninger til årslønnsvekst inneværende år målt ved Norges Banks forventningsundersøkelse i 4. kvartal hvert år og forventningene til årslønnsvekst i 2020 målt i 4. kvartal 2019. 3) Forventninger til årslønnsvekst inneværende år fra Regionalt nettverk i løpet av 4. kvartal hvert år og forventninger til årslønnsvekst i 2020 i november 2019. 4) Før 2014: For industriarbeidere, som anslått av riksmekler eller NHO. Fra 2014: For industrien samlet, basert på vurderinger gjort av NHO i forståelse med LO.

Kilder: Epinion, Kantar TNS, LO, NHO, Opinion, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

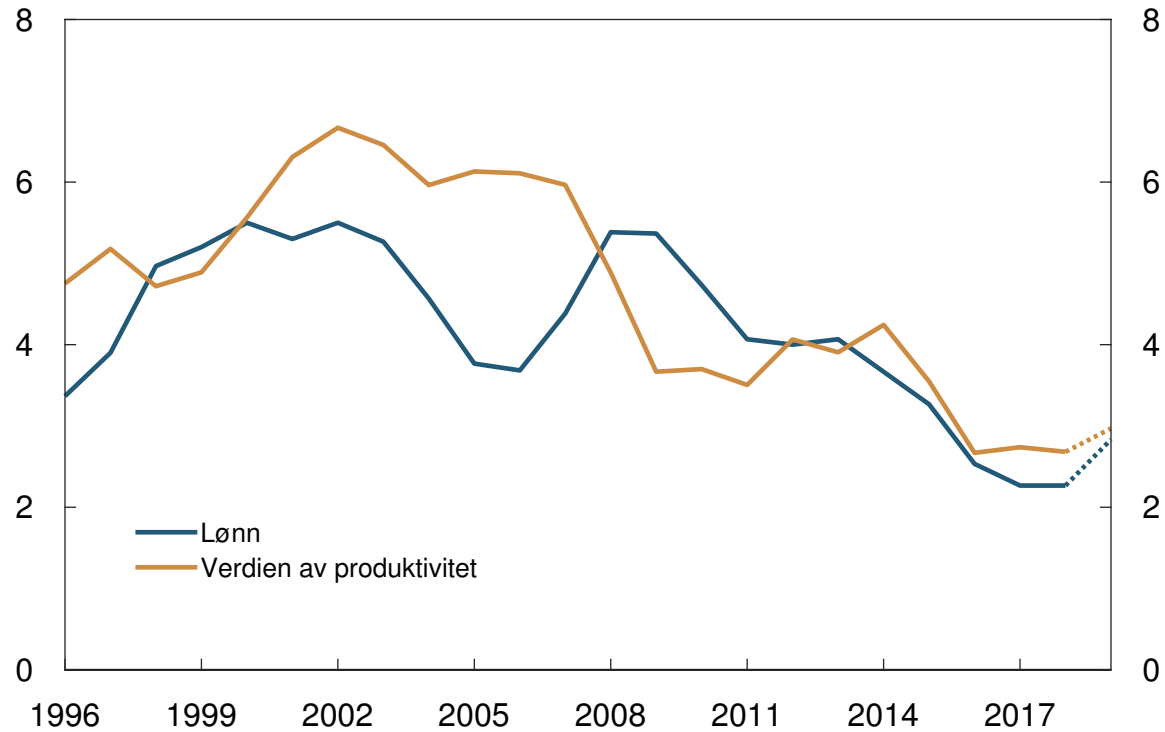
Figur 4.21 Driftsresultatsandel i industrien. Prosent.¹⁾ 1980 – 2018

1) Driftsresultat for industrien i prosent av faktorinntekt.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.22 Lønn og verdien av produktivitet¹⁾.

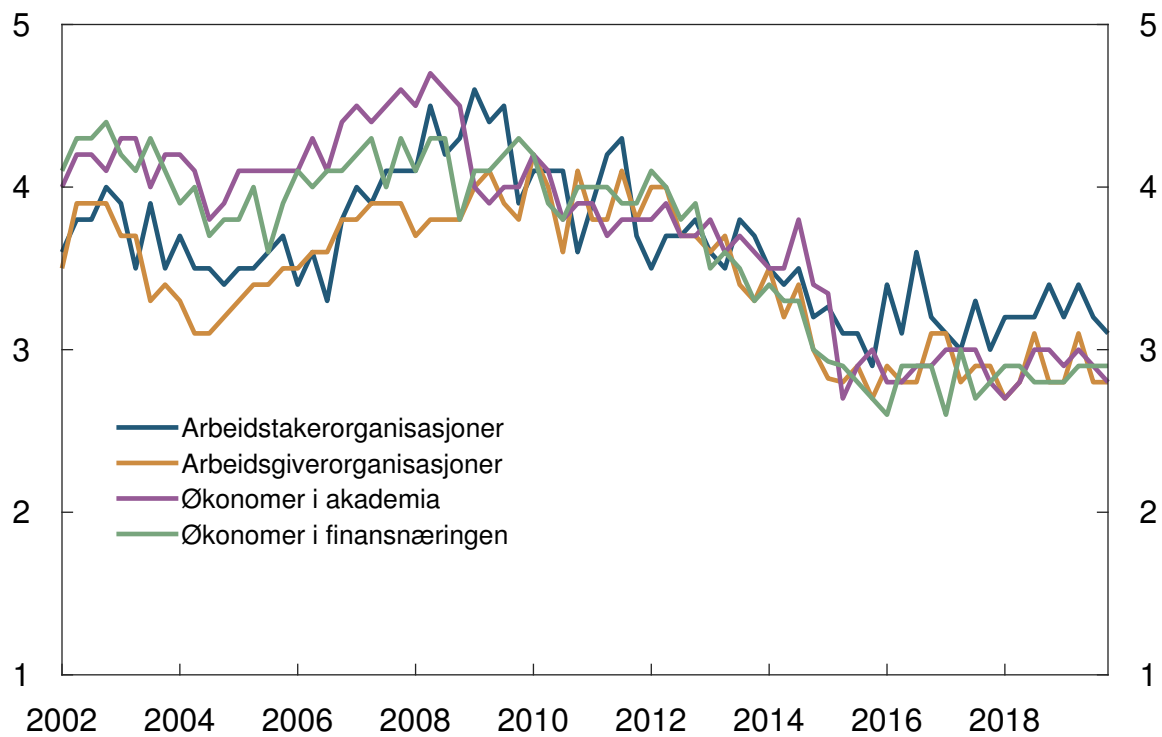
Årsvekst. Treårs glidende gjennomsnitt. Prosent. 1996 – 2019²⁾

1) Nominelt BNP for Fastlands-Norge dividert med timeverk. 2) Anslag for 2019.

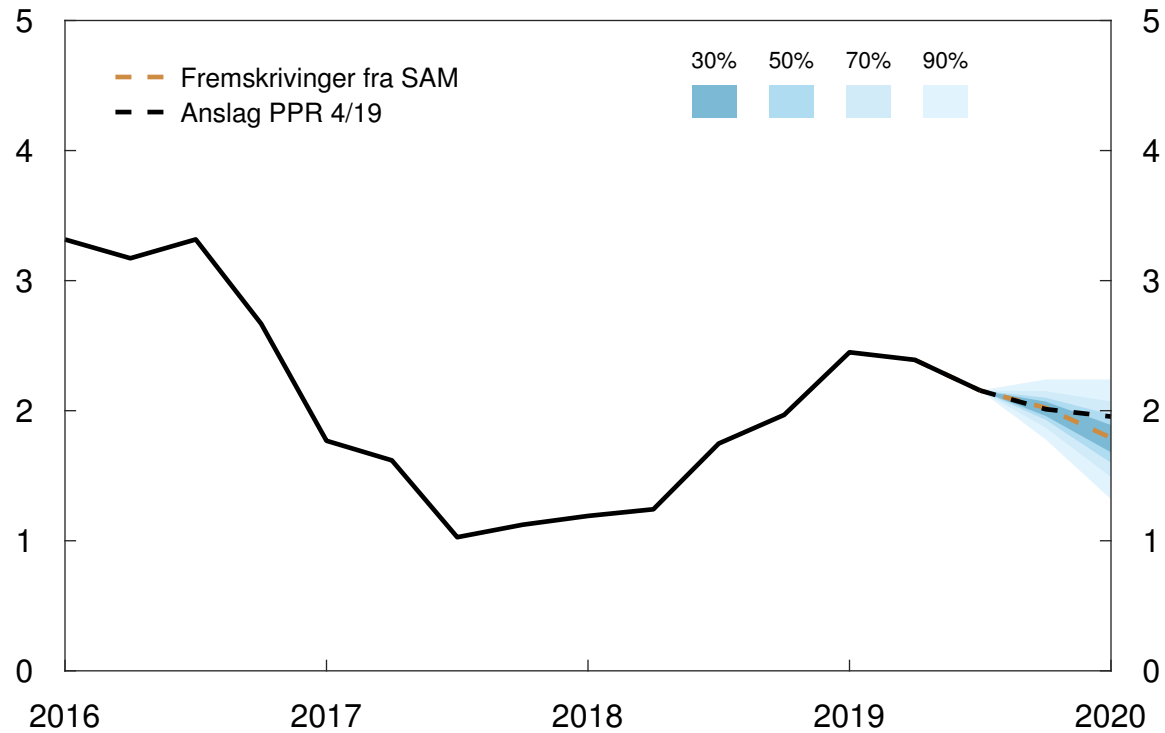
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.23 Forventet årslønnsvekst om fem år.
Prosent. 1. kv. 2002 – 4. kv. 2019

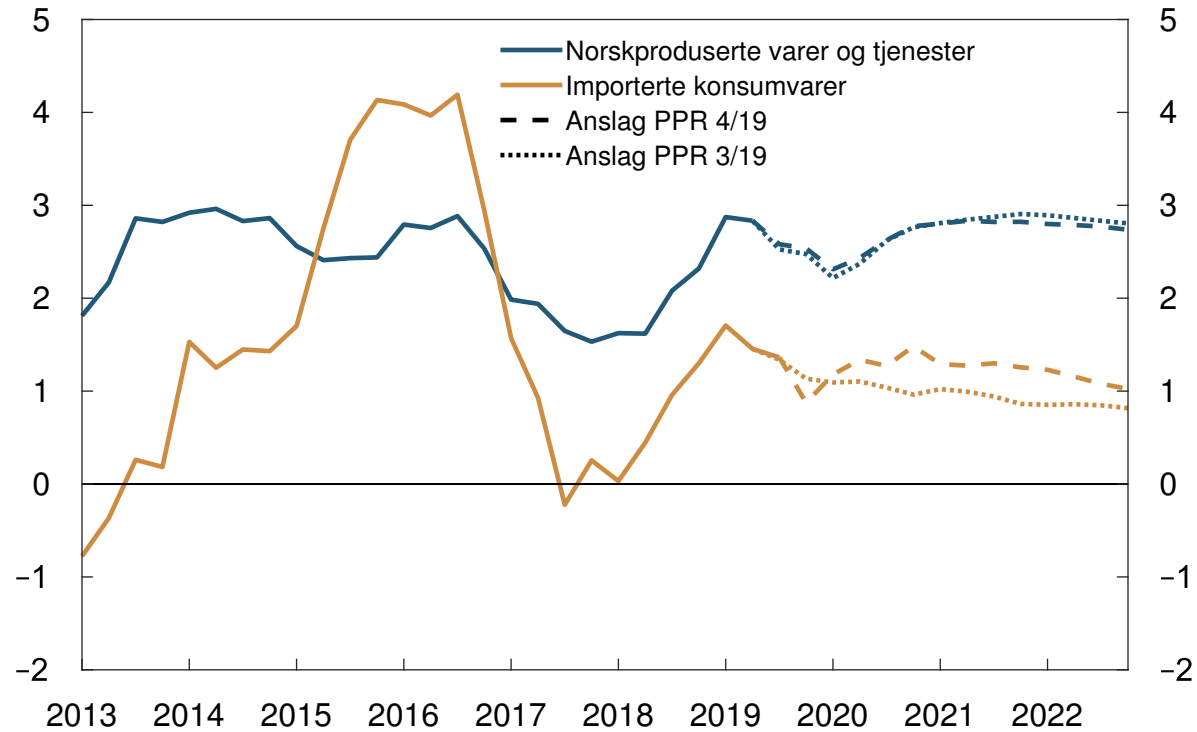
Kilder: Epinion, Kantar TNS og Opinion

Figur 4.24 KPI-JAE¹⁾ med usikkerhetsvifte²⁾ fra SAM³⁾.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2016 – 1. kv. 2020⁴⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Viften illustrerer usikkerheten i anslagene.
3) System for sammenveiging av korttidsmodeller. 4) Anslag for 4. kv. 2019 – 1. kv. 2020.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

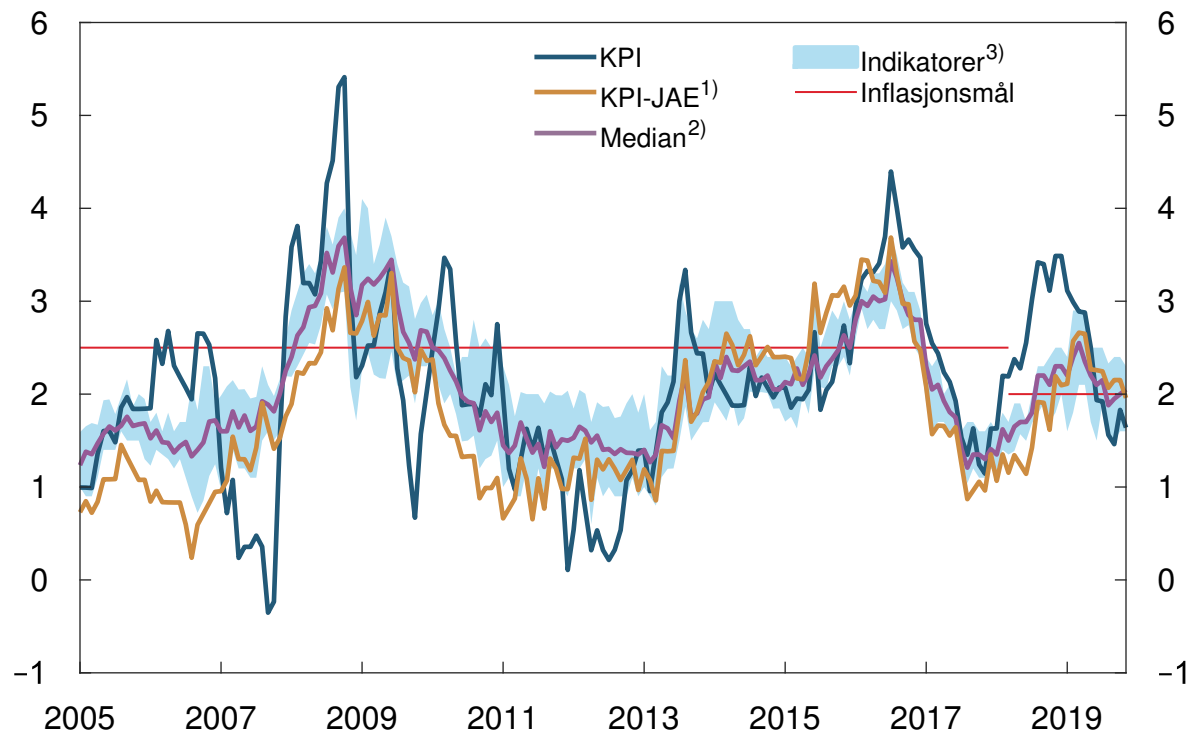
Figur 4.25 Norskproduserte varer og tjenester og importerte konsumvarer i KPI-JAE¹⁾. Firekvarterersvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Anslag for 4. kv. 2019 – 4. kv. 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

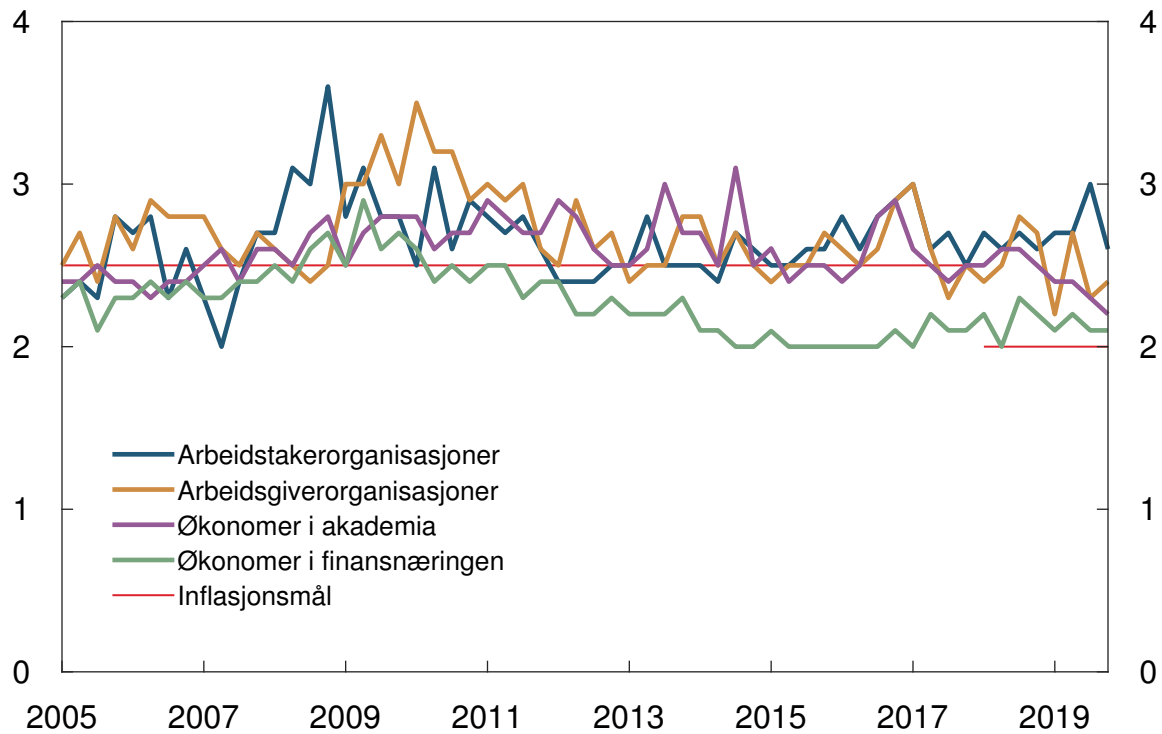
Figur 4.A KPI og indikatorer for underliggende inflasjon.
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2005 – november 2019

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. **2)** Median av KPIM, KPIXE, 20% trimmet gjennomsnitt, vektet median, KPI-XV og KPI-felles. **3)** Båndet viser høyeste og laveste verdi for KPIM, KPIXE, 20% trimmet gjennomsnitt, vektet median, KPI-XV og KPI-felles.

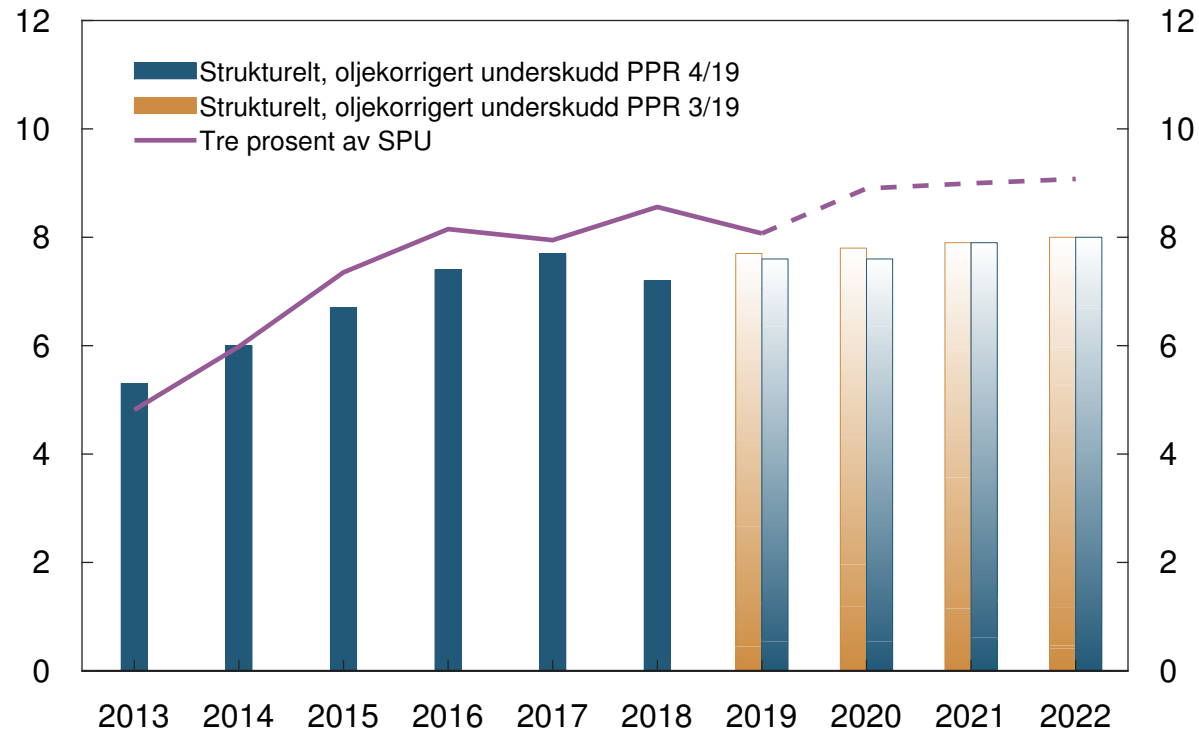
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.B Forventet tolv månedersvekst i KPI om fem år.
Prosent. 1. kv. 2005 – 4. kv. 2019

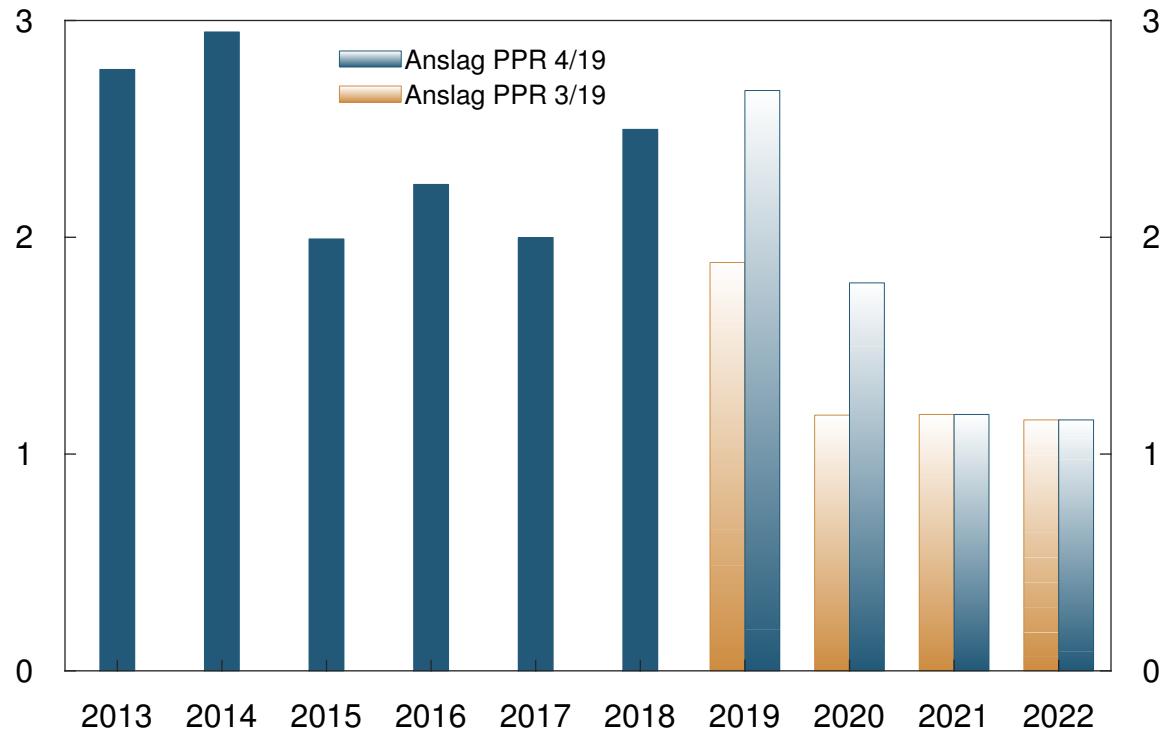
Kilder: Epinion, Kantar TNS og Opinion

Figur 4.C Strukturelt, oljekorrigert underskudd og tre prosent av SPU¹⁾.
Andel av trend-BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 2013 – 2022²⁾

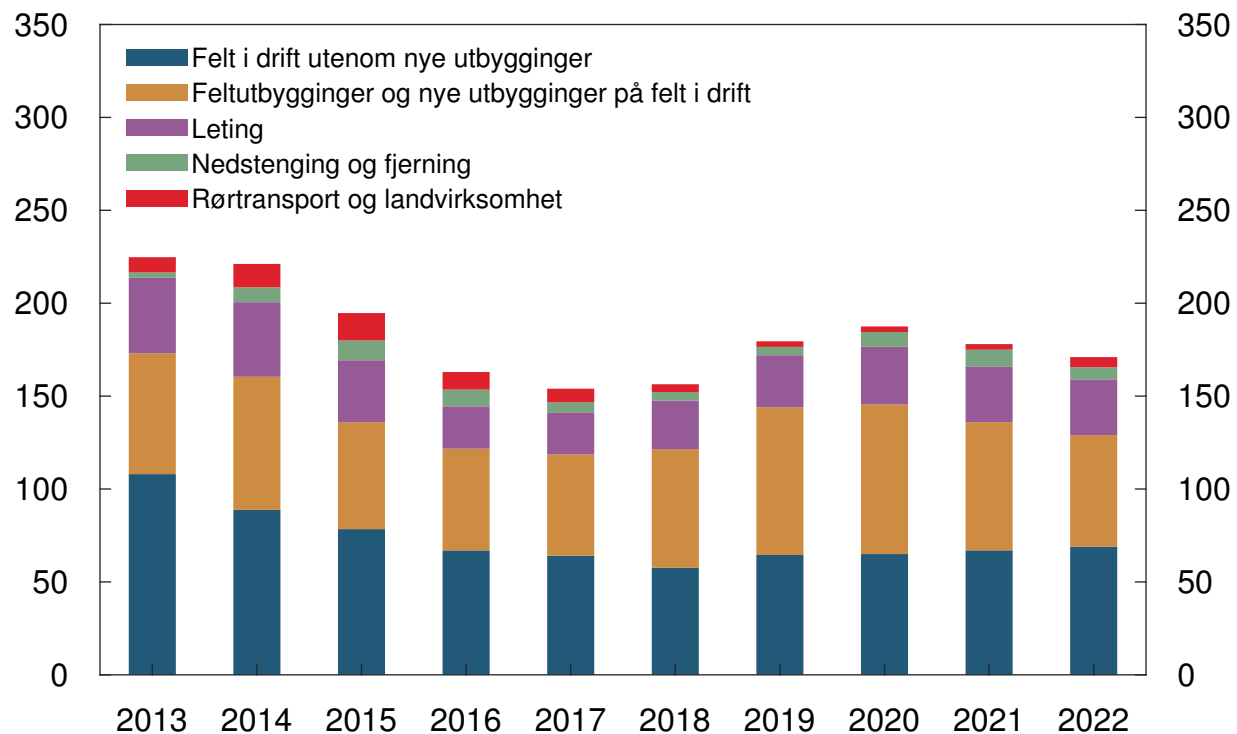
1) Statens pensjonsfond utland. 2) Anslag for 2019 – 2022.
Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 4.D Etterspørsel fra offentlig forvaltning¹⁾.
Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) Virkedagskorrigeret. 2) Anslag for 2019 – 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.E Petroleumsinvesteringer.¹⁾
 Faste 2019-priser. Milliarder kroner. 2013 – 2022²⁾

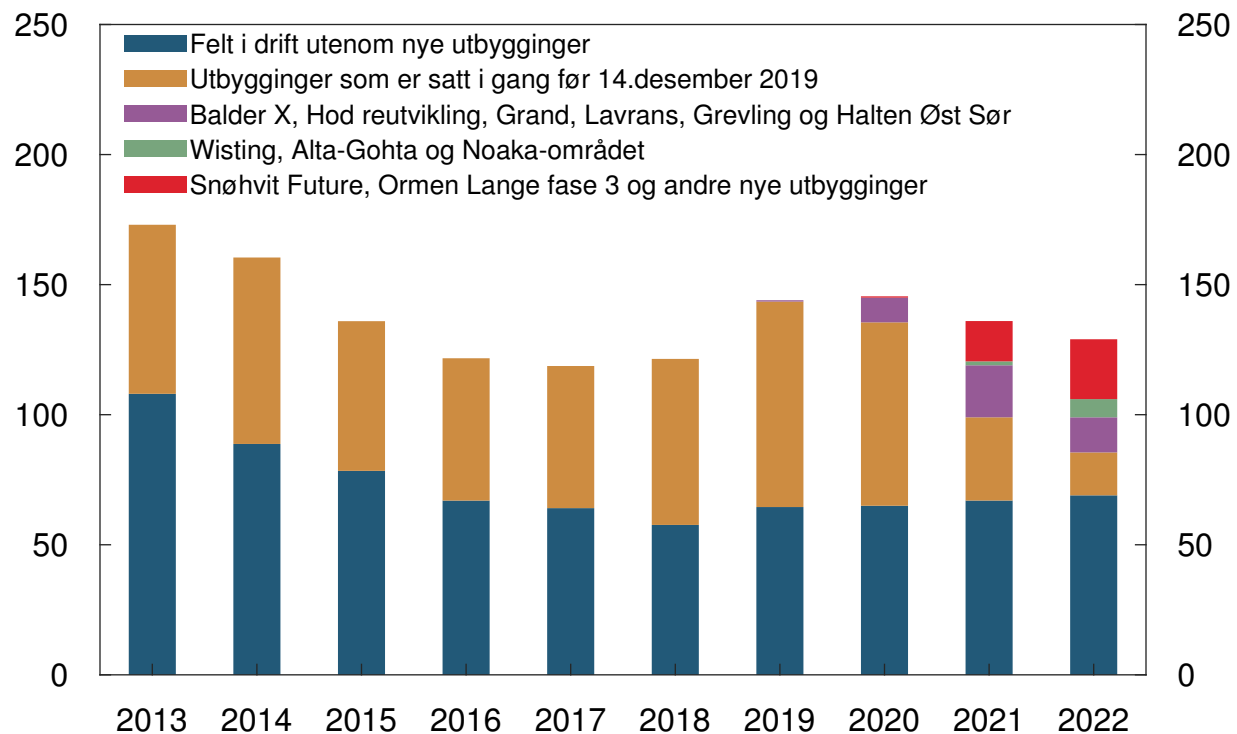

1) Tallene for 2013 – 2018 er hentet fra investeringstillingen til Statistisk sentralbyrå og er deflatert med prisindeksen for petroleumsinvesteringer i nasjonalregnskapet. Prisindeksen anslås å øke med 3 prosent i 2019 og 2 prosent i 2020. 2) Anslag for 2019 – 2022.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.F Investeringer innen feltutbygging og felt i drift.¹⁾

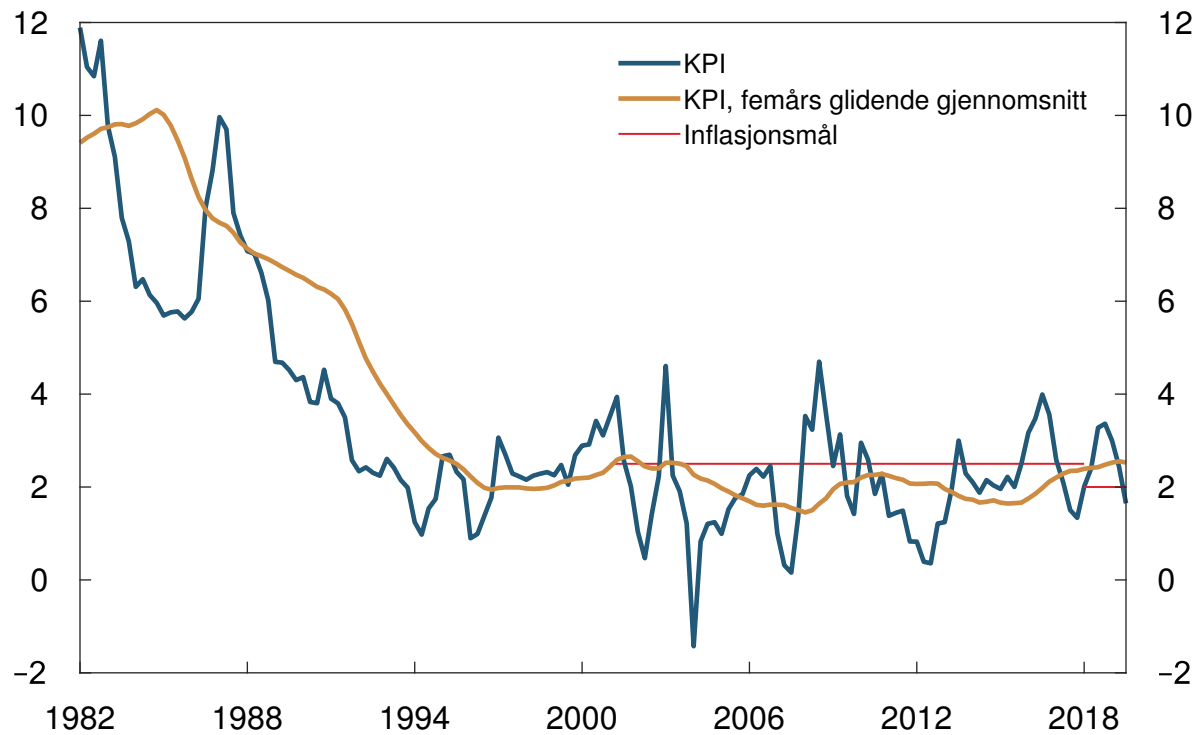
Faste 2019-priser. Milliarder kroner. 2013 – 2022²⁾

1) Tallene for 2013 – 2018 er hentet fra investeringstelingen til Statistisk sentralbyrå og er deflatert med prisindeksen for petroleumsinvesteringer i nasjonalregnskapet. Prisindeksen anslås å øke med 3 prosent i 2019 og 2 prosent i 2020. 2) Anslag for 2019 – 2022.

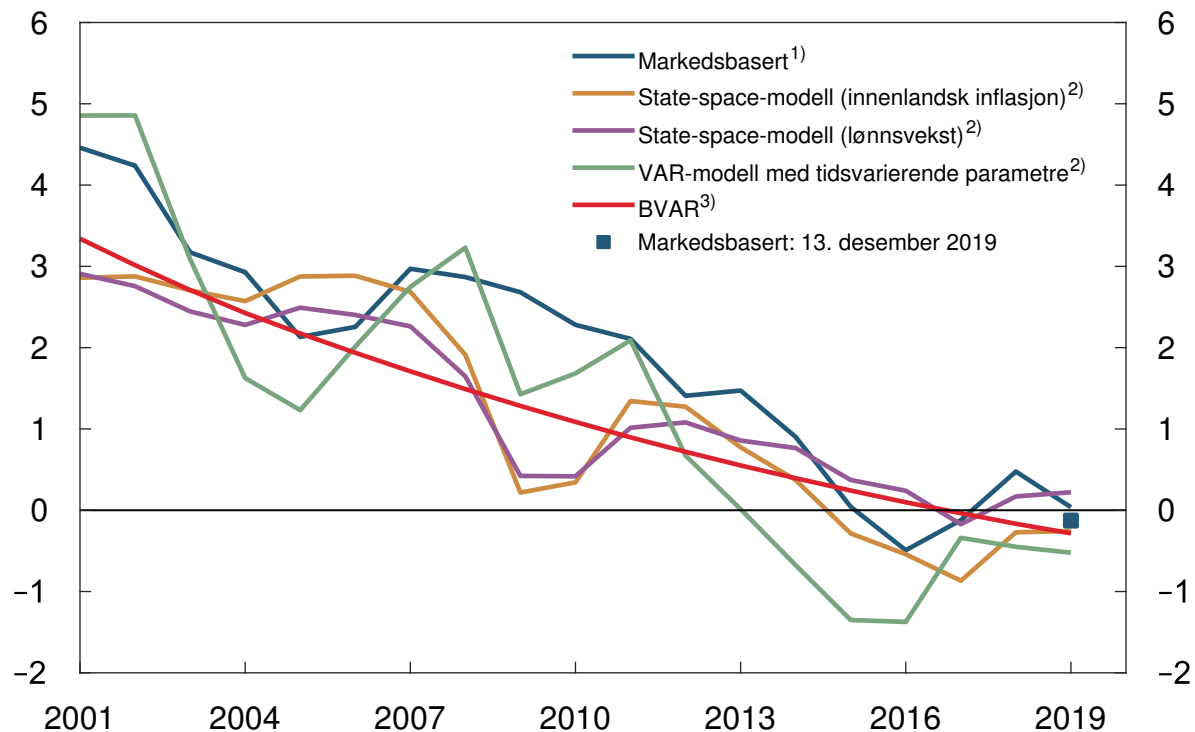
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.1 Konsumprisindeksen (KPI).
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 1982 – 3. kv. 2019

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

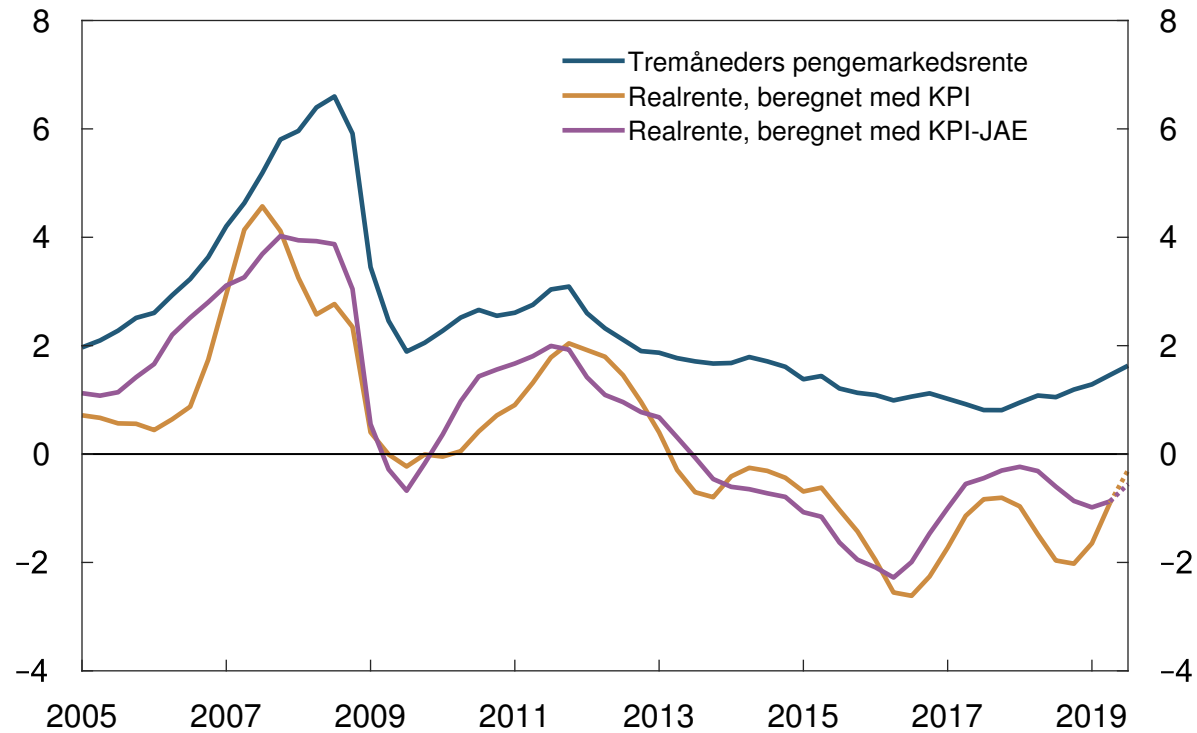
Figur 5.2 Modellanslag for nøytral realrente i Norge. Prosent. 2001 – 2019

1) Implisitte femårs terminrenter om fem år basert på swaprenter med fem og ti års løpetid for Norge fratrukket inflasjonsmålet. **2)** Nærmere utdypning er gitt i Brubakk, L., J. Ellingsen, Ø. Robstad (2018) «Estimates of the neutral rate of interest in Norway». *Staff Memo 7/2018*. Norges Bank. **3)** Den underliggende trenden i renten i en Bayesiansk vektorautoregressiv modell.
Kilde: Norges Bank

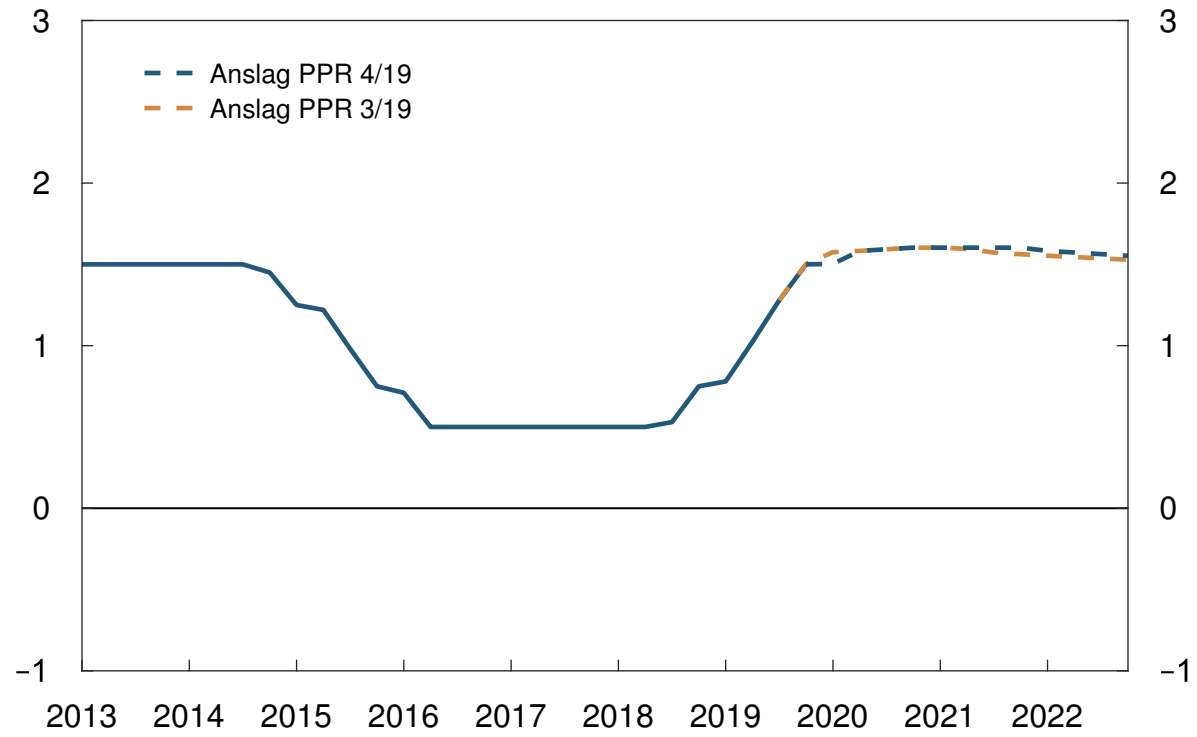
Figur 5.3 Tremåneders pengemarkedsrente og realrenter¹⁾.
Prosent. 1. kv. 2005 – 3. kv. 2019²⁾

1) Tremåneders pengemarkedsrente deflatert med trekvtalers sentrert, glidende gjennomsnitt av firekvtalers prisvekst. 2) Anslag for 3. kv. 2019.

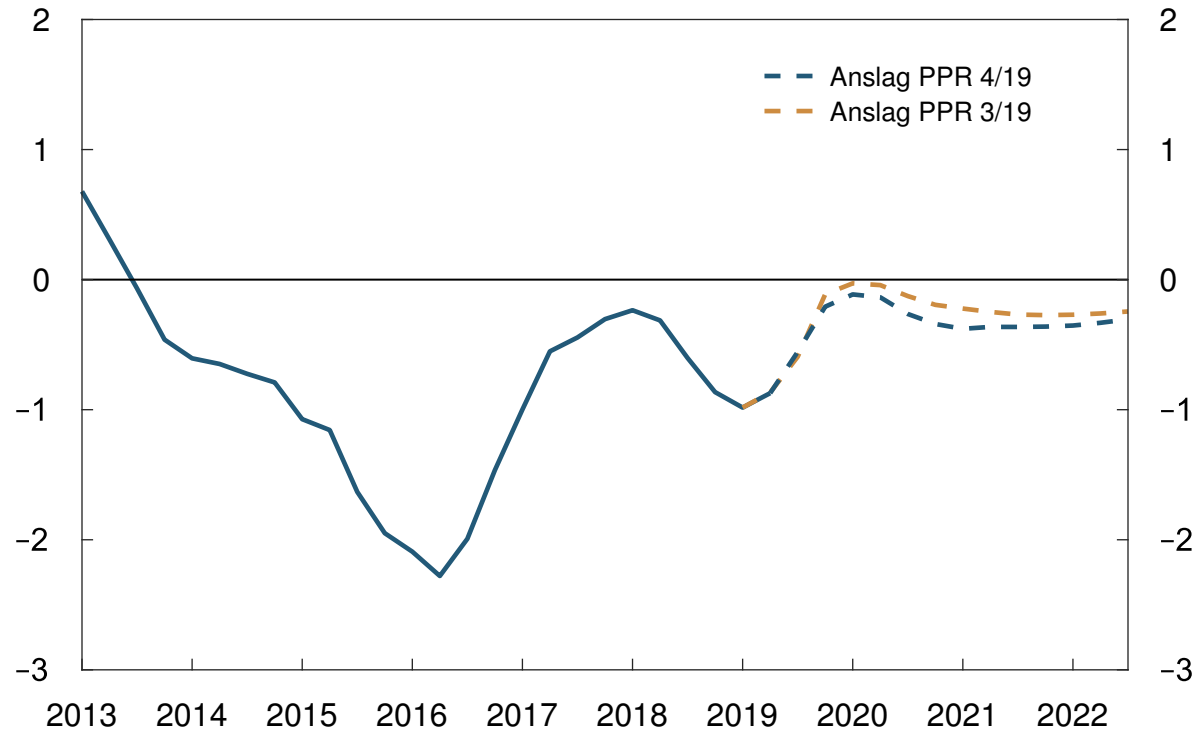
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.4 Styringsrenten. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022¹⁾

1) Anslag for 4. kv. 2019 – 4. kv. 2022.
Kilde: Norges Bank

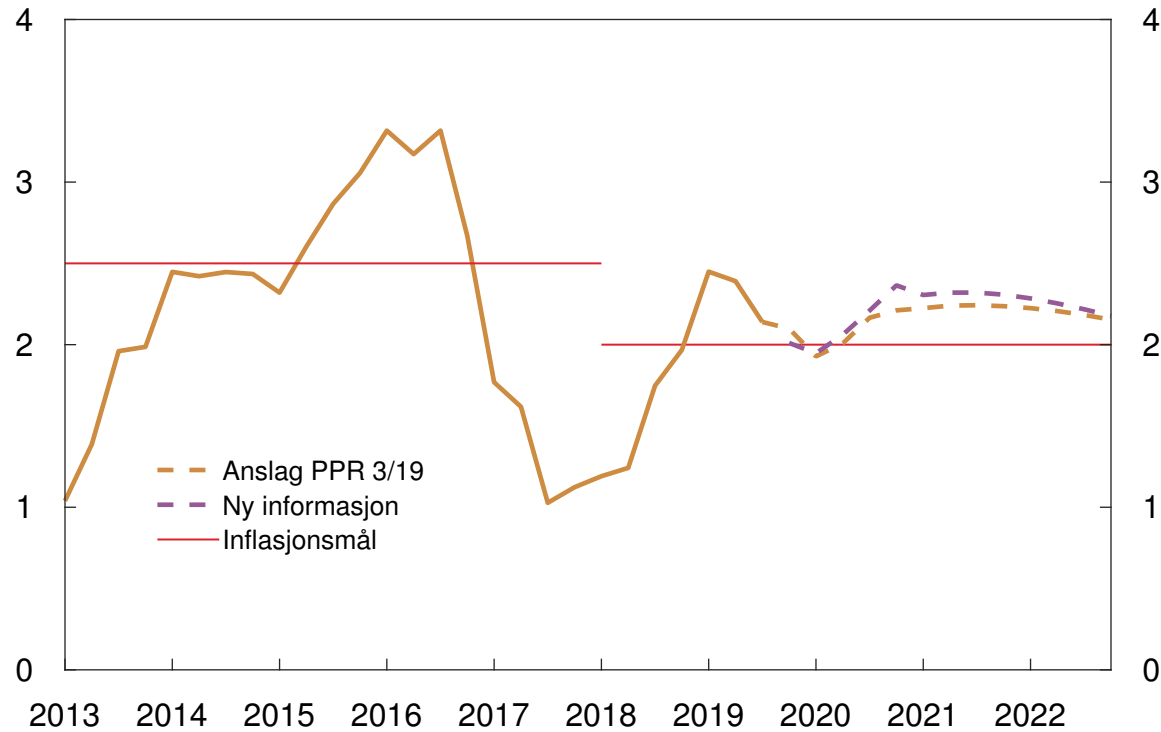
Figur 5.5 Realrente. ¹⁾ Prosent. 1. kv. 2013 – 3. kv. 2022 ²⁾

1) Tremåneders pengemarkedsrente fratrukket trekvartalers sentrert, glidende gjennomsnitt av firekvartalers prisvekst, målt ved KPI-JAE. **2)** Anslag for 3. kv. 2019 – 3. kv. 2022.

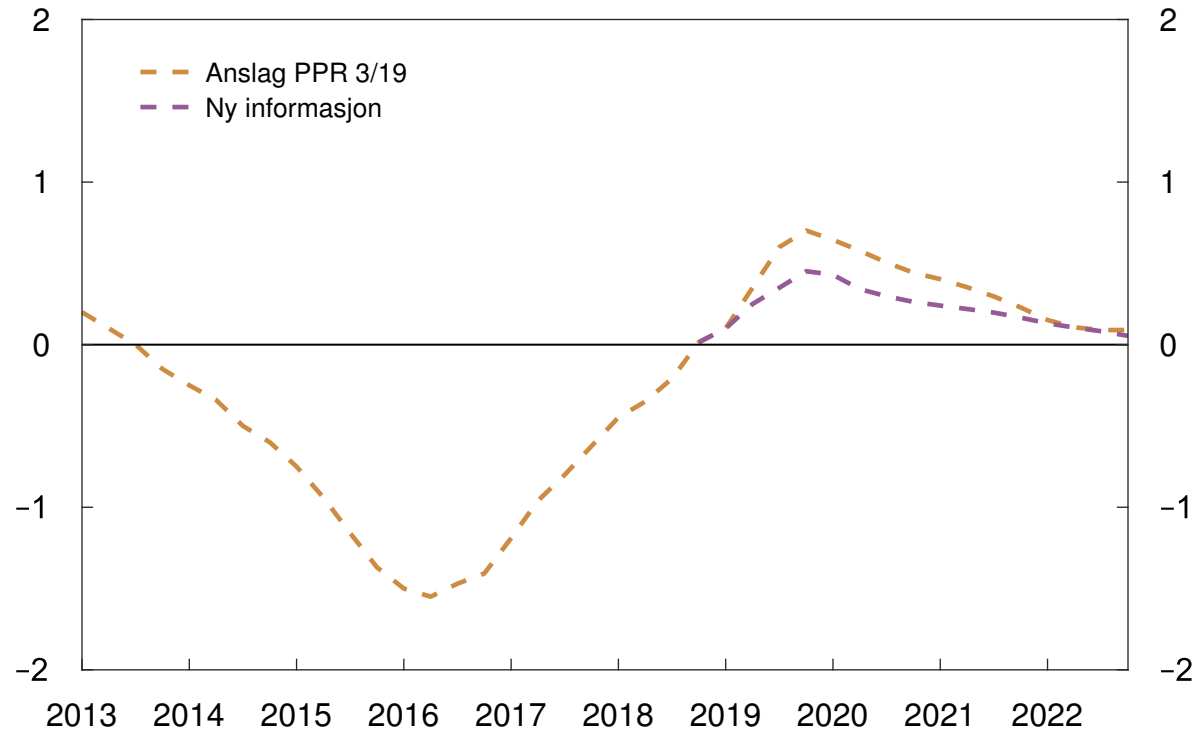
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.A KPI-JAE. ¹⁾ Anslag betinget på ny informasjon om den økonomiske utviklingen og prognosen for styringsrenten fra PPR 3/19. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022 ²⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Anslag for 4. kv. 2019 – 4. kv. 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

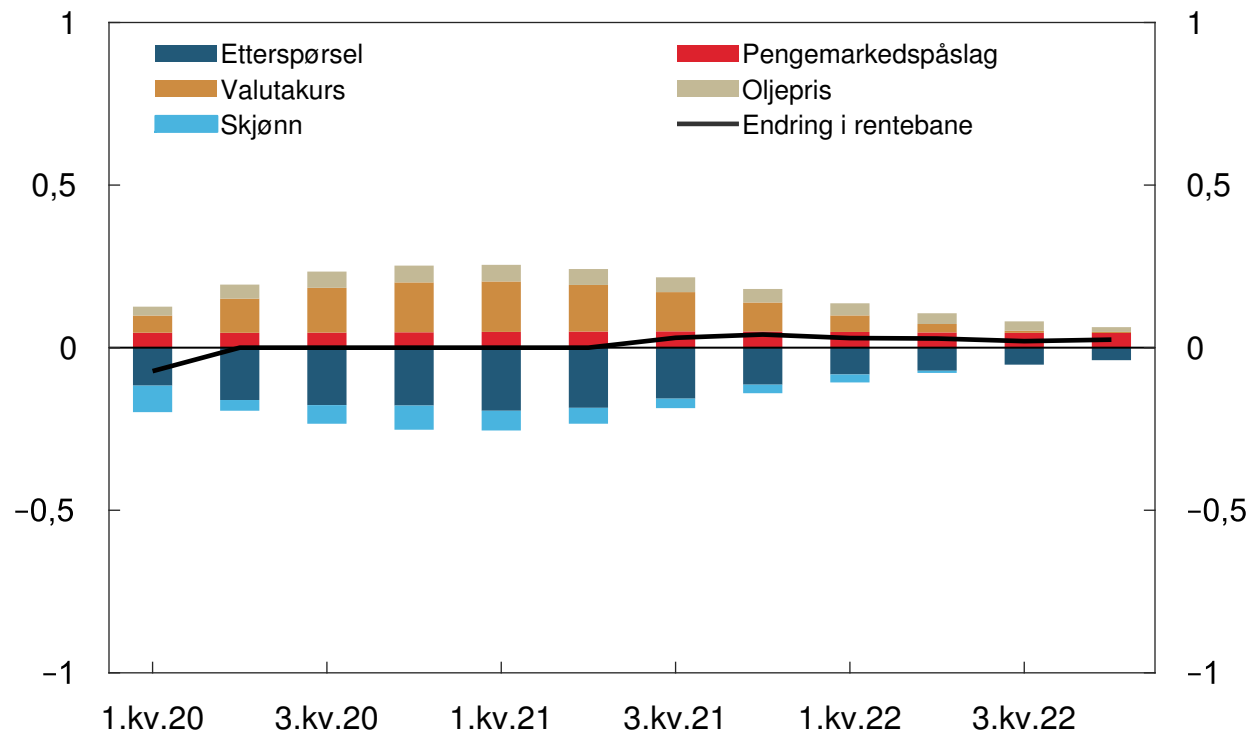
Figur 5.B Anslag på produksjonsgapet¹⁾. Betinget på ny informasjon om den økonomiske utviklingen og prognosen for styringsrenten fra PPR 3/19. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge.

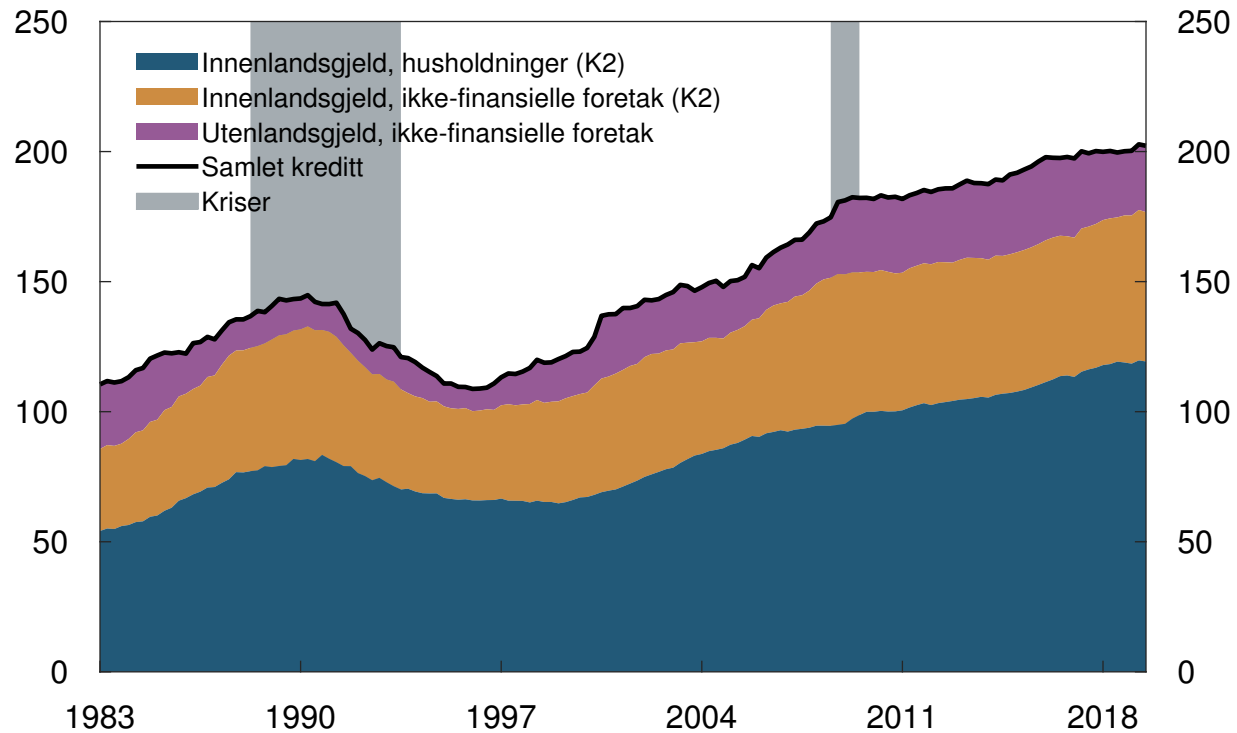
Kilde: Norges Bank

Figur 5.C Faktorer bak endringer i anslag for styringsrenten fra PPR 3/19.
Akkumulerte bidrag. Prosentenheter. 1. kv. 2020 – 4. kv. 2022

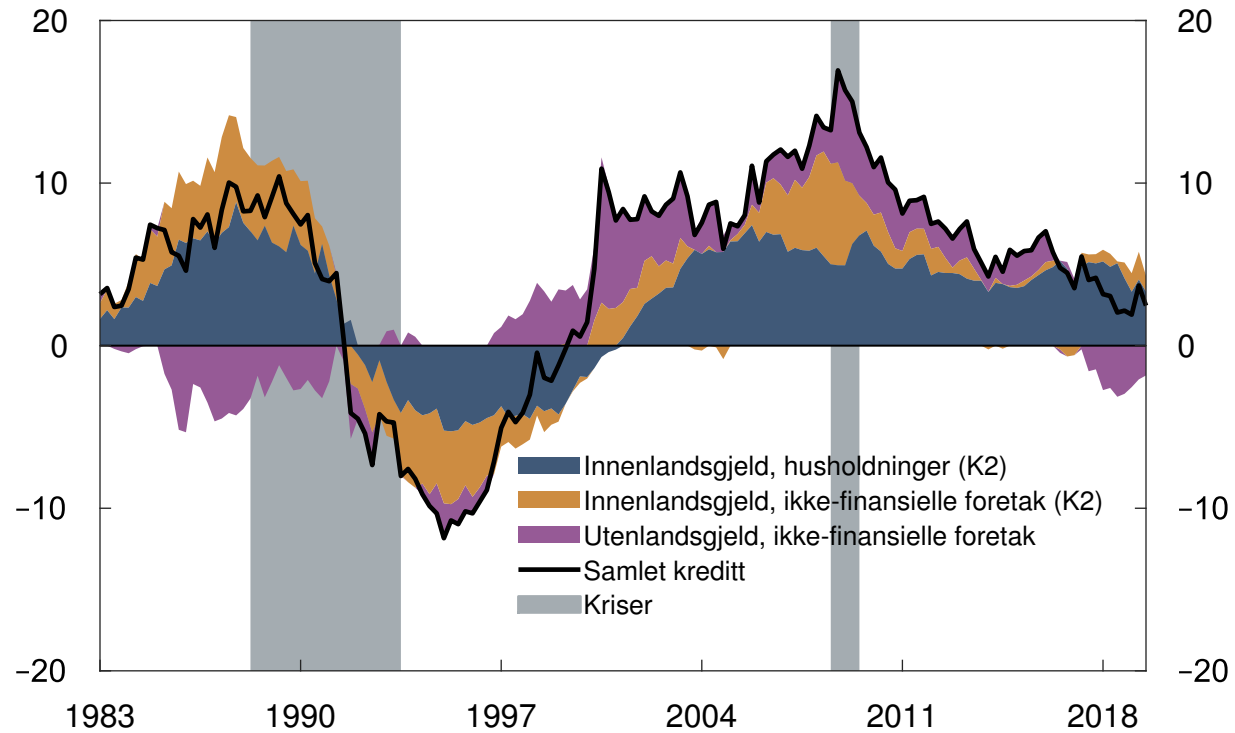
Kilde: Norges Bank

Figur 6.1 Kreditt som andel av BNP. Fastlands-Norge.
Prosent. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2019

Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

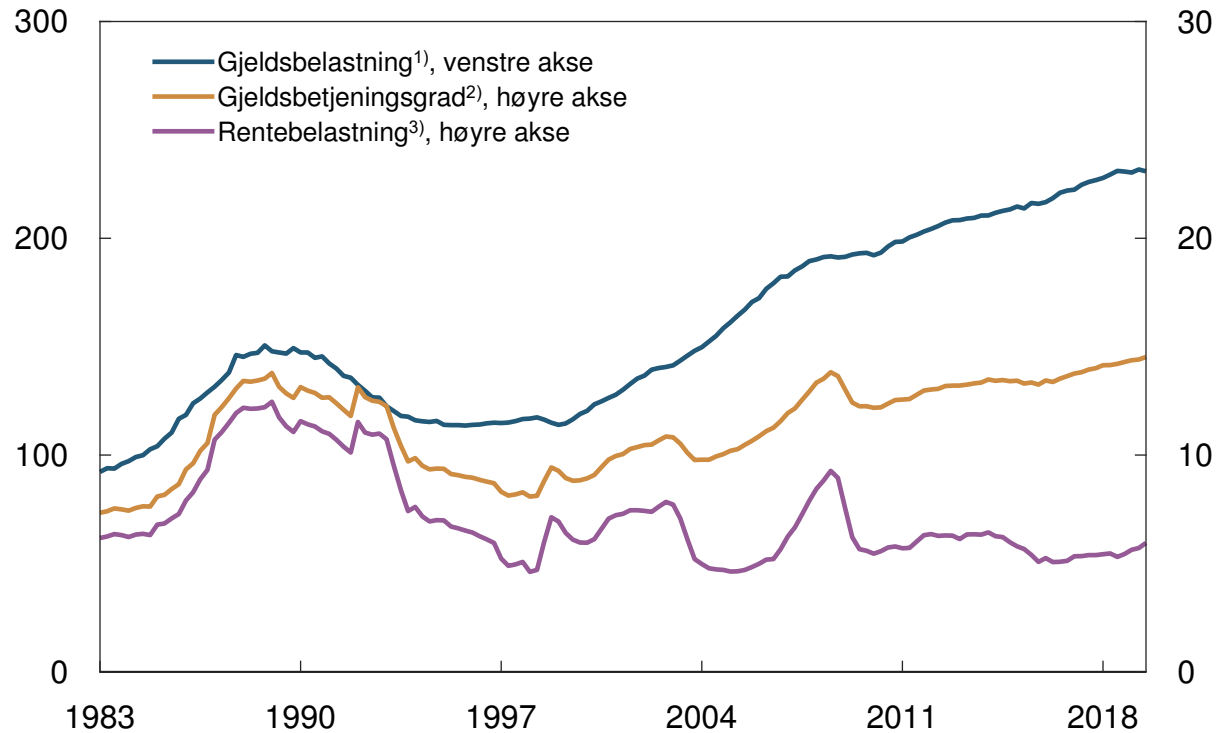
Figur 6.2 Dekomponert kredittgap. Kredit som andel av BNP. Fastlands-Norge. Gap beregnet som avvik fra trend. Prosentenheter. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2019

Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

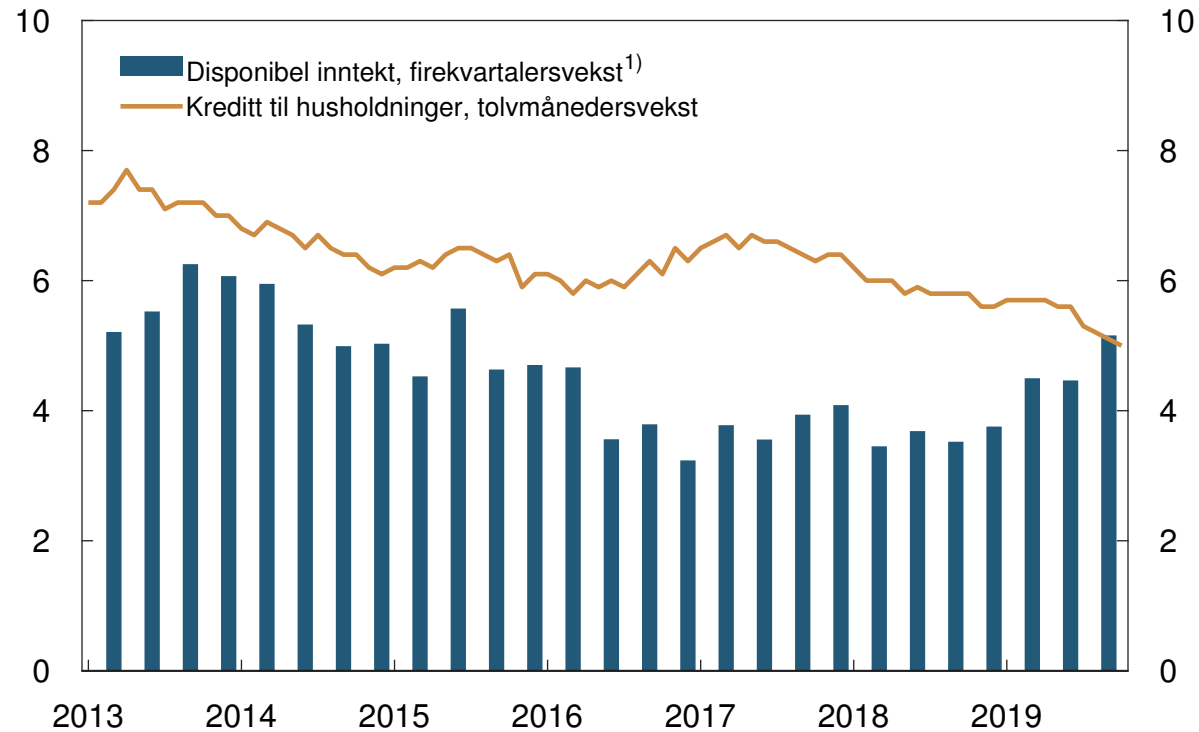
Figur 6.3 Husholdningenes gjeldsbelastning, gjeldsbetjeningsgrad og rentebelastning. Prosent. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2019

1) Lånegjeld som andel av disponibel inntekt. 2) Renteutgifter og anslått avdrag på lånegjelden som andel av disponibel inntekt og renteutgifter. 3) Renteutgifter som andel av disponibel inntekt og renteutgifter.

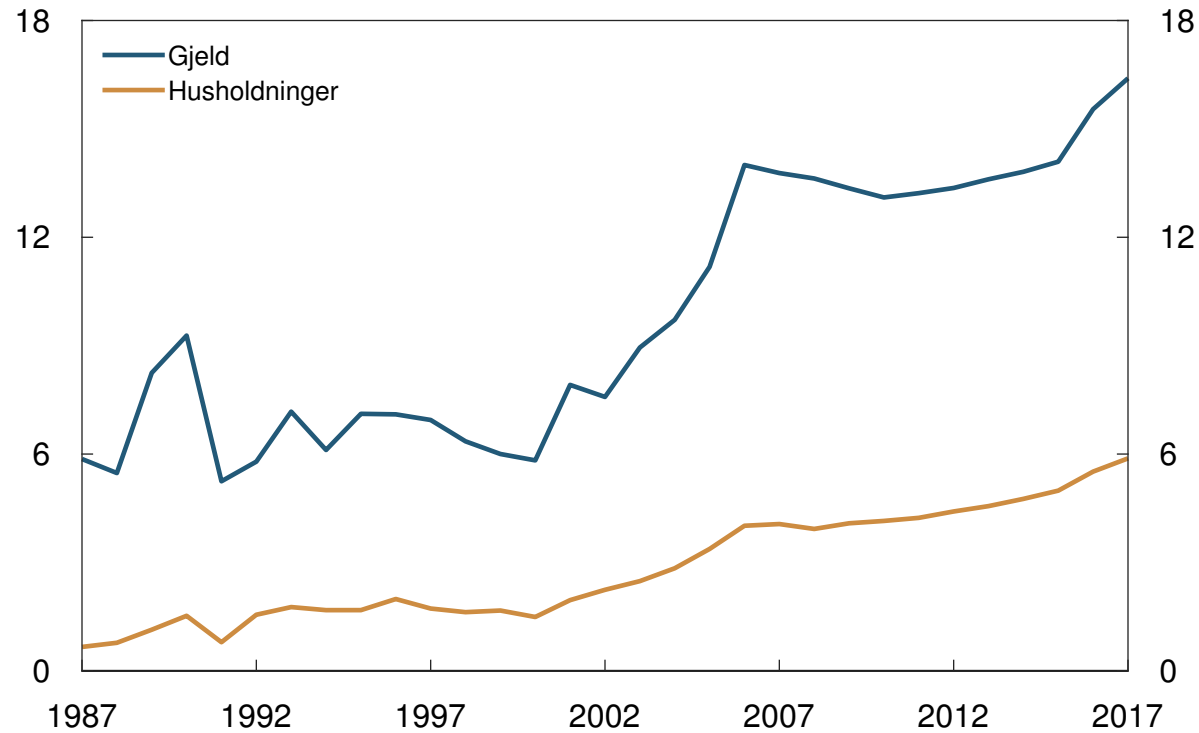
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.4 Kreditt til husholdninger og disponibel inntekt. Prosent.
Januar 2013 – oktober 2019

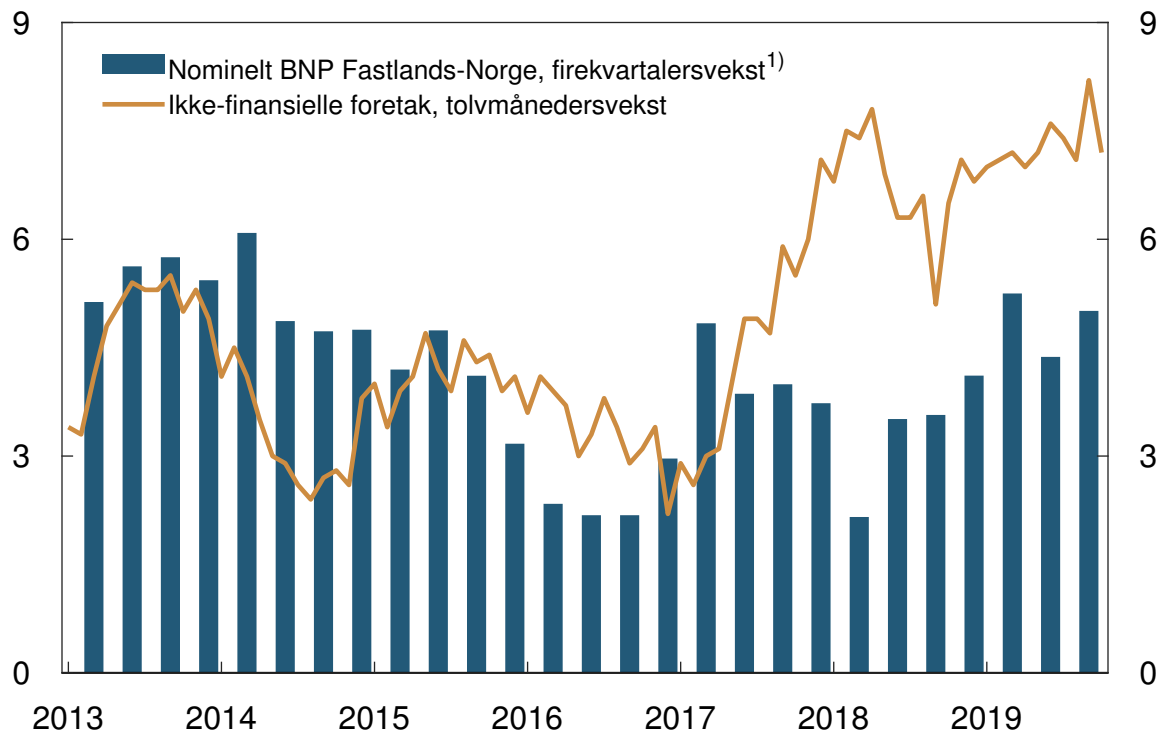
1) Firekvartalersvekst i summen av disponibel inntekt siste fire kvartaler. Til og med 3. kv. 2019.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.5 Andel husholdninger med gjeldsgrad¹⁾ over fem og andel gjeld holdt av disse husholdningene. Prosent. 1987 – 2017

1) Gjeldsgrad er gjeld som andel av bruttoinntekt.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

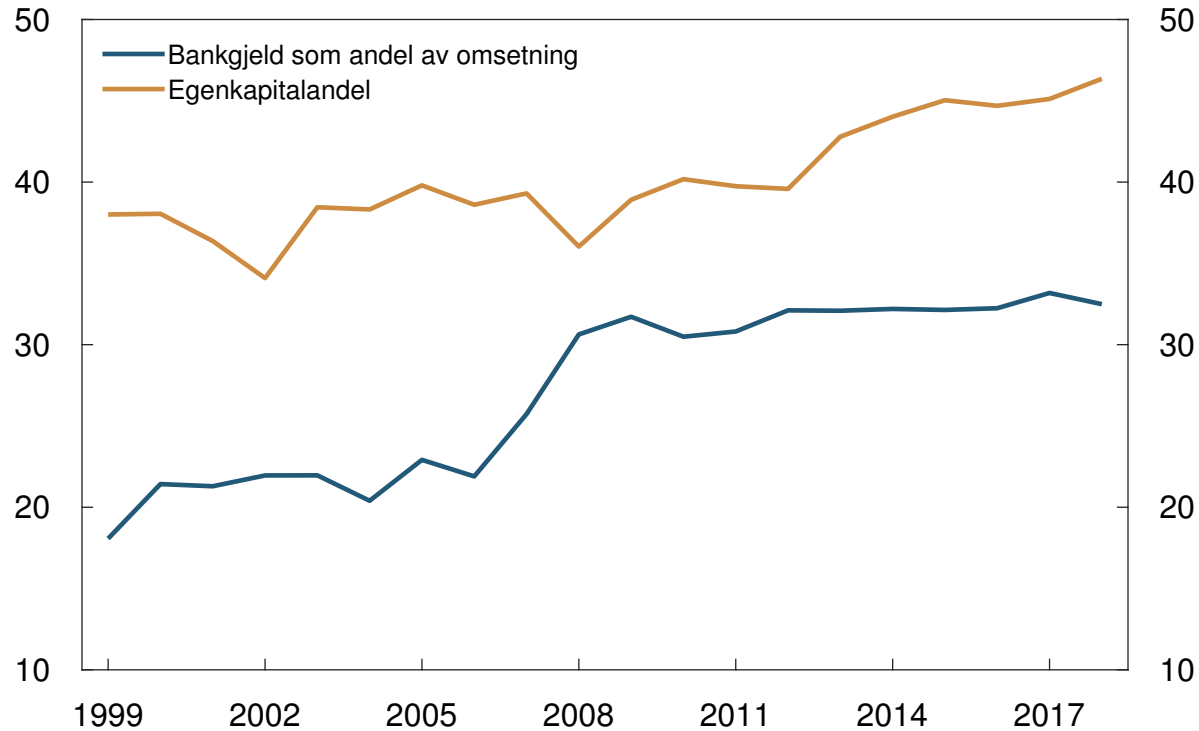
Figur 6.6 Innenlandsk kreditt til ikke-finansielle foretak og nominelt BNP. Fastlands-Norge. Prosent. Januar 2013 – oktober 2019

1) Firekvartalersvekst i summen over de siste fire kvartaler. Til og med 3. kv. 2019.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

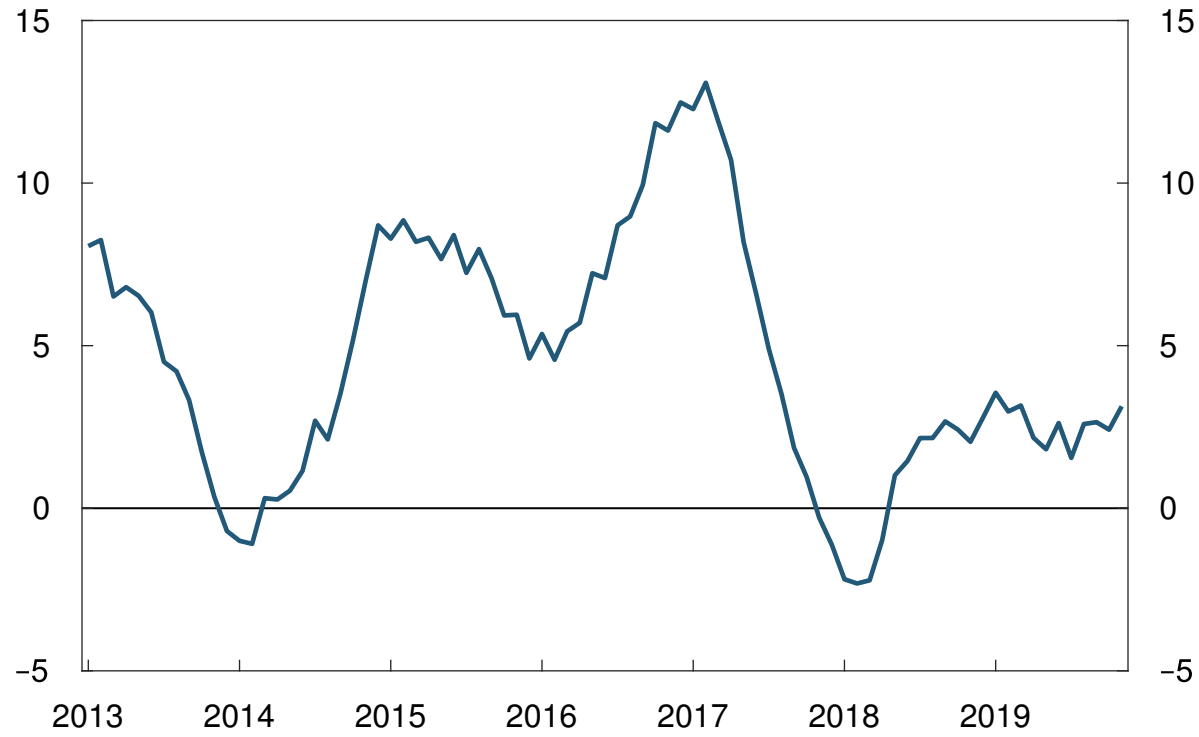
Figur 6.7 Egenkapitalandel og bankgjeld som andel av omsetning i ikke-finansielle norskregistrerte aksjeselskaper.¹⁾ Prosent. 1999 – 2018

1) Kun foretak med total regnskapsmessig gjeld større enn 1 million kroner. Foretak innen utvinning av naturressurser er ekskludert.

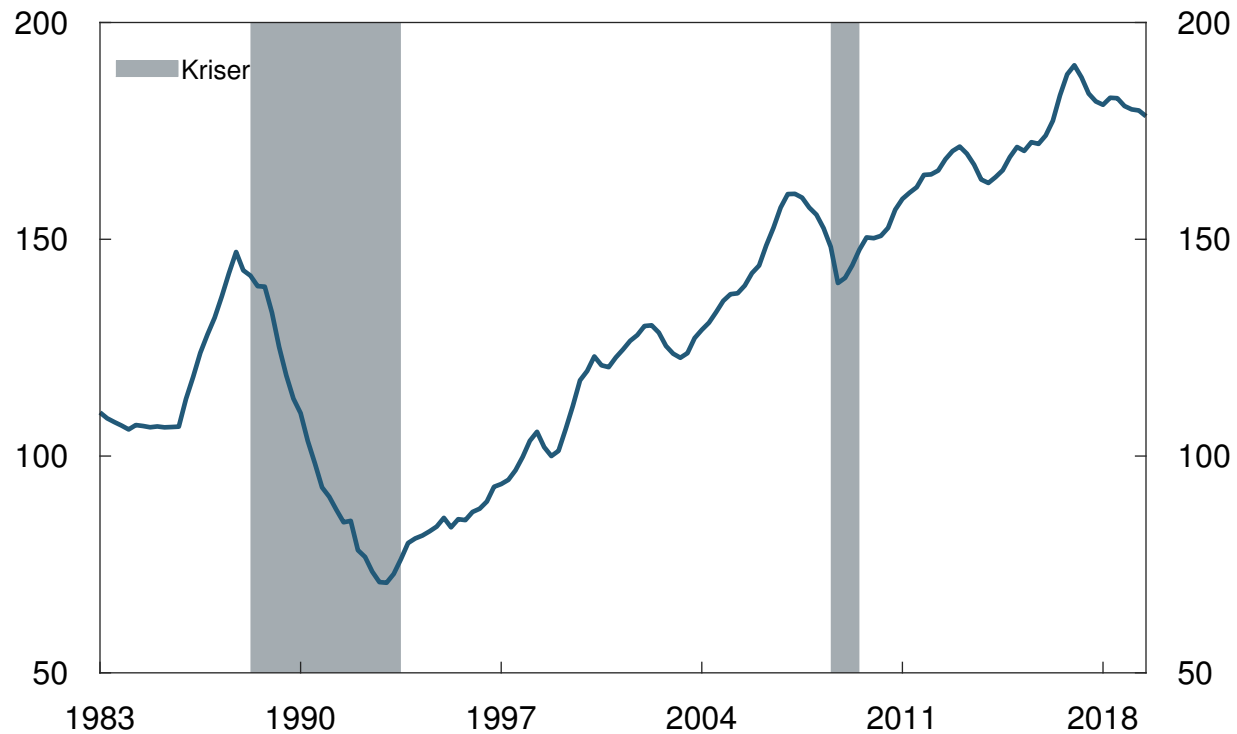
Kilde: Norges Bank

Figur 6.8 Boligprisvekst. Tolv månedersvekst. Prosent.
Januar 2013 – november 2019

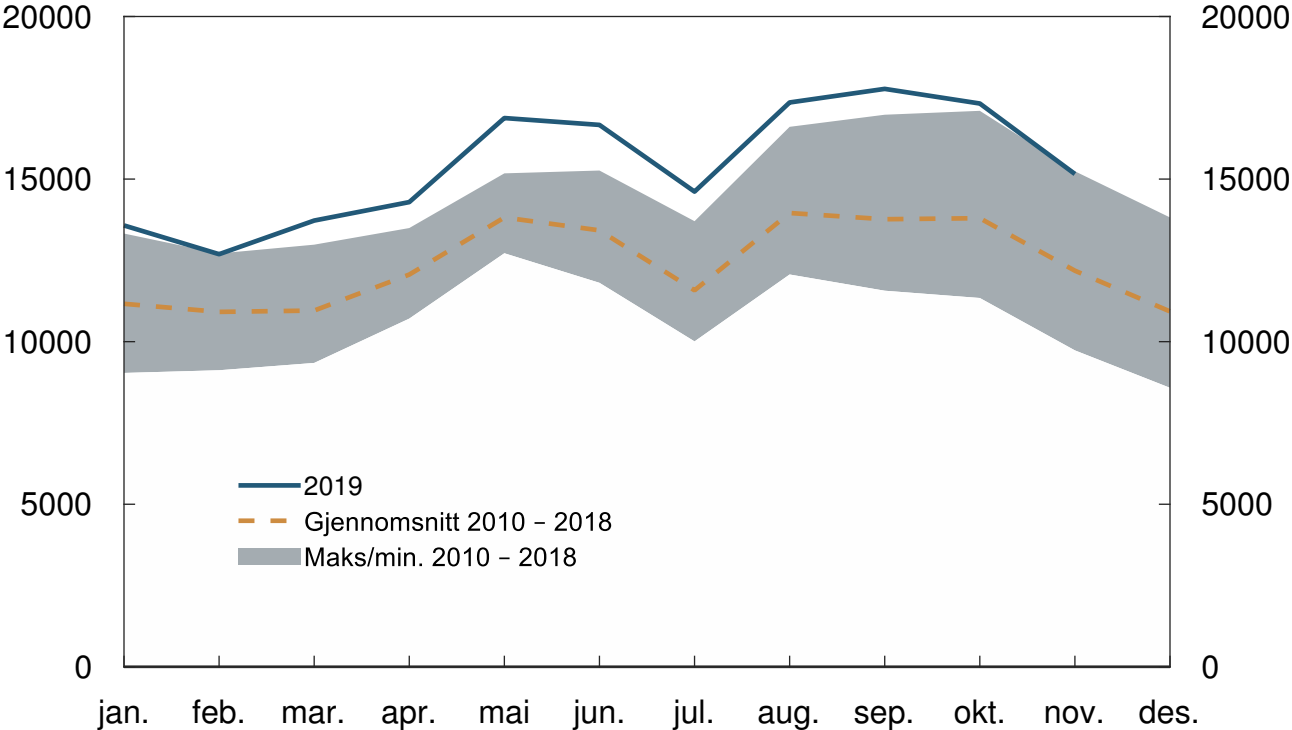
Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no og Norges Bank

Figur 6.9 Boligpriser i forhold til disponibel inntekt per innbygger (15 – 74 år).
Indeks. 4. kv. 1998 = 100. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2019

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

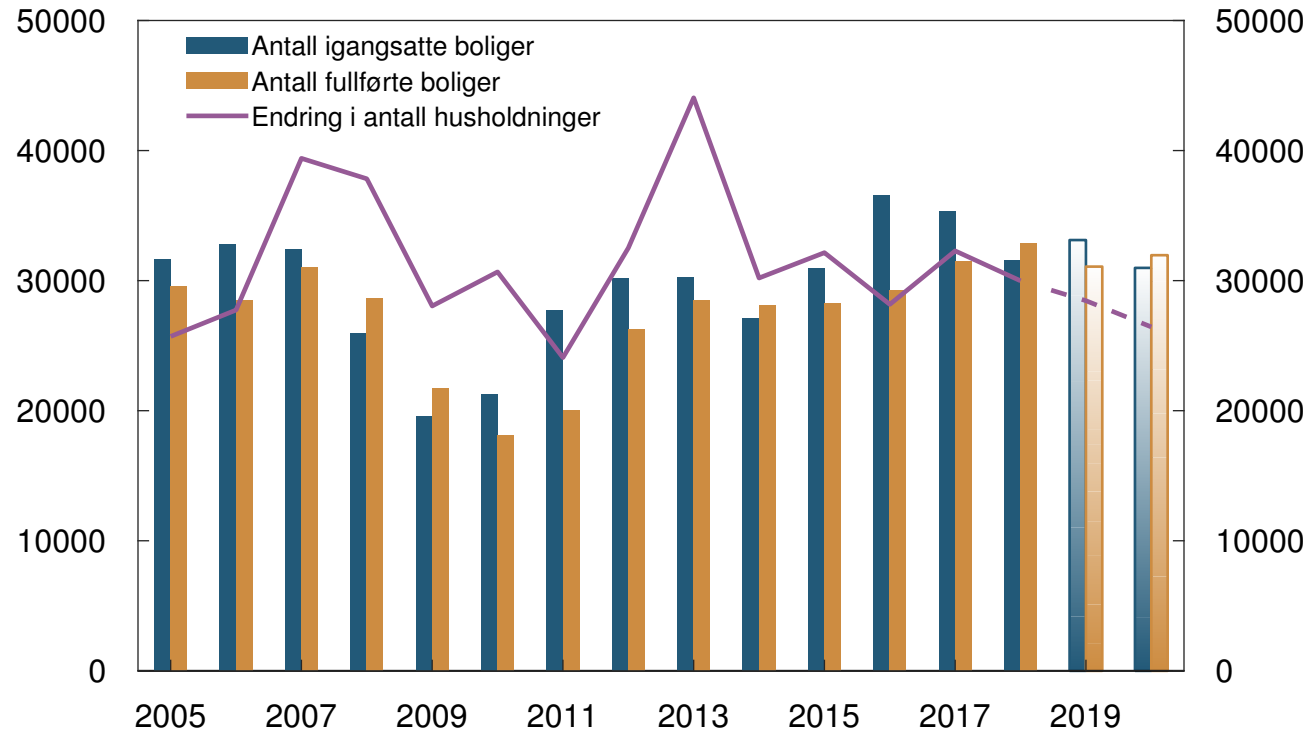
Figur 6.10 Usolgte bruktboliger. Antall. Januar 2010 - november 2019

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

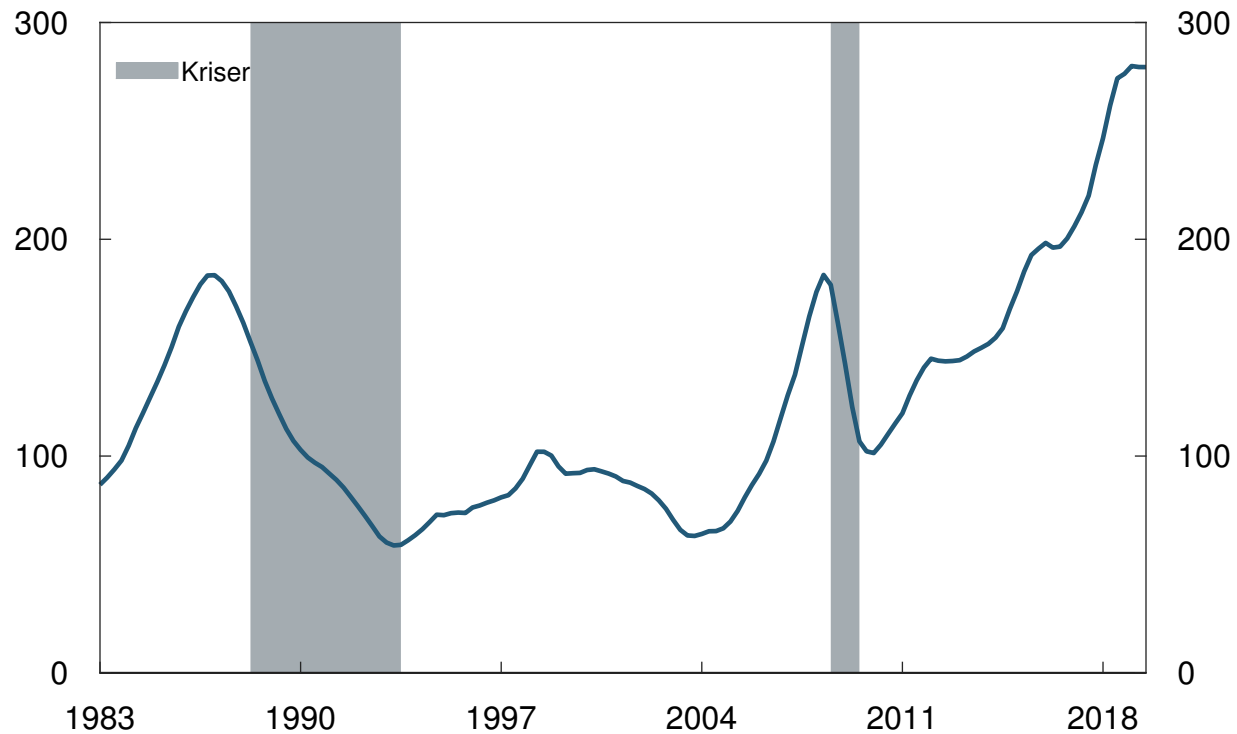
Figur 6.11 Igangsettelser, fullførte boliger og årlig husholdningsendring. 2005 – 2020¹⁾

1) Anslag for 2019 og 2020.

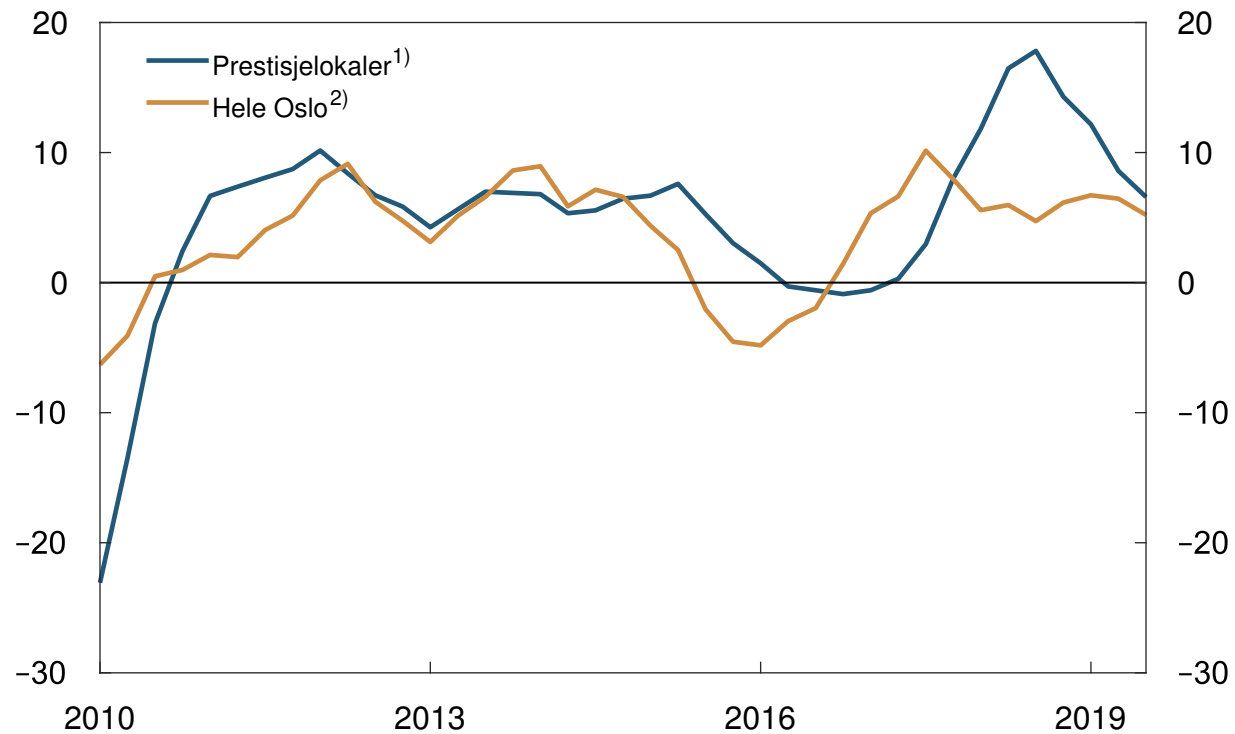
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.12 Realpriser på næringsseiendom.¹⁾
Indeks. 1998 = 100. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2019

1) Beregnede reelle salgspriser per kvadratmeter på de mest attraktive kontorlokalene i Oslo. Deflatert med BNP-deflatoren for Fastlands-Norge. Gjennomsnitt siste fire kvartaler.
Kilder: CBRE, Dagens Næringsliv, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

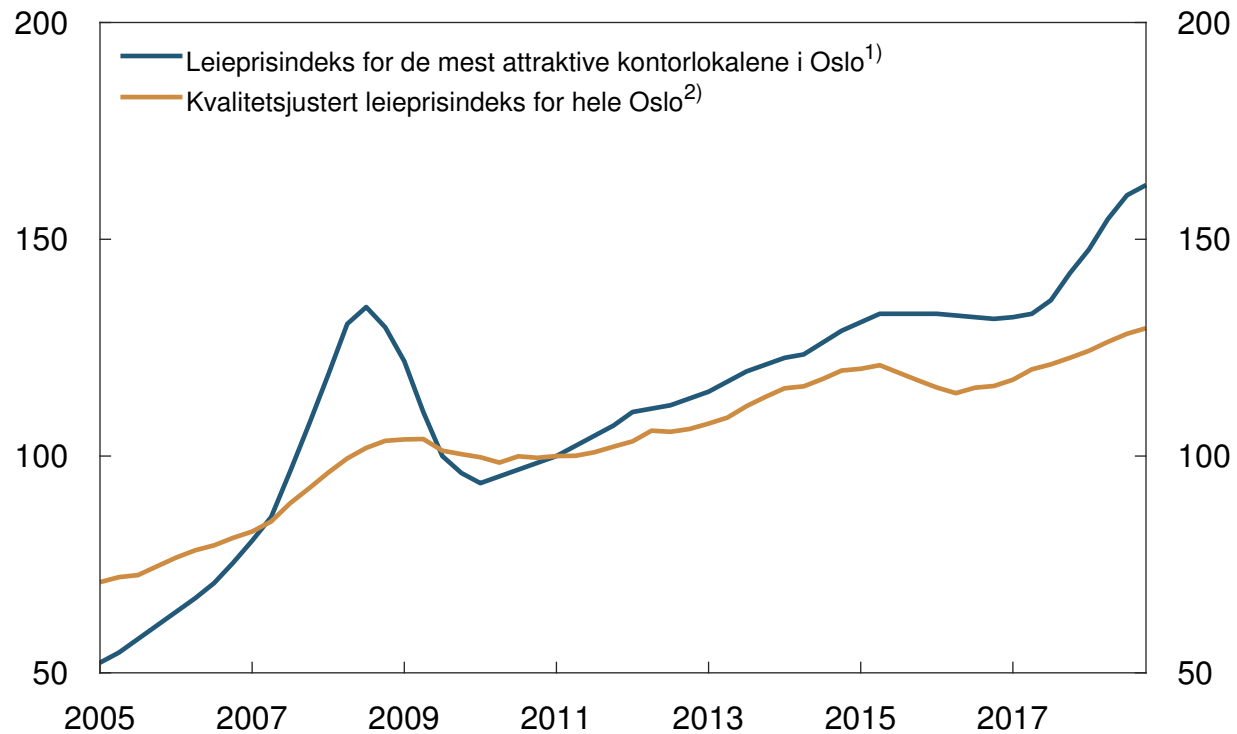
Figur 6.13 Leiepriser for kontorlokaler i Oslo. Firekvartalersvekst i glidende gjennomsnitt siste fire kvartaler. Prosent. 1. kv. 2010 – 3. kv. 2019

1) Markedsleie ifølge CBRE. 2) Gjennomsnittlig leiepris i signerte kontrakter ved dato for signering av kontraktene.

Kilder: Arealstatistikk og CBRE

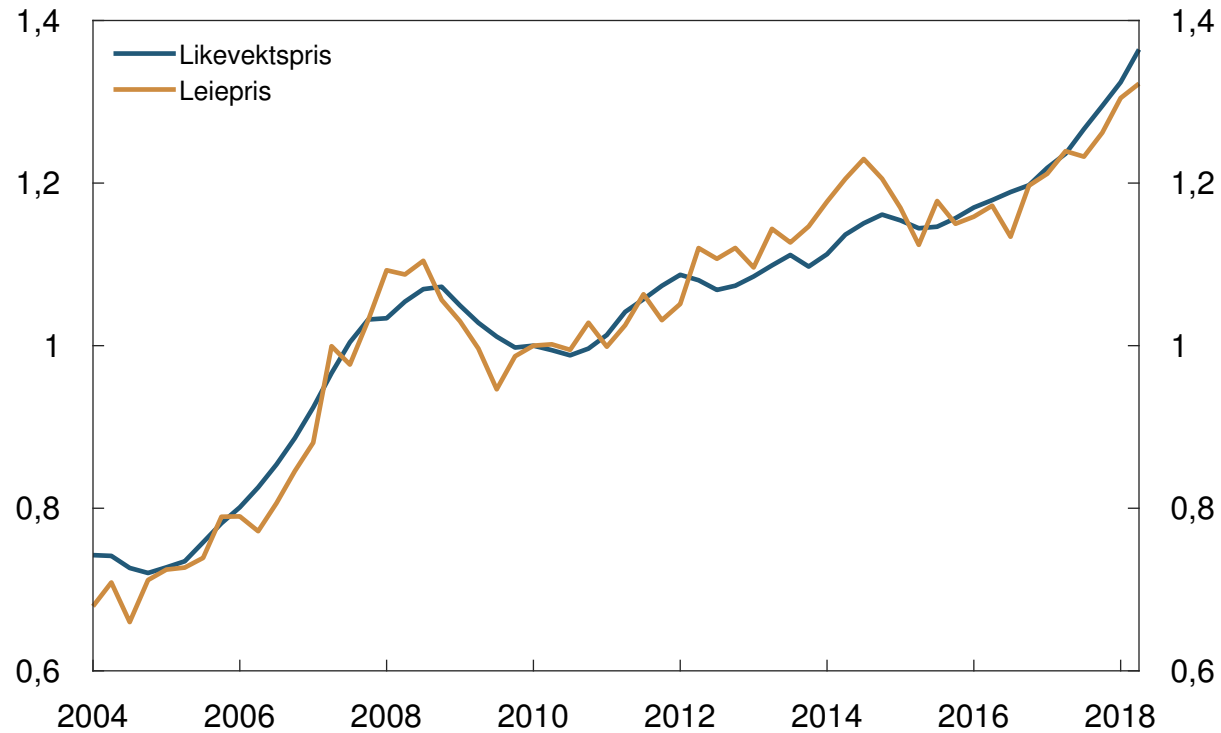
Figur 6.14 Leieprisindekser for kontorlokaler i Oslo. Firekvartalers glidende gjennomsnitt. Indeks. 1. kv. 2011 = 100. 1. kv. 2005 – 4. kv. 2018

1) Markedsleie ifølge CBRE. 2) Basert på signerte kontrakter ved dato for kontraktsstart.

Kilder: Arealstatistikk, CBRE og Norges Bank

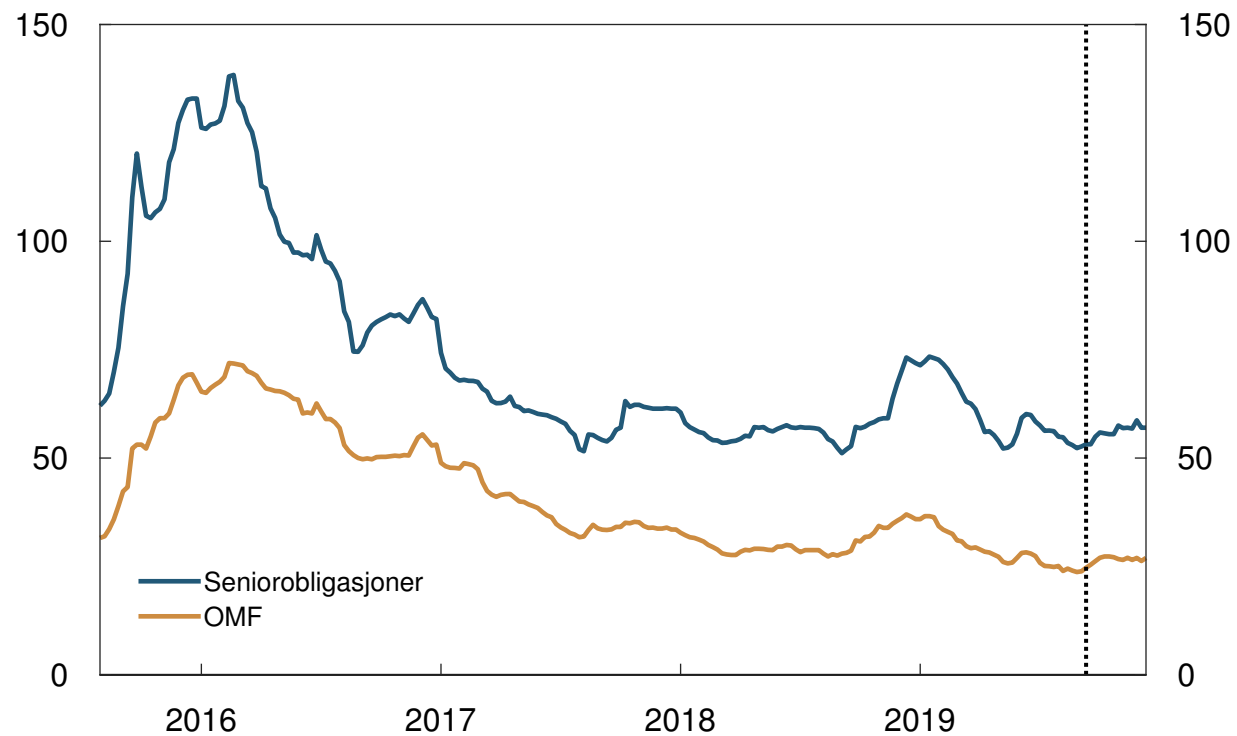
Figur 6.15 Kvalitetsjusterte leiepriser og estimerte likvektspriser.¹⁾ Indeks.
1. kv. 2010 = 1. 1. kv. 2004 – 2. kv. 2018

1) Gjennomsnittlig leiepris i signerte kontrakter ved dato for kontraktsstart fra 2003 til 2006 og ved dato for signering fra 2007.

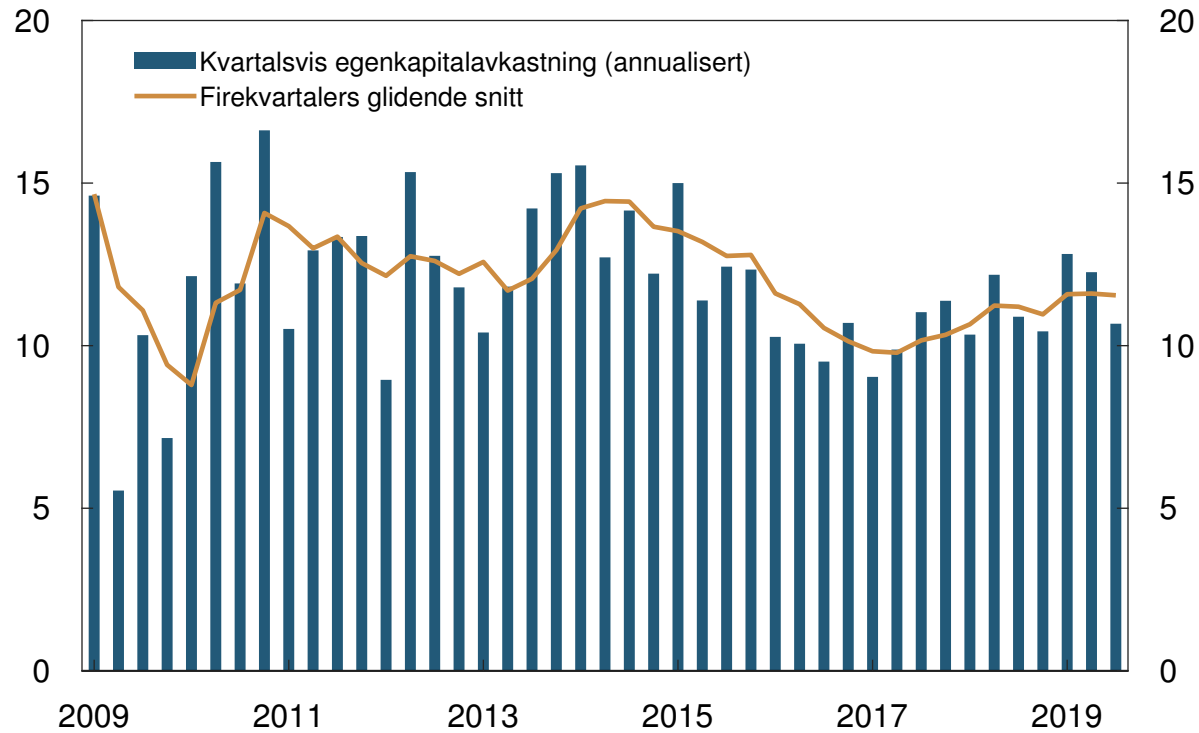
Kilder: Arealstatistikk og Norges Bank

Figur 6.16 Risikopåslag i Norge. Differanse mot tremåneders Nibor.¹⁾
Femårs løpetid. Basispunkter. Uke 32 2015 – uke 50 2019²⁾

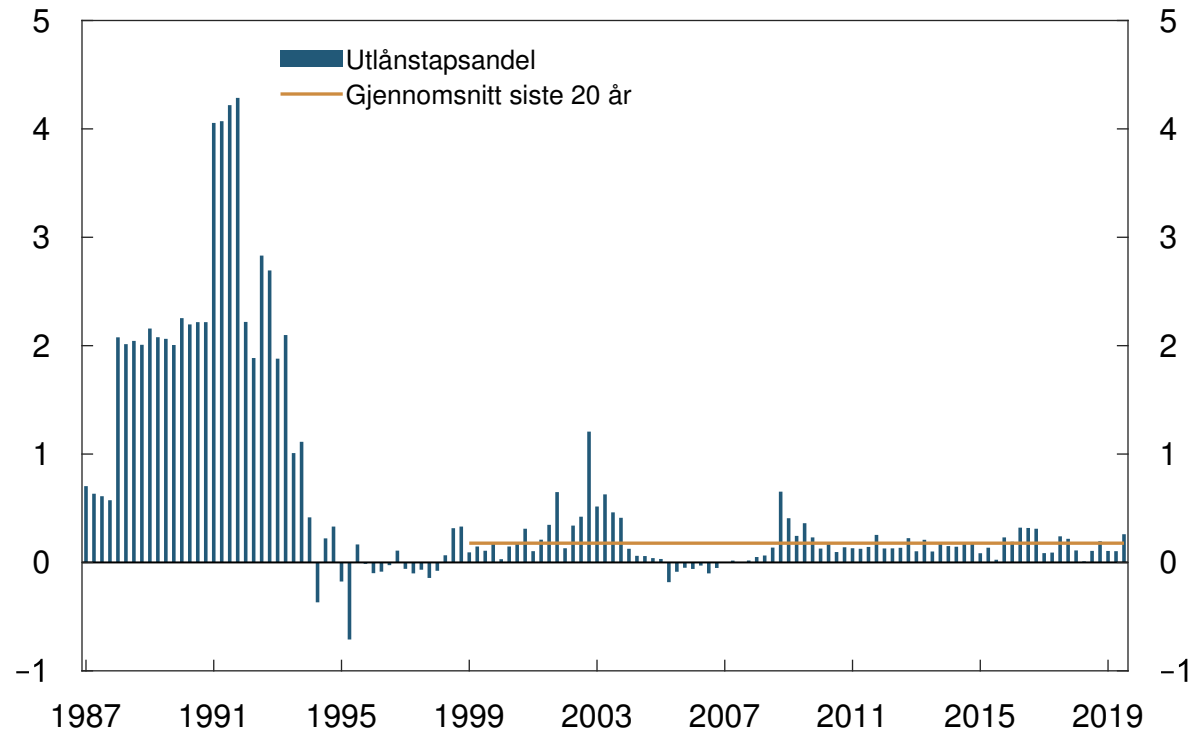
1) Påslag på obligasjoner utstedt av store banker og kredittforetak i det norske markedet. 2) PPR 3/19 var basert på informasjon til og med 13. september 2019, markert med vertikal linje.
Kilde: Nordic Bond Pricing

Figur 6.17 Egenkapitalavkastning i store norske banker.
Prosent. 1. kv. 2009 – 3. kv. 2019

Kilder: Bankenes kvartalsrapporter og Norges Bank

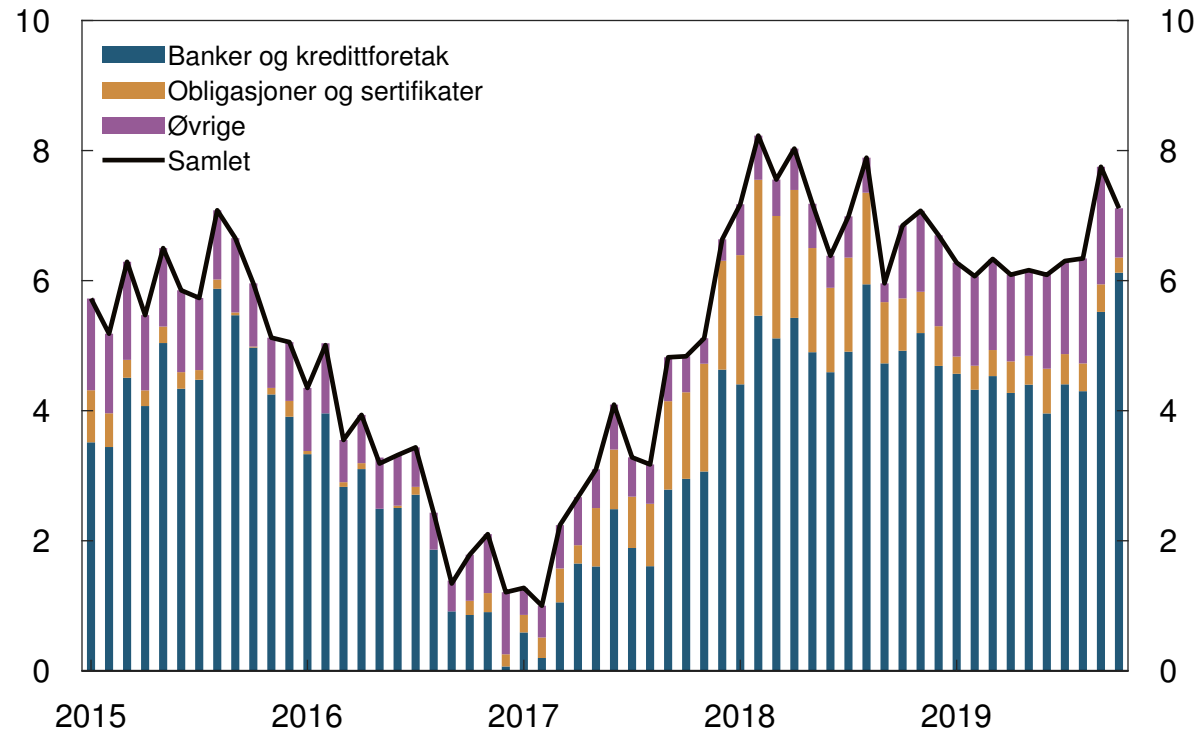
Figur 6.18 Utlånstap som andel av brutto utlån til kunder. Alle banker og kredittforetak i Norge. Prosent. 1. kv. 1987 – 3. kv. 2019

Kilde: Norges Bank

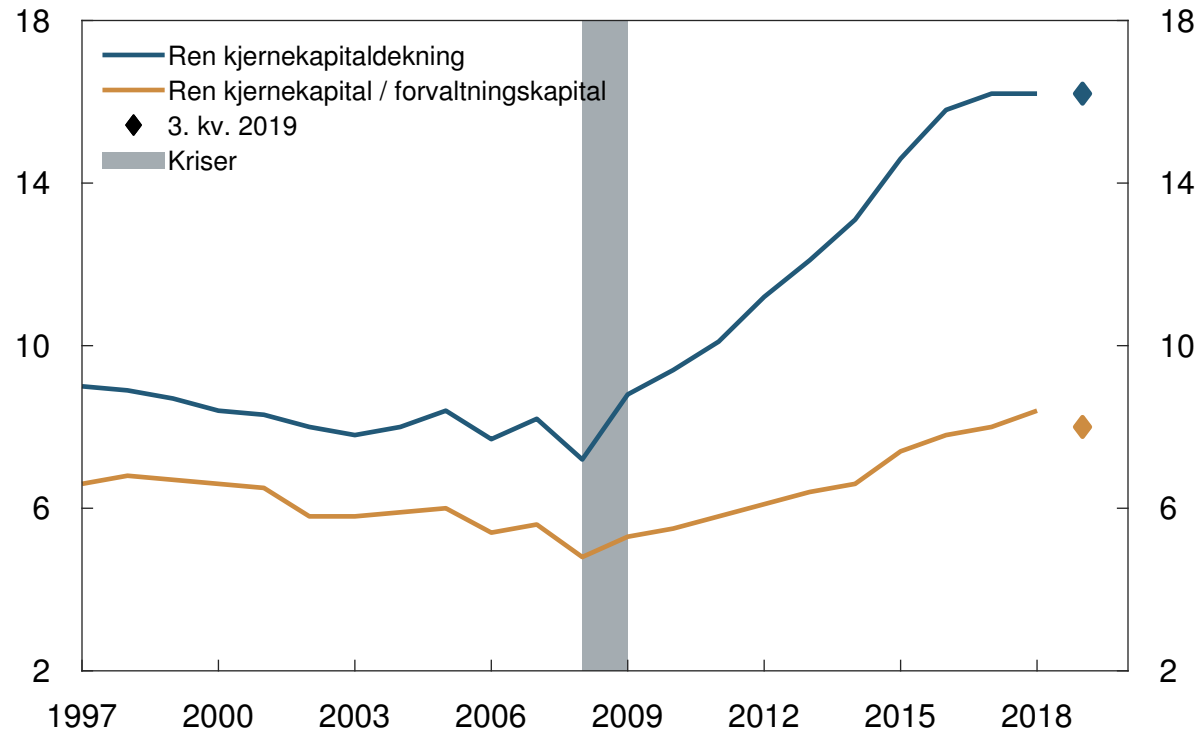

Figur 6.19 Kreditt til norske ikke-finansielle foretak. Bidrag til tolv månedersvekst i beholdning fra ulike finansieringskilder. Prosent. Januar 2015 – oktober 2019

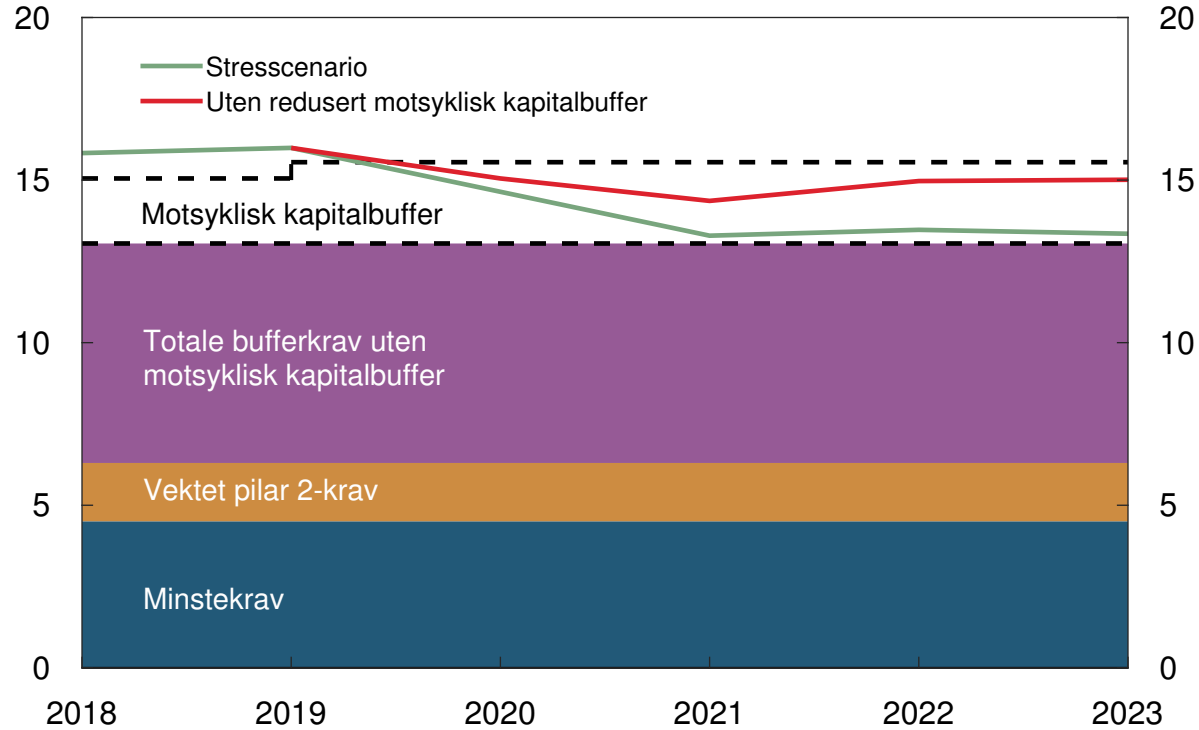
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.20 Ren kjernekapitaldekning og ren kjernekapitalandel. Norske banker¹⁾. Prosent. 1997 – 3. kv. 2019

1) For bankkonsern benyttes konsoliderte tall, for øvrige banker benyttes morbanktall.
Kilde: Finanstilsynet

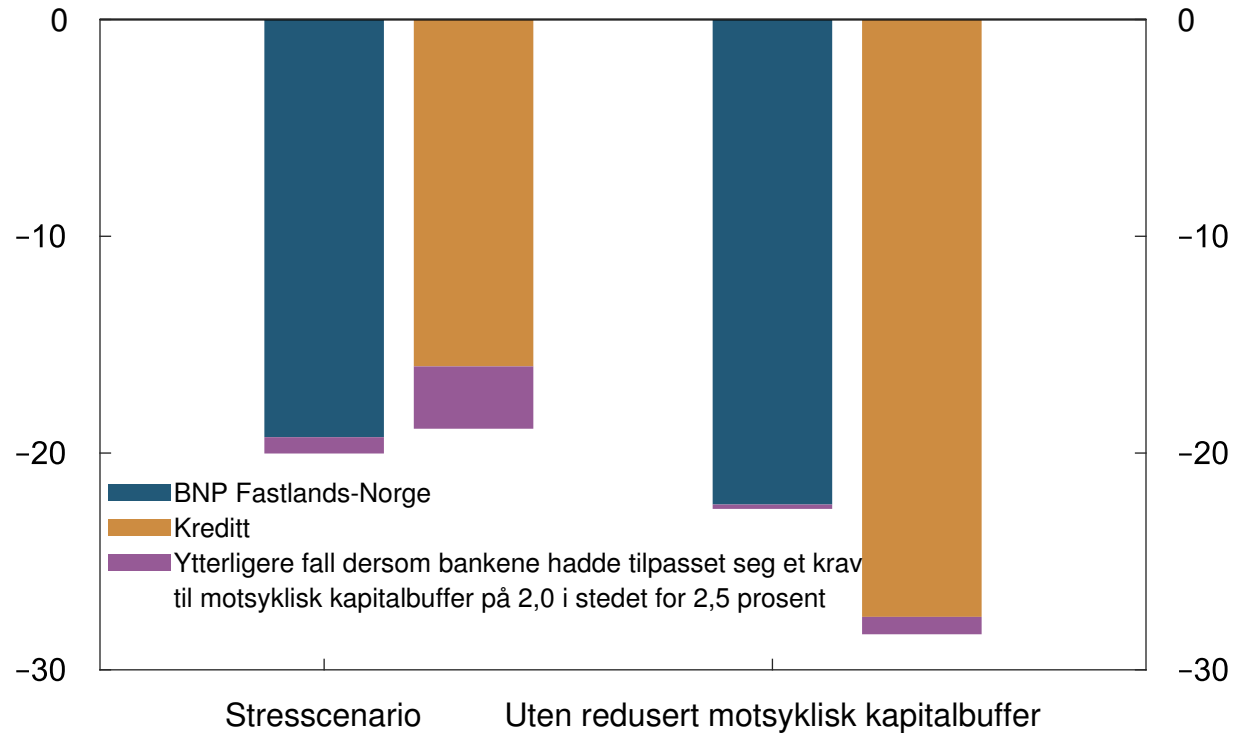
Figur 6.A Makrobankens rene kjernekapitaldekning og krav til ren kjernekapitaldekning under pilar 1 og pilar 2¹⁾ ved ulike antakelser om utviklingen i bankenes kapitalkrav. Prosent. 2018 – 2023²⁾

1) Pilar 1- og pilar 2-kravene til de enkelte stresstestbankene er vektet med bankenes beregningsgrunnlag. 2) Fremskrivninger for stressperioden 2019 – 2023.

Kilder: Finanstilsynet, SNL / S&P MI og Norges Bank

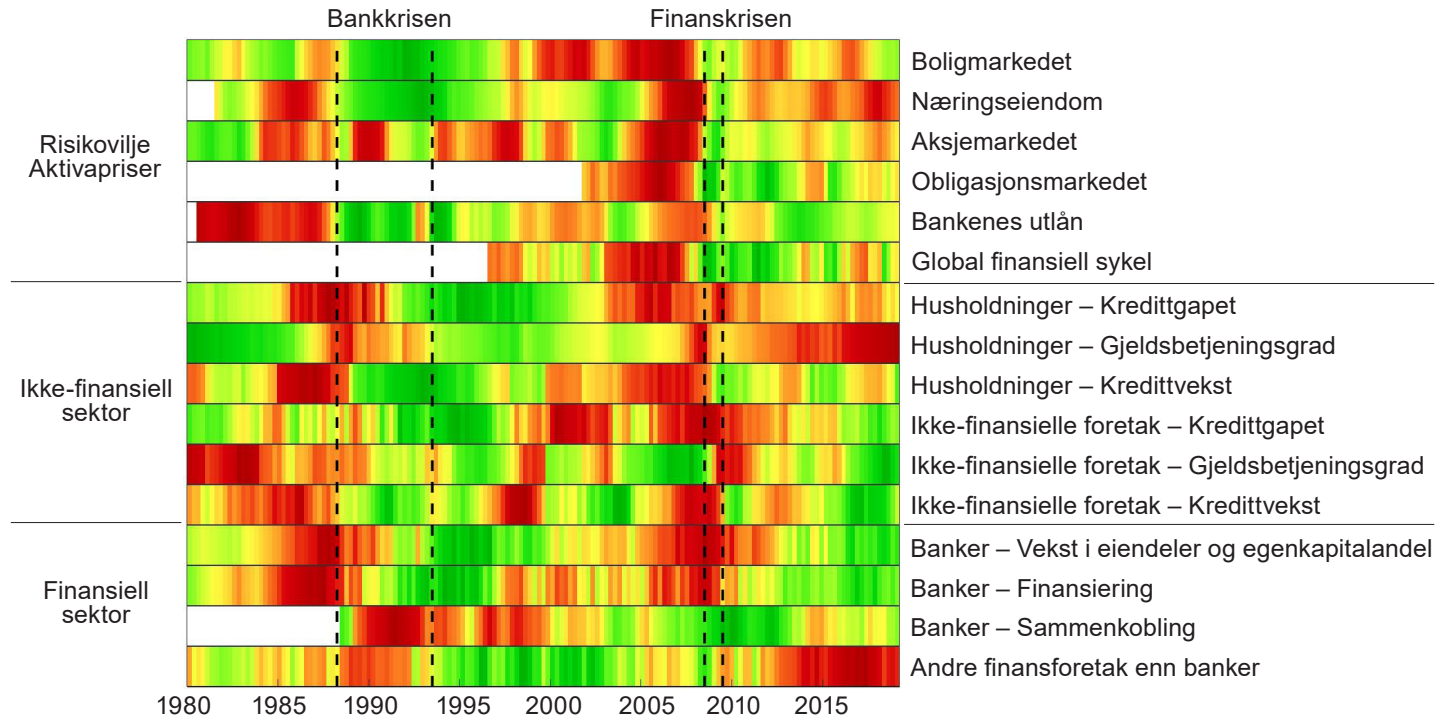
Figur 6.B Samlet endring i stressperioden i BNP Fastlands-Norge og kreditt ved ulike antakelser om utviklingen i bankenes kapitalkrav.¹⁾ Prosent

1) Definert som kumulativt avvik fra antatt trend for BNP og avvik fra antatt trend ved utgangen av stressperioden for samlet kreditt. Trendveksten for BNP i faste priser er satt til 1,2 prosent, og trendveksten i kreditt er satt til 3,7 prosent.

Kilde: Norges Bank

Figur 6.C Sammensatte indikatorer i temperaturkartet. 1. kv. 1980 - 3. kv. 2019

Kilder: BIS, Bloomberg, CBRE, Dagens Næringsliv, DNB Markets, Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), OECD, OPAK, Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters Datastream og Norges Bank